

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mutatunk: bék. kimutatások és magán-
akták soronként 50 fillér.

Egyre: az esketési dírtételek díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:
Egy hóra 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-
Posta: szátküldéssel:
Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadó-tulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Fetelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
szapnapok kivételével.

Kossuth Ferenc politikája.

Nagykanizsa, október 1.

(P.) Kossuth Ferenc államférfiúi műkö-
désén kezdettől fogva szemmel láthatólag az
a vezérlő gondolat vonult végig, hogy az
ország természetes és törvényes jogaiból föl-
adni nem szabad semmit, de a a konfliktusok
politikája helyett gyakorlati politikát
kell folytatni és a függetlenségi program-
ból fokozatosan meg kell valósítani mind-
azt, ami békés úton, katasztrófaszerű ráz-
kódítások nélkül keresztül vihető s aminek
a megvalósítása a nemzeti létfenntartás és
boldogulás szempontjából a legsürgösebb.

Eunélfogva mindenkor azt hangoztatta,
hogy — a közjogi principiumoknak állandó
és szilárd fenntartása mellett — első sorban
a gazdasági önállóságra kell törekedni;
mert hite és meggyőződése szerint ez bizto-
sítja az ország anyagi megerősödését és az
anyagierő szolgáltatja az eszközöket az
önálló állami élet kifejtésére és kidom-
borítására s ugyászólván automatic megre-
menti azt a független magyar államot, —
amely Mohács óta csupán 1848-ban élt
egy kis ideig.

Ezt hangoztatta Kossuth Ferenc az el-
lenzéki padokon, ezt hirdette akkor, ami-
kor a koalíciós kormányban tárcát vállalt,
ezt hangoztatta következetesen és bátran a
miniszteri bársonyszékéből, erre tett igen
fontos előkészítő lépéseket kormányzási és
törvényhozási úton és ezt hirdeti állhata-
san ma is.

Tette és teszi pedig ezt Kossuth egye-
lő azért, mert a gazdasági önállóság a füg-
getlenségi párt programjának egyik sarka-
latos tétele, másfelől pedig azért, mert en-
nek a hagyományos nemzeti követelésnek
a megvalósítása a fenálló közjogi alapon
is lehetséges. Hiszen maga a 67-iki ki-
egyezés, s azután a törvényeknek egész
sorozata ezt a jogunkat teljes integritásában
kifejezetten fenntartotta és a király maga
sem vonja ezt kétségbe; tehát az effektu-
álás egyáltalában semmi legitim akadályba
sem ütközhetik.

Tette és teszi ezt Kossuth azért, mert
hite és meggyőződése szerint a nagyhatalmi
állással járó és folyton fokozódó óriási ter-
hek viselésére — amelyek elől elzárkózni
a nemzetközi viszonyok miatt alig lehet —

csak úgy képes az ország, ha a szabad
gazdasági fejlődés útján új erőforrásokat
nyithat.

Tette és teszi ezt Kossuth azért, mert a
gazdasági közösség, a tapasztalat szerint, a
monarchia két állama között az állandó
surlódásoknak és viszályoknak kufejét ké-
pezi; s így tulajdonképpen a nagyhatalmi
állásnak és a dinasztikus politikának a leg-
főbb érdeke, hogy ezek a surlódások végre
megszűnjenek, a nemzetközi politikának ne
a folytonos torzalkodásban elgyengült,
hanem a szabad fejlődésben megizmosodott
két állam együttes erejére támaszkodhassék.

Mindenképpen gyakorlati és minden
jogos érdeket kielégítő, a nemzet és király
közötti összhangot szolgáló politika tehát az,
melyet Kossuth Ferenc, a gazdasági önál-
lóság zászlója alatt, egyfelől körültekintő
mérséklettel, másfelől céltudatos és rendit-
hetetlen kitartással követ. Nem csak nem a
konfliktusok kockázatos politikája ez, hanem
éppen ellenkezőleg, a legbiztosabb ut a
konfliktusok elkerülésére, s a magyar nem-
zet és a király, valamint Magyarország és
a szövetséges Ausztria között az annyira
kívánatos megértésre.

Örvendetes és biztató jelenség, hogy ezt
a békés, alkotmányos, higgadt és mérsékelt
politikát — amely nem dinasztikus erőha-
tásokkal dolgozik, hanem a lehetőség
alapján mozog — a nagy és hatalmas füg-
getlenségi párt, úgy a parlamentben, mint
a parlamenten kívül, egységesen, szilárdan,
egy szívvel-lélekkel követi; s ezzel bizto-
sítja bölcs vezérének azt az imponáló tekin-
télyt, melynek erejénél fogva egyedül lehe-
tleges a döntő tényezőknél sikeresen kapa-
citalni és megegyezésre jutni.

A válság.

Kossuth Ferenc elutazott.

A trónörökös és a válság.

A néppárt Justh ellen.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A holnapi napnak elsőrendűen jelentős
szerep jutott a válság történetében. Holnap
jelen meg Kossuth Ferenc a király előtt és
ha Bécsben még csak szikrája is él a politi-
kai bölcseségnek, Kossuth Ferenc okos hig-
gadsága és reális tervel méltánylásra fognak
találni. Kossuth Programja a legszerencsé-

sebben van megalkotva: követeli a nemzet
jogok érvényesülését és emellett megvalósít-
ható reális kormányzási programot tartal-
maz. Bárhogy alakuljanak is a következő he-
tek eseményei, — ehhez a programhoz a
királynak vissza kell térnie; mert emögött
nemcsak egy pártvezér elszánt bölcsesége,
hanem az egész nemzet kitartó akarata áll.
Ezért nincs kizárva, hogy Kossuth Ferenc
már designált miniszterelnökként tér vissza
Bécsbe.

Ma távirataink:

Kossuth Ferenc a királynál.

Budapest, október 1.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma dél-
előtt megjelent Kossuth Ferencnél a kereske-
delmi miniszteriumban és tudatta vele, hogy
Kossuthnak a holnapi kihallgatásra szóló
meghívója megérkezett a kabinetirodától.
Wekerle távozása után Holló Lajos kereste
fel Kossuthot és sokáig tanácskoztak.

Budapest, október 1.

Kossuth Ferenc, mint a függetlenségi párt
elnöke ma körleveleket küldött szét a párt
tagjainak és ezeket délután 6 órakor
tartandó pártértekezletre meghívta. A párt-
értekezleten Kossuth beszámol bécsi utja
eredményeiről.

Kossuth Ferenc titkára kíséretében ma
délután elutazott Bécsbe.

Budapest, október 1.

A függetlenségi párt körében nagy remé-
nyekkel tekintenek Kossuth Ferenc királyi
kihallgatása elő. Sokan vannak kik erősen
biznak benne, hogy Kossuth már mint desig-
nált miniszterelnök tér vissza Bécsből. Ezel
szemben egy bécsi távirat szerint Kossuth
kihallgatásának csak informativ jellege lesz és
így a válság hetekig elhúzódhat. Ezen értesü-
lés szerint a király Kossuth után egy párt-
kon kívül álló semleges politikust fog meg-
bizni azzal, hogy a kibontakozás módjairól a
pártokkal tárgyaljon.

A trónörökös és a válság.

Bécs, október 1.

A király Ferenc Ferdinánd trónörökösét tá-
viratilag magához hívatta. A trónörökös kono-
pisti birtokáról ma reggel érkezett Bécsbe.
Megérkezése után rögtön jelentkezett a király-
nál. — A király és a trónörökös tanácskozása
2 óra hosszat tartott. Elterjedt hírek szerint
a trónörökös meghívására Kossuth Ferenc
holnapi kihallgatásával függ össze.

Bécs, október 1.

A néppárt ma délelőtti bizalmas értekezle-
tet tartott, melyen elhatározta, hogy a kép-
viselőház október 5-iki ülésén követelni fog-
ják, hogy miután a koalíció felbomlott, Justh
Gyula is mondjon le az elnöki méltóságáról.

Zalavármegye napilapja.

A Zala nagy átalakulás előtt áll. Rövidesen nagyobb terjedelemben és gazdagabb tartalommal fog megjelenni. Erősből, izmosodik a mi napjaink, mely fejlődésképeségének nem most adja első jelét. Szerkesztőségünk és kiadónk általános szerető gondjával foglalkozik ezzel az átalakítással, mely a lapot fokozott mértékben mel' óvá akarja tenni arra a nagyarányú pártfogásra, melyben részünk van és melyekre nagyon kevés vidéki lap tud szert tenni. Ugy tervezzük, hogy a megújuló Zala a fővárosi esti lapokat teljesen pótolja Zalamegyében.

A Zala szerkesztési irányát, közéleti törekvésit ismerik és méltányolják a megye minden községében.

Október 1-én lapunkra előfizetést nyitunk. Lapunk nagykanizsai, régi előfizetői kérése, hogy az előfizetést *csak nyugta ellátásban*, pénzbeszedőnkönél sziveskedjék teljesíteni, mert a *lapkézbeszők* pénzbeszedésre *nincsenek feljogosítva*. Vidéki előfizetőink pedig sziveskedjenek az előfizetést postautalványon mielőbb megújítani, hogy ez a lap pontos szétküldését ne akadályozza.

Zalamegyei erkölcsök és az iparkamara.

A korcsmák vasárnapja.

Zalavármegye és a soproni kereskedelmi és iparkamaránk közgyűlési termel nagyon messze esnek egymástól, de köztük nemcsak területi távolság van; a két termet a felfogásbeli óriási különbség választja el elhidalhatatlanná!

Történt, hogy Zalamegye közönsége szabályrendeletet alkotott a falusi korcsmákról és ebben elrendelte, hogy a korcsmák vasár- és ünnepnap nagyrészt zárva tartandók. Ezt a rendelkezést mi is helyesléssel fogadtuk, bár első tekintetre tisztában voltunk vele, hogy jelentős kereskedelmi és ipari érdekeket sért, ahhoz meg éppen kevés reményt fűzünk, hogy a kormány, az alkohol legnagyobb érdekeltje, azt jóvá hagyja.

A soproni kamara tegnapelőtti közgyűlésén úgy találta, hogy a megye rendelete az abszolút időkre emlékeztetőnek fogtalan, indokolatlan és kereskedelemellenes.

A kamara csupa olyan szempontokból ítélte meg az ügyet, melyeket a megyei közgyűlés teljesen figyelmen kívül hagyott. — Tény, hogy a megye közgyűlésén, mely a szabályrendeletet elfogadta, egyetlen hang sem említtette a merkantili érdekeket, az ott szereplő érdekek voltak: a földbirtokos érdeke és a nép fenyegető jellegű erkölcsi sülyedése. Ha a velején akarjuk megfogni a dolgot, ezt az utóbbi szempontot el kell választani minden gazdasági vonatkozástól és mondjunk véleményét tisztán ennek figyelembevételével.

Végzetlenül szomorú tény, hogy a zalamegyei falvak erkölcsi szivonska nagyon mélyen áll. Két törvényesre van a megyénk és ezek statisztikája megdöbbentő adatokat tartalmaz. Arról beszél ez a statisztika, hogy szűret és farsang táján mily olcsó az embervér Zalában; alig van megyéje az országnak, melyben annyi gyilkosság és súlyos testi sértés történe, mint nálunk. A kilométerenkénti egyenes arányban áll a bor és pálinka mennyiségével annyira, hogy minden jó szőre a bűnügyi statisztika bővülését jelenti nálunk. Volt olyan hét, midőn korcsmái ve-

rekedés alkalmával négy ember életét vesztette a megye területén. Egy hét alatt. Ez több a kedélyeskedésnél, még az egyéni szabadságnál is több, melynek érdekében a túlzó individualisták merényletnek tartják, ha a hatóság elbolyítást ilyen irányokba kiterjesztik.

Egy osztrák városkában tanuja voltam annak, hogy egy legény fölővön szurta a másikat. A sérülés jelentéktelen volt, mégis hetekig beszéltek róla a városkában. Midőn elmondtam, lehetetlennek találták, hogy nálunk, itthon emberölés fölött is napirendre térnek 24 óra múlva.

A mi erkölcsünk csakugyan oly képtelenül elvadultak, hogy ezt a kérdést patriarkális mosollyal, vagy bölcseseti elméletekkel nem lehet megoldani. Itt tenni kell sürgősen és ennek nincs más módja, mint hogy az elvadulás legfőbb okát, az alkoholt elvonják azoktól, kiknek megárt. Olyan megyében, hol a bősűret egyenlő jelentőségű a tömeges emberhalállal, minden más szempontból engedni kell valamit, mert a legdrágább szempont az emberanyagé, melyben a megvadult bicskák pusztítanak.

De respektálandó a kamara álláspontja is. Gyors és átmenet nélküli intézkedésekkel nem szabad existenciákat tönkre tenni és gazdasági kárt okozni. Ezért előszerű lenne a szabályrendelet revíziója és olyan átalakítása, mely a mostaninak előnyeit a hátrányok nélkül foglalná magában.

A tótszerdahelyi hercegnő.

Köbörg Lujza Zalában.

Megveszi Fedák Sári birtokát.

— Saját tudósítónktól. —

Két nap óta az összes fővárosi lapok öles hasábjait írják *Mattanich Keglevich Géza gróf* volt huszárfőhadnagyval való birátságára révén világszerte ismerőssé lett *Köbörg Lujza hercegnő* magyarországi utazásáról. A lapok főleg abból az éppem nem lekielnyelni való okból tartják olyan nevezetessnek a hercegnő utazását, mert ez az utazás, a hercegnő saját kijelentéssel szerint, egyszersmind Magyarországra való végleges költözködését jelenti.

Ujságírók csapata interjúwolta a hercegnőt és *Matasich-Keglevich* chet, kik semmi részletet programtervükről nem beszéltek az ujságírók előtt, csupán annyit jelentettek ki, hogy a hercegnő véglegesen is Magyarországon akar letelepni, ahol távol lehet azoktól az intrikáktól és csalókövetőktől, melyekkel éveken át üldözték. Annál jobban meglepett bennünket az a hír, mely nagyot megbízható helyről velünk, a *Zalának* közölte, s mely arról szól, hogy a világhírű belga hercegnő *itt, Zalamegyében*, sőt ennél is többet mondunk: *Nagykanizsának közvetlen közelében* szándékozik birtokot vásárolni, hol az év legnagyobb részét tiszavonulón és csak dallás szerelmeseinek élve fogja tölteni. Ez a nevezetes hely, mely rövidesen bele fog kerülni a világsajtóba, miután a magyar sajtó egy szintén nem kevésbé ismert név, a *Fedák Sári* jóhangzású neve révén már megjárta, ez a hely: a zalamegyei *Tótszerdahely*.

Lujzának a villamoság emberei. Tegnap előtt elindultak automobilon Bácsbóly, az automobillokat katasztrófa érte utközben, repültek a grófok, lakájok, hercegnők, komornik rendellen összevisszaszandában az utazási árokba de azért, miután mi sem történt volna, délutánra kelve az egész hercegnői

udvar a nyugati pályaudvarra robogott be a legközelebbi bécsi gyorsvonaton. Ma meg már Nagykanizsán jár a hercegnő megbízottja, miután befejezte a világhírű művésznővel tárgyalásait a tótszerdahelyi birtokra nézve. Mert Lujza hercegnő *Fedák Zsuzsa* birtokára pályázik. Ha a tárgyalások eredményre vezetnek, a két híres nő megcsinálja a vásárt és a tótszerdahelyi dominium gazdát fog csinálni. A tótszerdahelyi major kapujára rövidesen kiszögezik a tizenegyágú koronát és mi szögödvá a reménykedve várjuk, vajjon a hercegnő is megtisztel-e látogatásával a közönséi négyeleti estélyeket, a cukrádát és más előkelő helyeket, hogy minden megjelenésével egy személyi bírel gazdagítsa a helyi lapokat.

Hirek.

— **Gyászrovat.** Bocskai *Svastics* Gábor volt országgyűlési képviselő, Somogy megye törvényhatósági bizottságának tagja 81 éves korában Budapesten meghalt. — *Krizmanics* Péter keszthelyi hitoktató 42 éves korában elhunyt Keszthelyen.

— **A városházi boltbérék.** A városházi boltbérék kérdése, mely már sok vitára adott okot, tegnapelőtti ülésén foglalkoztatta a város pénzügyi bizottságát. Ugyanis a tanács a bizottság elé terjesztett egy kimutatást a városi boltbérhelyiségek méreteiről és eddigi bérfőveléről úgy, amint ezt a v. közgyűlés éri delt. Ezt a kimutatást rokonsorositják és tanulmányozás végett szétosztják. A bizottság kihívta a tanácsot, hogy az új bérmegeállapításoktól rövid időn belül tegyen javaslatot.

— **Fogyasztási szövetkezet a Csány-szobornak.** A zalaegerszegi fogyasztási és értékesítő szövetkezet felszámolás alatt van s a meghalt Csabó Károly felszámolási bizottsági tag helyébe törvény szerint más tagot kell választani, még pedig közgyűlésen. E célra a egyéb indítványok tételeire közgyűlést kivitt Csabó dr. Károly Antal elnök szeptember 26-án d. e. 11 órára a zalaegerszegi elemi iskola termébe, jelezve, hogy ha nem lesz határozatképes a közgyűlés, október 10-én lesz a gyűlés a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül. A gyűlés 26. nem is volt megtartva. Csak 15 ember érkeződik. A szövetkezetnek ez a hosszantartó felszámolása azért van, mert a tartozásokat nem lehetett felhajtani. A törvény pedig nem engedi a végfelfizetést mindaddig, amíg részletesen nincs minden úgy tisztázva. Ez a hosszadalmaság pedig azért ártalmas, mert akik tartoztak, még pedig tekintélyes összegekkel, azok időközben részint meghaltak, részint elszegényedtek, részint ismeretlen helyre költöztek s nem lehet rajtuk megvenni. A törvényess eljárások miatt pedig kötség mindig van pl. új bizottsági tag választása, évenkénti számadatok bemutatása stb. úgy, hogy a kiostásra remélt kis összeg egyre fogy, remélt a felsz. bizottság. Hogy a 20 koronás részvények után legalább 5 koronát vissza tud adni a valóság pedig ugylátszik, az hogy alig fog 2—3 korona jutni, amely az érte való utazással s hivatalos átvételével még jobban megfog apadni. Ezek miatt többben azt az óhajtatást fejezték ki, hogy a 10-iki közgyűlés határozza el egy indítvány után, hogy azt a kis maradványt juttassák a *Csány szobornalpra*, ahelyett, hogy fillérekre feldarabolják. Így legalább basafias, nemes célra jut az a kis összeg s ez legalább megdöntsíti azt a keserűséget, melyt a szövetkezet bukása keltett. Az október 10-iki közgyűlés tehát valószínűleg egyhangúlag kifogja mondani azt az óhajtatást, hogy minél előbb legyen vége a felszámolásnak s az a kis maradvány adassék oda a Csány szobornak.

— A zalamegyei tűzoltó-szövetség választmányi ülése. Zalamegyei mozgalmas napjáról, melyen Rgerseg-en ülésezett az országos tűzoltóegylet és a megyei egylet választmányja, már tudósítottunk. — A megyei egylet választmányának *Kvortzer* György pénztárnok igazgató, nagykanizsai főparancsnok elnöklésével lefolyt üléséről fölvevett jegyzőkönyv most birtokunkba jutott s ebből tudósításunkat a következő fontosabb pontokkal egészítjük ki:

Elnök a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőségek felállítására és tanfolyamok tartására tárgyában tett eddigi intézkedésekről kiemelten beszámol és egyuttal jelenti, hogy a cél elérésére a vármegyei alispánnak jóakarátát bírja, ki szíves volt megígérni, hogy a választmány által összeállítandó szakpontok előterjesztése után a tűzrendészeti szabályrendelet megalkotása iránt a szükséges intézkedéseket megtenni fogja.

Dr. *Óvári* Ferenc orsz. szövetségi elnök meleg hozzászólása és *Jászszerényi* Miklós szakzerű ismertetése után *Kvortzer* György szót, elnök a választmányi tagok általános helyeslése között határozatiilag kimondja: hogy a tárgysorozat tételének fogalomtiszta számára az elnökség utasítatik és ennek céljából keresse meg az országos szövetség elnökségét, miszerint az ország több vármegyében már létező, jórak bizonyult és jóváhagyott vármegyei szabályrendeletet juttasson birtokba, mely a zalavármegyei viszonyokhoz képest átdolgozva megalkotás végett Zalavármegye alispánjához felterjesztessék.

Utasítatik továbbá az elnökség, hogy a szabályrendelet megalkotása után a központi felügyelő kinevezését kérelmezze; nemkülönben a járási felügyelő kijelölésére néve javaslatot terjesszen fel. Végül Zalavármegye elnökségéhez kérvényt nyújtson be azért, hogy a tanfolyamok rendezésének költségeihez anyagi támogatás nyújtassék.

Ezek után *Arvai* Lajos Zalavármegye alispánja a meghívást és üdvözlését hálással köszönve, részéről megígérte, hogy a tűzrendészeti szabályrendeletet a vármegye érdekének megfelelőleg a tervezet beérkezése után megalkotni fogja.

— **Honvédkéntesek vizsgálja.** A nagykanizsai 20-ik honvédegyalozred önkéntes iskolája Pécsen van. Az idén ebből a gyalogezredből 12 önkéntes nyert Pécsen kiképzést. Közülük *Sebestyén* Jenő és *Veér* Részó kitüntetéssel vizsgáltak. — Kélelítő eredményei végeztek: *Deszkovich* Bruno, *Eppinger* Ignác, *Friedman* Zsigmond, *Nagy* István, — *Pinér* Gyula, *Schmidt* Gyula, *Somogyi* Sándor, *Techet* Gyula, *Verme* Aladár; elégtelen egy.

— **A legényegylet szüreti mulatsága.** Gyönyörű látványban lesz része mindazoknak, kik a Katholikus Legényegylet vasárnap szüreti mulatságán megjelennek. Rákóczi kőmagyar a neve annak a táncnak, melyet vagy negyven szebbnél szebb kanizsai leányzó és ugyanannyi fiatalember fog lejtani a nagysikerűnek ígérkedő mulatságon. Káprázatos látványt fog nyújtani a negyven magyarruhás táncoló pár, amint a bokázó ütemeire sarkantyuk pengése közt járják a rengő ringó pazar szép táncot. A táncok be tanító mestere *Szabó* István öbl. táncos, kiknek valóban elismerést érdemlő képességeit dicseri ez a pompás tánc, melynek változatos figurált a nagy tömeg, mintaa csak egyetlen pár volna, gyönyörű egyöntetűséggel járja. Lesznek ezenkívül énekeszámok a hegypásztorok éneke, szüreti, szőlő/vajlások, és ezeknek azonnali, statáriális megbüntetés, amely büntetéseket a hegybíró és a hegybíró fogják a vétközökre kiróni. Szóval roppant nagy lesz a hecc, a mulatság, melynek valósága a sok ígéretet is jóval felülmúlja. — Többek kívánságára ma a mulatság rendezősége karzati ülés helyek felállítását is elhatározta. Ezek jegyel 1 koronába kerülnek.

— **Szerencsétlenség a zalaszentmihályi állomáson.** Zalaszentmihályról írja tudósítónk: *Kristyán* Mihály napakémos kedden délután a déli vasuti állomáson több társával egyetemben gabonával telt zsákokat rakott be az üres teherkocsikba. A munka serényen folyt és a gulákba rakott gabonaszákok gyorsan fogytak. Már az utolsó gulya berakására került a sor és *Kristyán* volt az első, ki a gulya szétbontásához fogott. Amint azonban a legfelső zsákot megfogta és húzni kezdte a rakásról lefele, a rosszul rakott zsákgulya megindult, s mielőtt *Kristyán* odébb tudott volna ugrani, a nehéz zsákok nagyirésze ráesett és azok a kinyitásban hangosan jajgató munkást egészen eltemették. Társai odarohantak, mire azonban a szerencsétlenül járt munkást kényelmetlen helyzetéből kiszabadították, annyira össze volt nyomva melkasa, hogy súlyos sérüléseibe másnap belehalt.

— **A vasárnapi szociálista népgyűlés.** Megirtuk, hogy a nagykanizsai szociáldemokrata párt vasárnap délután 3 órájára népgyűlés tartását jelentette be a rendőrségnek, melyre a r. főkapitány engedélyt kérte. A szociáldemokraták megkapták a népgyűlés rendezésére az engedélyt. A gyűlés vezérszónoka *Kunfi* Zsigmond dr. városunk szűlőtte, a Népszava szerkesztője lesz, kit az országos központ küld ki. Beszédének tárgya a magyar sajtó ügye lesz. Beszéd ezenkívül *Bachinger* Manó nagykanizsai párt tag is, ki az általános titkos választói jogról fog szónokolni.

— **Elvitték a község pénzét.** A somogyi Jutó község lakói szomorú zenzációra ábródtak két nap előtt. Sörös Ágoston ábrándi törvényszéki hivatalvizsgálóra jött a faluba s mikor a községi pénztárt kinyitotta, egy, mondó filjért talált benne. Rögton pénztárvizsgálatot tartott s megállapította, hogy a pénztárból 1202 korona 55 fillér hiányzik. A kérdésre vont községi bíró, *Szabó* József, aki a pénztárt kezelte, nem tudott a hiány keletkezéséről körülményeiről felvilágosítást mondani. Bár a hiányt saját járó nyomban megtérítette, mégis letartóztaták és a csendőrk a tabi járásbíróságra, majd a kaposvári ügyészségre szállították.

— **Uránia a Szarvasban.** Haas Vilmos, a Szarvas szülő új bérlőjének jó ötlete támadt a kitűnő bevált. Tegnap első előadását szép közönség nézte végig és nagyon meg volt elégedve a gazdag programmal, mely tudományos és szórakoztató elemeket ölelt föl továbbá a gyönyörű vetített képekkel. A legközelebbi előadás holnap szombat este lesz nagyon változatos és gazdag műsorral. Az előadás iránt oly élénk érdeklődés nyilvánul, hogy már ma sok helyet lefoglaltak.

— **Razzia.** Amint az őszi hűvösebb napok beállanak, napról-napra több és több dolga akad a rendőrségnek. Megkezdődött a razziaik szezonja. Most már a kőd, nyirkos éjjeleken nem nyújtanak elég kényelmet az alsó erdő bokrai, fái, behúzódnak hát az önmagukat a dolgozó társadalomból kiközösített alakok a város külső periferiáira, a kazlakba, téglauszinek szárítói közé vagy egy-egy pálinkás putikba. Ezeket a helyeket vizsgálta át a rendőrség szorgosan és ritka nagy eredménnyel dolgozott. Különösen a prater széli hatalmas kazaloknak volt sok vendége, de a téglauszinek is literáltak anyagot. Összesen 7 idegen illetőségű csavargót fogdortak össze különféle helyeken, kiket illetőségük helyére toloncolnak. De különben is erős napja van ma a rendőrségnek. Ma egyáltalán délelőtti összesen 18 különféle kihágás miatt tették feljelentést a nagykanizsai rendőrkapitányságon.

— **Értesítés.** Folyó évi október hó 10-iki kezdve az 1902 számú gyorsvonattal Budapest

keleti pályaudvarról Eszákra és az 1901. számú gyorsvonattal Eszákra Budapest keleti pályaudvarra „Buffet” kocsit fog közkedni. Indulás Budapest keleti pályaudvarról délután 2 óra 55 p. érkezés eszákra este 9 óra 31 percekor, indulás Eszákra reggel 6 óra 30 percekor, érkezés Budapest keleti pályaudvarra délután 1 óra 40 percekor. Budapest, 1909. szeptember hó 28-án. Az igazgatóság.

— **A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1909-1910-re.** A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi október hó 1-én a téli menetrend lépne életbe mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza: A budapesti keleti p. u. — bruck—királyi-hidai vonalon. Kamararőd (Kőérberék) megállóhelyen az összes személyszállító vonatok megállása megszüntetettik. A budapest nyugati p. u. — marhegyi vonalon. A Budapestről este 6 óra 50 percekor induló zsonai gyorsvonathoz csatlakozólag Galántától Marcféleggyi forgalomban levő esti gyorsvonat c-ak Pozsonyig fog közlekedni. A nyári évad tartamára forgalomba helyezett helyi vonatok közül az alábbi vonatok szüntettetnek meg, és pedig: A pozsony-újváros-ujkomáromi vonalon. A délelőtti vegyesvonat Újkomáromból későbbben, azaz délután 12 óra 25 percekor indítatik és Pozsony Újvárosba délután 4 óra 46 percekor érkezik. Az eszák—strizivajna—orpolyei vonalon. Az esti órákban Strizivajna—Vrpoljéről Djakovora és vissza közlekedő tehervonatoknál a személyszállítás megszüntetettik. Az újdombóvár—bosznabrodí vonalon. Az Újdombóvárról jelenleg 2 óra 42 percekor Eszák felé induló személyvonat korábban, azaz már éjjel 2 óra 42 percekor indítatik. A szentlőrinc—násicí vonalon. A Szentlőrincről jelenleg reggel 4 óra 41 percekor induló vegyesvonat már reggel 4 óra 15 percekor indítatik és Nasicra délelőtti 8 óra 24 percekor érkezik. A Nasicról jelenleg éjjel 3 óra 45 percekor induló személyvonat későbbben azaz reggel 4 óra 29 percekor indul és Szentlőrincbe délelőtti 8 óra 34 percekor érkezik. E vonat Cacinán csatlakozni fog a slavoniai—drávavidéki vasuti vonalhoz Maslavina és Voicin felé. A budapest keleti p. u. — fiumei vonalon. A Fiuméből este 6 órakor Budapestre, valamint a Budapestről délután 4 óra 10 percekor és este 9 órakor Fiuméba induló gyorsvonatok megállása Dugo selo állomáson megszüntetettik. A Fiuméből délután 2 óra 5 percekor Delnicára induló és a Delnicéről éjjel 10 óra 38 percekor Fiuméba érkező vasár- és ünnepnapj vonatok megszüntetettik. A kaposvár—fonyódi vonalon. A Fonyódról jelenleg éjjel 3 óra 32 percekor induló vegyesvonat helyett egy személyvonat helyettesíti forgalomban, mely Fonyódról reggel 3 óra 35 percekor indul és Kaposvárra reggel 7 óra 49 percekor érkezik. E vonat Fonyódon a déli vasut vonalához Budapest és Pragerhof felől; Kaposváron pedig a gyorsvonathoz Budapest és a személyvonathoz Újdombóvár felé nyer csatlakozást. A Fonyódról délután 12 óra 2 percekor induló személyvonat ugyanezen időben mint vegyesvonat indítatik és Kaposvárra délután 3 óra 10 percekor érkezik. A szigetvár—kaposvári vonalon. Szigetvárról a reggeli vegyesvonat korábban azaz már reggel 4 óra 40 percekor indítatik és Kaposváron csatlakozást nyer a személyszállító gyors tehervonathoz Gyékényes felé. A kaposvár—barcsi vonalon. Barcsról a jelenleg éjjel 3 óra 50 percekor induló vegyesvonat későbbben azaz csak 4 óra 13 percekor indítatik és Kaposvárra reggel 7 óra 33 percekor érkezik, minek folytatásaként a Gyékényes felé közlekedő személyszállító gyors tehervonathoz Kaposváron, hanem Kaposmérőn talál csatlakozást. Kaposvár és Kadarkut között oda és vissza egy új vegyesvonatpár helyettesíti naponta forgalomban. Az új vonat Kaposvárról csatlakozással Budapest és Siófok felől, délelőtti 11 óra 58 percekor indul, Kaposmérőn csatlakozást nyer Fiume felé és Kadarkutba délután 1 óra 15 percekor érkezik. Az ellenirányban az új vonat Kadarkutól délután 1 óra 35 percekor indul és Kaposvárra délután 2 óra 44 percekor érkezik, hol csatlakozást talál Fiume, Siófok, Fonyód és Szigetvár felé. A dugo selo—novskai vonalon. A Novskáról este Dugo selo felé induló személyszállító tehervonat megszüntetettik. A banovajaruga—pakraci vonalon. A Banovajarugáról délelőtti 8 óra 31 percekor Pakracra induló és az innen este 7 óra 41 percekor Banovajarugára érkező személyvonatok forgalma megszüntetettik. A pozsony-újváros—szombathelyi vonalon. Pozsony—Újvárosból Szigetvárig munkaszünetes napok kivételével naponta egy új vonat helyettesíti forgalomban. E vonat Pozsony—Újvárosból reggel 8 órakor indul. Az adony—pusztaszabolcs—tapolcai vonalon. A Budapestről délután 3 óra 50 percekor Tapolca felé induló és a Tapolca felől délelőtti 9 óra 55 percekor Budapestre érkező gyorsvonatok Balatonárásos és Asszófó—Tihanyon rendszeresen megállítanak. Budapest, 1909. szeptember hóban. Az igazgatóság.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plisztrózó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába való munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

A szűk bőr- és lithuinos gyógyfürrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kősavényéni, csukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Törvényes és vesmentes savanyúvíz.

Nyitott ásványvízforrásokból és a Szanyú-tóvizet, Salvator-forrás Vajmalmán Budapest, V. Rudóvárosi park.

Törvényszék.

§ Az ügyész kötelei kér. — A szabaddal borzalmas gyilkosság ügyében, — az ottani ügyészség tegnap készült el vádiratával. — Az ügyészség részletesen ismerteti a nyomozás és a vizsgálat adatait, a foglyok titkos levelezéseit a Jánosy belismerő vallomását, Ereknek alapján Jánosyt *gyilkosság bűntettével, Haverda Mariakát és Vojtha Antalt gyilkosságra való felbujtással és Klein Pál Lipót szövetséges igazgatót mint bűnszolgát* vádolja meg. Utóbbinál bebizonyítottak vette az ügyészség, hogy fontos érdeke volt Haverda Boldizsárné meggyilkolásában. Haverda Mariaka negyvenöt ezer koronával ta. tozotti neki s azonkívül háromszáz korona havi tartásdíjat is írelt neki. Ezt a pénzt csak egy kaphatta meg Klein, ha Haverdáné meghal, mielőtt leányát kitagadja. A vádirat szerint Klein tudott a gyilkosságról és alibi-tanúsít is akart szerepeltetni Jánosy és Vojtha igazolására. Az ügyészség Haverda Mariakára, Jánosyra és Vojthára *halálbüntetést kér.* Klein Pál Lipót védője, dr. Vázsonyi Vilmos kifogással él a vádirat ellen, — amely szerinte a legnagyobb jogi abszurdum, mert védeni ellen semmiféle bizonyíték nincs. Ugyancsak kifogásokat adtak be a többi védők is. Ezeket még ebben a hónapban letárgyalja a vádtanács s így a novemberi ciklusra már az eszűdtéséhez kerül az ügy.

Táviratok

és telefonjelentések.

Véres kardpárbaj.

Esztergom, október 1. Ma délelőtt Schmidt Géza közös szízes Varga Antal szövetséges igazgatóval véres kardpárbajt vívott. A felek háromszor csaptak össze és a harmadik összecsapásnál Varga fején és mellén halálos sérüléseket szenvedett. Az igazgatót haldokolóvá szállították lakására. A párbajra az adott okot, hogy a párbajozók egy nyilvános helyen összevesztek és közeledősen megsértették egymást.

Felmentett férjgyilkos nő.

Szeged, október 1. Meglepetéssel hozott ma itt az esküdtségi bíróság. Szenzációs bűnügyet tárgyaltak már két napon át az esküdtek. — Mintegy két hónappal ezelőtt Szabics Imréné szentesi asszony éjszaka alvó férjét vadász fegyverrel megölte. A gyilkosság után rögtön jelentkezett a rendőrségen, — ahol borzalmas tettének védelmére azt adta elő, hogy azért ölte meg urát, — mert az őt és három apró gyermeküket szüntelenül kínozta. Az esküdtségi két napon át tárgyalta a szenzációs ügyet, és ma hozott verdiktjével a férjgyilkos nőt felmentette.

Elítelt nemzetiségi agitátor.

Arad, október 1. Az itteni törvényszék ma hozott ítéletet *Tata* Konstantin pécskai román földbirtokos ügyében, kit államellenes izgatásokkal vádoltak. A törvényszék a dingszadag nemzetiségi agitátort *tíz havi fogságbüntetésre* ítélte.

Elfogott hitvesgyilkos.

Budapest, október 1. A budapesti rendőrség ma reggel a vámbácsi téren hajóállomáson letartóztatta *Szabó Sámuel* hajókormányost, ki nem régebbről Drávapatonán feleségét meggyilkolta és megszökött.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. — (Távirat)

A Pezsi Magyar Kereskedelmi Bank nagyközönségi hírlkjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 769 25. Osztrák hitel részvény 667,50. 4%, magyar koronajáradék 91 50. Kereskedelmi bank részvény 3485 —. Balgótarjani közönség részvény 623 —. Rimamurányi vasút részvény 689. — Adria tengerhajózás részvény 431 —. Hazsi bank részv. 766 —.

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, október 1.

Készaru-üzlet.

Buza 5 fillérrej magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 14 22 Buza 1910. április 14 10. Rozs 1909. október 9 06. Rozs április 10 00. Zab 1909 október 7 59. Zab április 7 70 Tengeri 1909. szeptember —. Tengeri 1910. május 7 00.

Magyar királyi államvasutak.

254.423 1909.

A² Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1910 évi január hó 1-től 1912 év végeig szükséges pályafenntartási és műhelyi szerszámok és eszközökre, — ákányok, lapátok, ásók, furók, raspyók, reszelők, fűrészek, vasgereztyék, szájmértékek, bádorvágó olajok, gyulák, gyaluvaskák, üvegvágo gyémántok, lapátok, jelzőszálók, kendertarcsák, fehérneműek, szénkosarak, továbbá bádoros munkák u. m.: lámpások, kannák, tisztító és vízvédrek, durranó gyújtacs szelencék stb., továbbá összeállítható mérő pálcák, székek, altszíni karkötők, irattáskák, kulauz kúrtók, fűda lámpák, kalauzkuruzsinórok, keszeneműek, hőmérők, kavicsrotatók stb. iparmenekint csoportosítva ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen tárgyak szállítására a magyar királyi államvasutaknál érvényben lévő általános és az egyes tárgyakra néve fennálló különleges szállítási feltételek, rajzok és minták mervadók és kötelezők. Az említett feltételek, szabványrajzok és határozományok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattevőnél kötelező részletes módokat tartalmazó »Ajánlati felhívás» és az az évi mennyiséget feltüntető ajánlati űrlapok, melyeken az ajánlatok leendő az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál Budapest Andrássy ut 73. szám II. emelet 46 ajtó, továbbá a magyar királyi kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, a minták pedig a budapest—josefvárosi állomáson lévő központi szerződésben, a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, —különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatvány, illetve tervtárából, a megszabott árak lefizetése mellett; a pályázati részletes feltételeket tartalmazó — »Ajánlati felhívás» és az ajánlati űrlapok 1—1 példánya pedig az igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályánál díjtalanul megszerzethetők.

A pályázati felhívás teljes szövege, valamint az egy évi mennyiséget feltüntető ajánlati űrlapok ezenkívül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségünknel is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az alább és ivenként egy koronás magy. kir. okmány belyeggel ellátott ajánlatok az ivenként 30 filléres magy. kir. okmány belyeggel ellátott és alább »Ajánlati Felhívással» együtt lepecsételt borítékban a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag-és leltár beszerzési (A III.) szakosztályához címezve legkésőbb 1909. évi október hó 22-ének d. e. 12 óráig benyújtandók, vagy posta útján oda küldendők.

A lepecsételt ajánlat külső borítékára világosan rávezetendő: »Ajánlat 254.423/1909 számhoz leltári tárgyak szállítására.»

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5 % -a készpénzben vagy állami letételekre alkalm. s értékpapirokban legkésőbb 1. évi október hó 21-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztáránál letesendő.

Nyertes szállító ezen bánatpénzt 10 % óvadékra tartozik kiegészíteni.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, avagy pótajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1909. évi szeptember hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Után nyomás nem díjazatik.)

Magánhivatalnoknő
lehetőleg teljes ellátással intelligens e-aládnál
butorozott szobát keres.

Cím: a kiadóhivatalban. 3194.

Egy jó házból való fiu

tanulónak levetelik Hoffmann és Frank rövidáru nagykereskedésében Nagykanizsán. 3191

Háztelek Sugár-ut és Rákóczi-sarkán, bármely üzletre is alkalmas, minden elfogadható áron szabad kézből eladó. Bővebbet Krátky irabónál T-l-ky-u. 24.

Szőlő-eladás! SZMODISS VINTOR

Muscat, Croquant, Passaluti, Ottonelle, Mézes fehér, Chasciase, rouge és blanc eladása naponkint d. e. 8—12-ig a helyfeli piacon történik a napi áron.

Szaporosok által megszerezhető és legjobbnak minősített. Fél évi felállás. Ára tucetonként 4, 6, 8 K.

OLLA GUMMI
1. Elérhetőség
A tudomány mai állása szerint bebizonyított, hogy a legjobb GUMMI GY. SZER. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Rz Ollúr több mint 2000 orvos által elismerhetőnek ajánlva.

Az elrusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandáimat ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien 11,149. Praterstrasse No. 57.

GESSLER SIEGFRIED
cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. fensége Kamarai szállítója
BUDAPEST,
ajánlja különlegességét, az
ALTWATERTM NÖVÉNYLIKÖRT
és egyéb finom likörgyártmányait, valamint
ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.

Zongoravevők figyelmébe!
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Nagykanizsán hírneves gyártmányaimból állandó raktárt létesítettem, melynek képviselőtét
Pásztor Miksa
urra, (Nádor-u. 10.) ruházatom, kínél a legfinomabb angol szerkesztű zongorák és pianók a legjutányosabb gváriáron kaphatók. Különd, terjedő, gyönyörű hangú zongorám felől addig még minden szakértő legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.
Rösler Gusztáv cs. kir. udv. és főhercegi kamarai szállító.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy hóra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—
Postai szétküldéssel:
Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felölts szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órákor
Kisnapok kivételével.

A függetlenségi párt az alkotások terén.

a Zala részére írta:

Nagy Dezső ORSZ. képviselő.

Budapest, október 2.

Midőn a nemzeti ellenállás után a koalíció a kormányt átvette, a függetlenségi párt abba a helyzetbe került, hogy mint kormánypártnak is működése egy olyan semleges térre szorult, amely a vele szövetségben levő 67-es pártok elvein túl nem léphet. Ezt a kényszerhelyzet hozta így magával.

Ez átmeneti korszak volt, amelyen a függetlenségi és 48-as pártnak át kellett esnie. — És hogy őt a nemzet kellőképpen megértette, ennek mi sem képezi erősebb bizonyítékát, mint az, hogy dacára a függetlenségi párt ezen megköötöttségének, dacára a több oldalról a párt ellen szórt lekiécsinylésnek és meggyanusítatlásnak, az ország közvéleménye nemcsak hogy el nem fordult tőle, hanem a párt elvei azóta mind szélesebb körben mind mélyebb gyökeret vertek és dacára a mindenféle mesterkedéseknek, oly arányokat öltöttek, hogy a függetlenségi párt ma erősebb, — mint volt valaha.

Természetes dolog, hogy az átmeneti állapot soká nem tartható. Az idők felvetik a maguk nagy kérdéseit, ahol a függetlenségi pártnak a másik két szövetséges párttal okvetlenül meg kellett ütköznie. — Erre az okot és alapot az Osztrák-magyar jegybank privilégiumának közeledő lejáratá adta meg. Ezen az ütköző-ponton eldőlt a koalíció sorsa.

Hogy az uralkodó döntése mi lesz, ebben a pillanatban megmondani nem lehet. De tény az, hogy a függetlenségi párt egyesült imponáló ereje bizonyára súlyosan fog az uralkodó előtt is a mérlegbe esni.

A függetlenségi párt midőn határozottan erre az utra tért át, megkezdte a függetlenségi elveknek megfelelő alkotásokat, amelyen többé megállás nincs, legfeljebb csak arról lehet szó, — hogy az alkotások gyorsabb, vagy lassabb tempóban fognak-e lefolyni.

A függetlenségi párt ezzel egyszersmind a reális politika álláspontjára helyezkedett. A modern idők felfogásához képest nem apró kicsinyes külsőségekben keresi a lényegét, hanem az ország gazdasági függetlenségében. Ez a legsürgősebb teendőnk. A magyar jegybank meg fogja teremteni

hitelügyünk önállósítását, végre az önálló vámtérület megengedi az önálló és Magyarország legsajátibb szükségleteinek megfelelő gazdasági berendezkedést. A modern felfogás szerint a gazdasági erők önállósítása és fejlesztése adhat csak bármely államnak független exisztenciát, adja meg a kultura fejlesztésének alapját és azt a politikai súlyt, amellyel minden nemzetnek kell rendelkeznie, ha nem akarja, hogy a népek kulturálisádjában elhanyagolható mennyiségként kezeljék. Hogy helyes uton járunk, mi sem bizonyítja jobban, mint Ausztriának a múltban és a jelenben e kérdésben követett magatartása.

Ezt harcot csak a legnagyobb erőfeszítéssel és elszántsággal lehet diadalmasan megvívni és egy pillanatra sem szabad hátrálnunk. A gazdasági függetlenségünkért vívott harc fogja megnyitani a függetlenségi gazdasági alkotásoknak azt a sorozatát, amely gazdasági erőinket eddig még nem sejtet lendületbe fogja hozni.

E gazdasági erőknek megszerzése egyszersmind a politikai erőnek is gyarapodása. Azt osztrákok csak azért fizetik a közönséges magasabb quótát, hogy gazdasági kérdésekben is kötve tarthassanak ben-

Heine szerelmei.

Franciaából: K. I.

A szerelem az asszonyról élettörténet, ellenben a férfiaknál csak epizód. Stael asszonyának ezen aphorizmáját Heine énként megcáfolta. Ő a szerelemben nem csak az ifjúság léha időtöltését, a szívnek és érzékek művelő diómeit, az álmok képzetelek tündövilágát látja, hanem az emberek földi életének foglalkozását, napjainak, sőt percelnek egyedüli komoly felhasználását végre, az egyedüli dolognak tekint a világon, a mely az életnek értékét és célt köcsönöz.

I.

Heine erköcsi élettörténetének legszembe tűnőbb vonása érzelmeinek korai felébredése. Alig volt 11 éves, midőn egy gyenge és beteges szervezeű leánykába, Veronikába, (ki nálánál fiatalabb volt) tett szerelmes. Nincs egyszerűbb és bájosabb, mint e szerelem első megnyilatkozása; nincs semmi, a mi jobban igazolná, hogy egy szív, mely gyöngédségre van teremtve, az érzésre és szeretetre mindent alkalmat keres.

Egy nyári napon, mondja Heine, midőn a domb trányában mentem, láttam a leánykát, mint kezében virágzással játszadozott: engem megpillantva, sikkalhoz emelte a virágot, az illatos rezedát, majd nekem átnyújtá. És ez ébresztette fel az ifju lélekben az első szerelmet, mely élete utolsó percéig is emlékezetében maradt. Ezen találkozásnak nem volt oltatása. Heine másnap Düsseldorfban gim-

náziumba került és hónapok hosszú során át nem láthatta barátinőt, de folyton róla álmodozott oly finom, gyengéd és átható érzéssel, a melyet később sem elmondani, sem leírni nem tudott. Végre elérkezett a vakáció ideje és az ifju Heine kedves Veronikájához siet. De szomorú látvány tárult eléje. A bár gyász házzá alakult; könnyes szemekkel jönnék elébe: a gyermekleány ép most kiszervezett. Óvatosan vezették be a holtos szobába. A halál gondolata oly ismeretlen volt még előtte, hogy sem fájdalmat, sem borzalmat nem érzett, midőn szegény kis barátinőt oly sápadtan és mozdulatlanul látta maga előtt; ellenkerőleg, sokkal szebbnek és csábítótnak tetszett neki a fehér szemfűdő alatt, mint az előtt.

Az égő viaszgyertyák fénye, a melyek megvilágították a leányka halvány és mosolygó arcát és a vörös seijemrózsákat és csillogó aranyleveleket, amelyek hajába voltak fonva — égi tünemény gyanánt tűntették fel előtte a látványt. A jámbor Ursula vezetett be e csendes hajlékba és a mint a koporsót, a viaszgyertyák és a virágok özőnét mely holttestét majdnem teljesen befűdték, megpillantottam, azt hittem, hogy viaszból készült szent képét látok magam előtt, de csakhamar ráismertem a rajongásig imádozott édes arcra és vidáman mosolyogva kérdezem, hogy kis Veronika miért oly csendes és hallgatag? És Ursula válasza: Mert lelke már elszállt és ő is nem sokára az angyalok közé kerül.

Ekkor nagy fájdalom vett rajta erőt, egy gyermek fájdalma, mely épp oly gyorsan elenyészik, mint ahogy keletkezik. Desoha, egész

életében nem felejtette el a szenvedő lúbbajos teremtést, aki szívét erősebb dobbanás a készítette. Szüntelenül, mint lengő árnyék követte őt és átszűrődött minden tettén és gondolatán. Egyszer egy nő hang egész valóját megrendítette, mert benne a szerelet elszállt angyal hangját hangját vélte felidézni. Máskor egy ifju leány arca gyöngédséggel és szépséggel töltötte el, mert szemében mint egy Veronika lelkét ismerte fel. Élete végéig ezen bájos tünemény szívét folytonos rezgésbe hozta és ha majd utolsó órája közeledt, legbájosabb barátinőt kéri fel, hogy egy szál rezedát vigyen majd a sírjára, emlékezetül azon égi tüneménynek, a mely szívében a szerelet első megnyilatkozására birta. Semmi sem készíttet bennünket arra, hogy kételkedjünk, vajjon Heine érzelmei Veronika iránt őszinték voltak-e, és hogy ez volt-e már az ő igazi szerelme? Ily eset elég gyakori a költők életében: Emlékezzünk Danitére, ki kilenc éves volt, mikor Beatrixet először meglátta és aróta nem felejtette őt el soha! És nem érezték Rousseau, Alfieri és Nováris már 10 éves korukban szívüket felébredni és mély szerelmre lobbanni? És nem ugyan azon korban ébredt-e Byron szívében mély szerelme Duff Mary iránt?

Igy Heine gyermekkorának ezen jelensége nem nyújt semmi valószínűtlen és semmi természetellenest. Később még sokkal rohamosabban és szilajabban lépnek fel benne ezen érzelmei, a legnagyobb német humorista költő életéből egyet-mást, a mit csak nem rég közölték kiadói, — ezen helyen is közzé tesszük.

nünket és amelyik pillanatban a gazdasági önállósítás két legfontosabb alkotása, az önálló jegybank és a külön vámtarület megvalósulnak, Ausztriának minden érdeke a politika terén is a közös ügyek fenntartására. A politikai önállósításnak a gazdasági önállósítás az alapfeltétele.

Midőn a függetlenségi párt e módon a pozitív alkotások nehéz útjára lépett, csak egy bizonyíthatja neki a sikert, ha a nemzet mint egy szál ember áll a háta mögött, ha a nép, törvényhozás és kormány egybefogva semmi nehézségektől vissza nem riadva, lépésről-lépésre küzdve izenkint fogatosítja programját. Mi nem forradalmi átalakulást akarunk, hanem nyugodt és biztos fejlődést, amelyben benne van nemcsak Magyarországnak, hanem Ausztriának is és a dinasztiajának is erősbitése és a nagyhatalmi pozícióinak a megnövekedése is.

Reméljük, hogy Bécs is be fogja látni ezt és ha várakozás ellenére még sem tehetné, úgy a természetszerű fejlődésben levő tények ereje fogja őket reá megtanítani.

Kárpitos legényből püspök

Egy keszthelyi legény karrierje.

— Saját tudósítónktól. —

Ritka, érdekes karriert csinált néhány év alatt egy fiatal ember, aki mint kárpitos-segéd Keszthelyen dolgozott. Püspök lett. Nem olyan ám, mint a többiek. Az ő állásához nincs kötve nagy papl salum, latifundium, ő csak egyszerű fizetést húz, amit a budapesti baptista-egylet utal ki részére.

Az egyház, mely több ezer lelket számol, néhány évvel ezelőtt püspökkévé választotta a fiatal embert, akit Klein Zoltán Sándornak hívnak. Aóta feje az összes magyarországi baptista egyházaknak, amelyek nap-nap után szaporodnak. A vidéki egyházak a központ kebelébe tartoznak, melynek a fővárosban temploma és központi irodája van.

A templom a Wesselényi-utca egyik furcsa stílusban épült háza, hol vasár- és ünnepnapokon zrével jelennek meg a hívők. Amikor beépnek a templomba, mindenki szó nélkül elfoglalja helyét s várja az istentisztelet kezdetét. Az istentiszteleteket Klein Zoltán, a püspök tartja, aki előbb szent zsolozsmákat énekel, majd beszédet intéz a gyülekezethez. Beszél a vallásról a szeretetről s a hívők ájtatosan hallgatják főpapjukat, aki a baptista egyház dolgaiban utolérhetetlen jártassággal bír. Ha akármilyen ügye van az egyháznak, azt ő intézi el. A miniszteriumban a hatóságoknál, mindenütt megnyitnak az ajtók, ha jön a püspök ur.

Klein különben érdekes megjelenésű, jól és rendszeren feketébe öltözött szőke ember, aki ugyiltszik a kárpitos mesteriség mellett sokat forgatta a bibliát s az egyházi tudományokat magába foglaló könyveket. Mert mindenről fogalma van s olyan jártassággal beszél felekezeti dolgokról, hogy az meglepő. A napokban Keszthelyen járt. — Egy ismerőse megkérdezte tőle:

— Hogy lehet ön baptista-püspök zsidó létére?

— Baptista lehet mindenki, aki vallásos életet akar — szólott Klein — s hogy püspök lettem, azt annak köszönhetem, hogy a baptista hitre tértem.

— Mi a vallásnak élünk — szokta mondani ismerőseinek, akik igen ügyes embernek tartják Klein Zoltánt, a püspököt. Mert hát az a háromezer forint évi fizetés nem csekélység.

Zalavármegye napilapja.

A Zala nagy átalakulás előtt áll. Rövidesen nagyobb terjedelemben és gazdagabb tartalommal fog megjelenni. Erősöbül, izmosodik a nál újságunk, mely fejlődés-képességének nem most adja első jelét. Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk szerető gondnal foglalkozik ezzel az átalakítással, mely a lapot fokozott mértékben méltóvá akarja tenni arra a nagyarányú pártfogásra, melyben részünk van és melyekre nagyon kevés vidéki lap tud szertenni. Ugy tervezzük, hogy a megújuló Zala a fővárosi esti lapokat teljesen pótolja Zalamegyében.

A Zala szerkesztési irányát, közéleti törekvéseit ismerik és méltányolják a megye minden községében.

Október 1 én lapunkra előfizetést nyitunk.

Lapunk nagykanizsai, régi előfizetőit kérjük, hogy az előfizetést csakis nyugta ellenében, pénzbeszedőnkkel sziveskedjék teljesíteni, mert a lapkézesítők pénzbeszedésre nincsenek feljogosítva. Vidéki előfizetőink pedig sziveskedjenek az előfizetést postautalványon mielőbb megújítani, hogy ez a lap pontos szétküldését ne akadályozza.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIO. Jobb, mert könnyen emészthető és ennél fogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegyet — a halasrt — kérjük figyelembe venni!

mert szivesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfokú lofoteni (norvégországi) csukamájolaj-használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIO

készítésére; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIO a legkiválóbb

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Allér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Iparosok kellene!

Egy város és a szülők.

A szamospartii magyar Athén Kolozevár város tanácsa meglepő, szinte szenzációszámba menő felhívást intézett a jelen inkoláév kezdetén a szülőkhez. Figyelmezteti őket a tudományos pályák tulzsoftottságára és lelkes szavakban hívja fel, hogy adják gyermekeiket az iparos pályára. Manapság, mikor a iskolákat előzőlik a tanulóitjak, az egyetemek ezrével termelik a lateinereket s a közönség még mindig csodálatosképpen animozitással viseltetik az ipari pályák iránt, különös érdekeséggel bír a kolozevári tanács felhívása, s kell, hogy hasonló eljárásra buzdítsa az összes városok előjáróságát. A rendkívül érdekes és figyelmetemlő felhívás így hangzik:

A szülőkhez!

Az új iskolai év kezdetén nagy gondot okoz minden szülőnek: milyen pályára nevelje gyermekét, hogy jövője, megélhetése biztosítsa legyen. A szülők gondolja a mi gondunk is. Ugy érezzük, hogy osztoznunk kell nekünk is a város lakóinak minden érzelmében: örömeiben, bánatában, aggodalmaiban. Ugy érezzük, hogy élető szemmel kell örködnünk e város jelen és jövő sorsán, mert ez együttérzés által szolgálhatunk csak városunknak s a hazának.

Ezért szólunk most az új iskolai év kezdetén a gyermekek jövőjén aggódo szülőkhez. Nem kónyszerítünk senkit s nem is akarunk biztató álomképet festeni senki szeméi elé, de kötelességünknek véljük a való feltárásával segítségére sietni a szülőknek. Szükségeink tartjuk reá irányítani *figyelmüket az ipari pályára.*

Polgárok! Ti tudjátok, hogy a mi természetű kincsekben gazdag hazánk mező, erdői, bércei évenként sok millió értékű nyers anyagot termelnek. Ti tudjátok, hogy a mérhetetlen kincset a külföld viagi ki, hogy feldolgozva, újra visszabozza s ekként újra milliókat vigyen el tőlünk. Ez a magyar nép szegénységének egyik legfőbb oka: ez a magyar nemzet gazdasági függőségének titka. Mert hiába küzdünk gazdasági önállóságunkért, mindaddig, amig nyers terményeink hiába várják, hogy hazai munkások kezek dolgozzák fel.

Munkásra van szükség s mi nem tudjuk, azokat odaállítani a sorompók elé, hogy megpátolják a hazai kincsek idegenbe való vitélet. Nem tudjuk, mert évtizedek óta tartó téves hitében hivatalnoknak neveli gyermekét a leg-szegényebb polgár is. Arra a pályára, amelyben ma már minden hely betelt s százak és százak küszködnek — állás nélkül — a nyomorra!

Szeretettel viseltette polgáraink sorsa iránt bizalommal kérjük fel most az utolsó órában is a szülőket: adják gyermekeiket az ipari pályára, amelyben munkásokra várnak, amely boldog megélhetést, függetlenséget biztosít mind azoknak, akik dolgozni tudnak és szeretnek.

Ezt kívánja tőlünk hazánk szeretete, gyermekeink jövője.

PAGLIANO-SYRUP

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Különítve a gyógyszerészeti kiállításán 1894-ben, a Hygienikus kiállításán 1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításán 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban, (poralakban) valamint comprimált tablettákban (pikvulok) minden nagyobb gyógyszerárban kapható. [Régie mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Megrendelés vagy tudakozás miatt írásuk Real-Apothete Sankta Bracchi Alia (Stadlstr.) tarolati.

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO profizsor Nápolyban.
Calata S Marco 4.

Kossuth Ferenc a királynál.

Nincs döntés.

A király ragaszkodik a paktumhoz.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Tulvagyunk a nagy politikai szenzáción, Kossuth Ferenc nevezetes királyi kihallgatása megtörtént és oda jutottunk, hogy a válság történetében oly nagy jelentőségű fordulót ígérő döntés nincs meg és az belátható időn belül nem is fog létrejönni. — A király ragaszkodik ahhoz a paktumhoz, mely közte és a koalíciós miniszterium között létrejött, és mindaddig, míg ennek utolsó pontja is a koalíciós kormány ígérete szerint teljesítve nincs, nem hajlandó a kormányának a függetlenségi párt még olyan határozott kivánsága ellenére sem utat nyitni a talpára. Marad tehát egyelőre minden a régi és a helyzet további alakulására legfejebb annak lehet mostanában befolyása, hogy miként fogadják a szigorú királyi üzenetet a függetlenségi párt.

A szenzációs kihallgatásról ezek a távirataink:

Kossuth Ferenc Bécsben.

Bécs, október 2.

Kossuth tegnap este érkezett az osztrák fővárosba és a Sacher szállóban vett szállást. Ma reggel a miniszter Daruváry kabinetirodai főnök látogatását fogadta. A délelőtt folyamán közölték Kossuthal, hogy a király déli 1 órakor fogja audiencián fogadni. Ezután a magyar háza hajtattott, a honnét fél egykor kecsizott a burgba.

A király előtt.

Bécs, október 2.

Pontban 1 órakor lépett Kossuth Ferenc a király dolgozó szobájába. Az audiencia pontosan egy óra hosszáig tartott s annak végzetével Kossuth visszahajtatott a magyar házba. A miniszter minden valószínűség szerint már ma estére visszautazik Budapestre.

Nincs döntés.

Marad a kabinet.

Bécs, október 2.

A király az audiencián kijelentette Kossuth Ferencnek, hogy a válság ügyében *fenntartja a döntést*. B. határon ismertette a király a függetlenségi pártelnök előtt álláspontját, mely szerint a *Wekerle kabinetet mindaddig nem hajlandó elbocsátani, míg az a paktum utolsó pontját, a választói reform korszakvitelét is végre nem hajtotta*. Fel szólította végül Kossuthot, hogy hasonlóan oda a függetlenségi pártnál, hogy a koronának ezt az álláspontját tegye magáévá.

Mi lesz ötödikén?

Bécs, október 2.

Itt elterjedt hírek szerint az október 5-ére összehívott képviselőházi ülést újból elnapolják, mert a válság egyelőre bizonytalan időig elhúzódik.

Kossuth cáfol.

Bécs, október 2.

Féltudatosan jelentik: A mai bécsi lapok tudósításai egy egész sereg interviút adnak Kossuth Ferenc szájába. A kereskedelmi miniszter ezeket, mint valótlanokat és meg nem történteket a leghatározottabban megcáfolta.

Justhék tanácskoznak.

Budapest, október 2.

Justh Gyula képviselőházi elnök ma délelőtt a képviselőházban több függetlenségi párti képviselőt fogadott, kikkel hosszasan tanácskozt az általános politikai helyzetről.

Felhívás

Mikszáth Kálmán tisztelőihez.

Mikszáth Kálmán ezidén tölti be írói munkásságának negyvenedik esztendejét,

Irodalmunknak ez az örömmünnepe közelítünk nek hányatot napjaiban virradt reánk, mikor sokszoros buzgóssággal kell ápolni a hitet nemzetünk szellemi erejében. Ennek a szellemi erőnek egyik legkiválóbb és legfényesebb példája Mikszáth. Költészetének szeretete, megbecsülése, elismerése tegyen bizonyosságot arról, hogy a magunkénak is érezzük azt az erőt, amely e gazdag pálya sugallója, hogy mi is részesei vagyunk.

Ami a nemzetünk lelkében, képzeletében és érzésében meleg és derűs, igazszavú és szeretetreméltó, hűséges és biztató, ott ragyog a költészetében. Trefálva ítéli, évődve vigasztal, borongva gyönyörködött és mesével jövedőli. E költészetnél mi sem tárja föl gazdagabban és elevenebben korunk magyar lelkét. Mi sem erősíti jobban idehaza önmagunkban való méltó bizalmunkat; mi sem terjeszti messzebb idegenbe jogunkat a megbecsülésre.

Köszönjük meg neki; köszönje meg egész nemzetünk. Amint egész életében azon dolgozott, hogy ez a föld a mi nemzetünké maradjon, fejezzünk ki iránta való hálánkat azzal, hogy ennek a földnek azt a kicsiny darabját, amelyet az ő eleink, apáink vereztek öntözött, ajándékozzuk vissza neki.

Még pedig akként, hogy az ajándékozó is megajándékozottan érezze magát. Legjava munkáinak harminc kötetét 20 kötésben, a költő saját szerkesztésében rendezzük sajtó alá, egész regényköltészetünknek egyik legkiválóbb és legbecsebb gyűjteményét. Árát sokkal kisebbre szabtuk a régi kiadásokénál, mindössze 80 koronára. (20 diszes kötésben 120 korona.) Az előfizetéseik felől fedezzük a kiállítás költségeit, a másik fele pedig a nagy írónak szánt nemzeti ajándékra jut. Kétezeröttszáz előfizető biztosíthatja a nemzetet és a költőhöz egyaránt méltó terv megvalósítását.

A magyar műveltséghez és a magyar közérzéshez, a magyar észhez és a magyar szívhez fordulunk. Akiben ereje él, lángja ég: egyesek, intézetek, testületek, hatóságok: támogassanak bennünket. Ékesítsünk föl minden magyar könyvtárt, minden magyar könyvtárnak ezzel a díszével: Mikszáth Kálmán munkáinak jubiláris kiadásával.

Nemcsak a legméltóbb koszorút fonjuk így, hanem a nemzetnek legbiztosabban termő magot hintünk.

Budapest, 1909. évi szeptember havában.

A Mikszáth-jubileum bizottsága:

Apponyi Albert gróf
elnök.

Ép és szép fogak a természet egyik legszebb ajándékát képezik. De ha akarjuk, hogy ne csak átmenetileg használjanak és díszítsék szánkat, hanem állandó értékűvé váljanak, akkor rendszeresen kell őket ODOL-lal ápolni.

Hírek.

— **Tanítói segélyalap.** A veszprémi tanítók az elmúlt nyári nagybetűidőben országos mozgalmat indítottak tanítói segélyalap létrehozása iránt. A mozgalom úgy látszik országszerte élni visszhangra talál, mert a tanítószög a folyó tanév kezdetével rohamosan költi állított az alap megteremtésére. A bizottság közli tovább, hogy eddig a tanítószög köréből már 1200 korona folyt be az alapra; de egyes városok, egyetiek és egyházak is szép adományt küldöttek. A segély alap, miként annak idején lapunkban közöltük, két részből áll és a tanítószög az 1907-ik évi XXVI-ik és XXVII-ik t. cikke megalkotása iránti kéréséből az alapítványt gróf Apponyi Albert és Tóth János nevéről nevezi el. Az Apponyi nevével viselő alapítványból olyan tanítók segélyeztetnek, kik nemzeti és vidéken a magyar nyelv tanításában sikert értek el, vagy pedig társadalmilag a nép javára eredményesen működtek; Tóth János nevével viselő alapítványból pedig azon öregek segélyeztetnek, kiknek férjük nyugdíj jogosultság nélkül halt el és gyermekeit hagyott hátra; de segélyeztetnek a súlyosan beteg tanítók és azok is, akiknek több gyermekük köznevelésébe jár. Miután több tanfelügyelő, tanító és tanítószöglet az iránt kereste meg a bizottságot, hogy a gyűjtést tekintettel az őzi tanító gyűlésekre hosszabbítsa meg, a bizottság ez uton is szives tudomására hozza a tanítószögnek és a tanítószög minden jóakarójának, hogy a gyűjtést csak a folyó évi december hó végével zárja le. A kegyes adományokat kegyeskedjenek az adakozók vagy a „Néptanítók Lapja” szerkesztőségének, vagy az országos gyűjtőbizottság pénztárnokához, Nagy Lajos igazgató tanítóhoz Veszprémbe küldeni.

— **Mai tárcánk.** Két-három folytatásra terjedő tárcasorozat közlését kezdjük meg lapunk mai számában. A tárcasorozat Helae szerelméről szól és egy feltűnést keltő francia tanulmány jogosított fordítása. A fordítást Kronfeld Ida klasszsony nagykanissai nyelvtanítónő kitűnő nyelvértékét és művészi készségét dicséri. Itt említjük, hogy Kronfeld klasszsony megkezdte német, angol, francia nyelvi kurzusait.

— **Jegyzőválasztás.** A megüresedett íhárosberényi körjegyzőséget választás útján tegnap töltötték be. Szótöbbséggel Halász József eddigi segédjegyzőt választották meg.

— **A muraközi kath. tanítók közgyűlése.** A muraközi kath. tanítók múlt hó 28-án tartották meg évi közgyűlésüket Murakirályon. Herbold Lajos elnöki megnyitó beszédében a lefolyt egyesületi év munkájának ismertetése után megemlékezett az egyesület elhunyt tagjairól. Az új tisztikart a következőképpen alakították meg: elnök *Wirt László* bottornyai tanító, alelnök *Flisár János* szentmártoni tanító, jegyző *Pintér László* tüksezentgyörgyi tanító, pénztáros *Marsics Lukács* muraszentannai tanító. A lelépő tisztikarnak köszönetet szavaztak és elhatározták, hogy felírnak a katolikus tanítói fizetéseknek az államihoz hasonló kiegészítése tárgyában. Elhatározták, hogy kérelmezni fogják a katolikus tanítók számára is a féléru vasuti jegykedvezményt. A közgyűlést banket követte, melyen több felköszöntő hangzott el.

— **A nagykanissai vízvezeték ügye a tanács előtt.** A városi tanács tegnap délután tartott ülésében foglalkozott a városi vízvezeték és csatornarendszer metéz tervével. A csatornarendszer és vízvezeték ügye elsőrendű közegészségügyi kérdés lévén, a város erre nézve már hosszabb idő óta van tárgyalásban a földművelésügyi miniszteriummal. Egyelőre csupán tervek készítéséről van szó, de ehhez is szükségesek bizonyos, a helyszínen végezendő mérnöki munkák, amiket *rotogter*

készítésnek neveznek. E rétegterv készítés kérdésében határozta a városi tanács tegnap, hogy azok elkészítésére a földművelésügyi miniszteriumtól naplójában mérnökök kiutalását kéri a város, mert a város mérnöki hivatala elfoglaltsága miatt a nagyarányú rendkívüli munkák elvégzését nem vállalhatja.

— **Adakozás.** Haas Vilmós szállodás, az Urania színház tulajdonosa az Urania első előadásának jövedelméből 10 koronát adományozta a városi szegényalap javára.

— **Az utmenti gyümölcsért.** Mikor annak idején a földművelésügyi miniszter általános helyesléstől kísért rendelete folytán majdnem az egész ország minden állami útját nemes gyümölcsfákkal szegélyezték, nagyon sokan gondoltak arra, hogy majd bajok lesznek e fák gyümölcseivel. A régi kivágott, susogó nyárfák nem okoztak soha semmi bajt, de az éró gyümölcsön annál többen fognak összeveszni. — Tegnap este, midőn Bohár János utkaparó a récei országúton hazafelé tartott munkájából, az est homályában azt vette észre, hogy egy munkás-ember az utmenti főfák egyikéről szedi a gyümölcsöt. Ehez egyébként neki is, mint bárkinék joga lett volna, de a munkás úgy próbálta a diót elérni, hogy a fa ágait húzta lefelé, miközben egyik ágat a másik után törte le. Bohár ezért kérdőre vonta a munkást, Gózdán Györgyöt, aki a Haba-féle téglagyárban dolgozik, ez azonban nekirentott az utkaparónak, azt a földre teperte és alaposan megverte. A garázda ember ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **A kioroszakolt névnap gratuláció.** — *Nemesics Mihály* magyarutcai napazámos embernek szerdán, múlt hó 29-én volt a nevénapja. Nem hűnök, hogy a nevénapját ünneplő Nemesics Mihályt valami túlságosan sokan árasztották volna el gratulációkkal, — annál inkább érthető tehát, hogy nagyon feltűnt előtte az a mellőzés, mellyel öccse, — József is elmulasztotta őt szerencsevívánsággal felkeresni. Mihály azonban türt. Mindenképpen el akarta felelni a testvérietlen viselkedést, de mit tett az alkohol? Felforralt a szíve kelve az önértékben mélyen sértett ember epéjét annyira, hogy az a haragtól reszketve vonult öccsének Petőfi-utcai lakására. Ott az ajtó előtt őrlást patallát csapott, amire Nemesics József, — ki már az igazak álmát aludta, és kiment az udvarra. Mihály azonban egy cseppet sem engedett haragjából és vadul támadt öccsére, felelősségre vonta azt a figyelmetlenségért. József eleinte exkuzálni próbálta magát, a dolog vége azonban mégis az lett, hogy Mihály kést rántott, József pedig egy székkel védekezett s végül is kénytelen volt a lakásba visszamenekülni. Nemesics Mihály azonban ezzel az elégtétellel még mindig nem elégedett meg, nem tehetvén tehát egyebet, beruzta öccse lakásának összes ablakait. Most már azonban az öccsnek áll lenyebb és a történetekért a rendőrség útján akarja felelősségre vonatni bátyját, ki többé aligha fog megútni erőszakkal gratuláltatni.

— **Népies előadások a Balatonnál.** A földművelésügyi miniszter megbizta a Balatoni Szövetséget, hogy a tél folyamán a Balatonparti községekben legyen népies gardnagi előadások rendezése. Az előadások célja a nép általános értelemben vett művelésén kívül oktatás arra, hogy miként szükséges a gardnagoknál oly irányban kifejlesztési, mely a sokasodó idegenforgalom érdekeit is szolgálja. A miniszter megbizást adott még a szövetségnek, hogy Balatonalmádiban és Gyenesdiáson gyékényfeldolgozó, és többé más ipari tanfolyamokat szervezzen.

— **Uj műterem Nagykanizsán.** *Bardóc Dezső* jónevű festőművész Nagykanizsára érkezett és elhatározta, hogy hosszabb ideig itt tartózkodik. Bardóc kétféleképpen arc-képfestésével foglalkozik és e nemben már sok figyelemreméltót alkotott. Többek közt vele festette meg a román király a portreit-jét.

— **Unghváry József** szobrász-pén és gyümölcsfaakolójában Cegléd (Pestmegye) ez év őzén nagyobb mennyiségű (300—350 000 darab) nemes gyümölcsfa cseméje kerül eladásra, 1—5 éves példányokban a következőkkel: körte, alma szilva, őszibarack, kajszibarack, cseresznye, meggy, eper, szavanyú aszdar, birs, laponya, mandula, dió, fage, kőszmáta, ribizka, málna, földi eper, ezeifeül szomorú alma, szomorú eper, pyramis eper, gömb-akác, pyramis-akác stb. csemétek. Ezek árai erősségük szerint 5—30 igen erősék 40—50 kr. Ugyanezek igen nagy mennyiségben kaphatók 1—3 éves mag-csemétek, ezek árai erősségük szerint 100 darab 80 kr.-tól 1 frt, 80 kr. ig 100 darab 7 frt-tól 17 frt. ig *Gleditschia triacanthos* és akác, áthatatlan szövénny készítésére igen alkalmas 1—3 évesek, igen nagy készlet. Ennek ára 100 darab 1 frt 50 kr.-tól 5 frt-ig *Sorfinak* haasz néható akác 200—220 cm. magas 1 darab 20 fr., 100 darab 18 frt, 1000 darab 170 frt. — Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és csomagszövővaszók, teljesen beérett szima, 1000 drb 4 frttől 7 frtig, gyökeres 20 frttől 25 frtig. Tassók árjegyzéket kéri.

— **Szájról-szájra** magyen ismét *Güdicke* bankház Budapesti Kossuth Lajos utca 11 legutóbb közmondásosá vált szerencséje, mely a nuzás alkalmával ismét lényesen bevált, amennyiben *Güdicke* szerencse gyűjtőinek vevői 100.000 koronás nyereményt a 71030 %, számszámra míg a 9991 %, számszámra 10.000 koronát nyertek.

Vendéglő átvétel és megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyerdemi közönséget, hogy a

Polgári Egylet vendéglőjét

október hó 1-én átvéve, azt ujonnan renoválva, október 9-én Horváth J. teljes zenekara közreműködése mellett ünnepélyesen megnyitom.

Főtörkvésem, hogy az igen tisztelt vendégeimet minden alkalommal legpontosabb és legszolidabb kiszolgálásban részesítek, legfinomabb balatonmelléki és saját termésű borokat, kifűnő magyar konyhát, frissen csapolt Szent István sört tartok.

Mindennap friss válogatott zóna

villásreggeli. — Abonomát

házon ki, ill is legmérsékeltebb

árért minden időben elfogadok.

A nagyerdemi közönség szíves pártfogását teljes tisztelettel kérve

Halász Ferenc
vendéglős.

— **Gyászrovat.** Nagykanizsán elhunytak e héten: *Bajai József* 70 éves, *Varga Rózália* 7 napos, *Petrics Terézia* 12 éves, *Török Györgyné* szül. *Leposa Erzsébet* földmives neje 63 éves, *Szöröcsök György* földmives 20 éves, *Viola Teréz* napszámos 36 éves, *Vencel Anna* 13 éves, *Perger Margit* 4 hónapos, *Mátés Antal* 1 hónapos. özv. *Buksz Izraelné* sz. *Klein Mária* 64 éves, *Góndán Erzsébet* 18 napos.

— **Gyilkos vonat** Az éjjeli a Bécs felől hajnali 3 óra 40 perckor érkező személyvonat utasai a közbiztonság közelében nagy zökkenőre riadtak fel állomásaikról. A vonat meg sem állt azonban az állomásig és a megijedt utasok csak ott tudták meg, hogy a vonat a zökkenőnél három legelésző lovat gázolt el. Ugyanis két kanizsai gazda, *Horváth György*, *Guri* és *Nagy György* a névük, a lovaikat az éjjelre őrizetlenül kint hagyták a legelőn és úgy történhetett az elgázolás, hogy a lovak felmentek a töltszóra a nagy ködben pedig a mozdonyvezető nem vette azokat észre és a vonat teljes erővel nekik rontott s keresztül gázolt rajtuk. A két gondatlan gazda ellen a rendőrség eljárást indított.

— **Tolvaj cselédleány.** A székesfehérvári rendőrségtől tegnap egy körözvény érkezett a mi rendőrkapitányságunkhoz bizonyos *Somogyi Anna* nagykanizsai illetőségű cselédleány letartóztatása iránt. A körözvényben mondja, hogy a leány, ki dr. Herz Oszkár törvényszéki orvosnál szolgált Székesfehérváron, feltörte gazdájának szekrényeit és azokból mintegy 200 korona értékű tárgyat lopott el. A székesfehérvári rendőrfőkapitányság feltevése, hogy a leány valószínűleg Nagykanizsára szökött, helyesnek bizonyult, mert a rendőrség tegnap csukogyan megtalálta egy Petőfi-utcai házban és nyomban letartóztatta. A hűlten cselédet ma átkísérték az ügyészség fogházába, honnan azonban már a legközelebb a székesfehérvári törvényszékhez kísérik át, hogy ott felelje törvényt tartsanak.

Ferromanganin nélkülözhetetlen olyan gyermeknek, kik a fejlődés korszakában vannak különösen gyengeségi állapotban, vérszegénység, sorvadás és angolkórban, továbbá leányknál kik fejlődési korukban vannak Ferromanganin nemcsak egészségesvért képez, hanem megszünteti az emésztési zavart, friss és egészséges kinevést és rózsás arcúvá változtatja. A brünni szünidei gyermektelep Gross-Uferdorff körörvos Dr. L. Irja. A Ferromanganin-t orvosai rendelkezésre különösen a gyenge és vérszegény gyermekbetegeknek, fiúknak és lányoknak egyaránt 10—16 éves korig adagoljuk és örömelet tudatjuk, hogy 4 heti használat után a Ferromanganin-nal igen szép eredményt értünk el már 8 naptól használat után az étvágy emelkedett és a közérzés felundon javult s a szünidő befejeztével a gyermekeknél kitűnő arszint súlygyarapodást 4—5 kilóig és kielégítő közérzést tapasztaltunk. Ára 3.50 koronára üvegenként kapható minden gyógyszerárban, de biztosan Ferromanganin Cie. Budapest, VI. Király-utca 12 szám.

— **A csoportosítható menetelvény-jegyzék pótlékának életbe lépése.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint 1. évi majus hó 1-től érvényes csoportosítható menetelvény-jegyzékhez 1. évi október hó 1-én az I. pótlék lép életbe. A magyar királyi államvasutak díj-szabás elarusító hivatalában (Bpest, VI. Csengeri-utca 33.) valamint annak központi és egyéb városi menet-jegyirodáiban 15 filléért kapható.

Fehérség. A jövő hét folyamán jelenik meg Pécsen Horváth Rezső, a «Pécsi Közöny» politikai napilap segédszerkesztőjének második elbeszéléskötete «Fehérség» címmel. A mű, mely egy hosszú, regény-szerű elbeszélést foglal magában, a «Pécsi Közöny» kiadásában jelenik meg, izéles kiállításban, finom papíron, díszbellel szedve s kiállítás minden várnakozást fölül fog maíni. — A minden ízében molero könyvet különösen azért ajánljuk olvasónk figyelmébe, mert a «Fehérség» olyan elbeszélés, melyet fiatal, vérből tró alkotott és amely épen ezért érdemes az elolvasásra. Különben is olyan csekély árt szabott neki a mű szerzője, hogy igazán emítésre sem méltó és valóban pártatlanul áll előtársak tekintetében, melynyben a hat-hét tve terjedő könyv mindössze csak egy koronára fog kerülni, megjelenését természetesen jelezni fogjuk.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyész és műhatalmító, gúvri-rozó és pilasirozó gyára Nagykanizsa, Kőci-utca 19 — Elvált! szakmájába való munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Törvényszék.

§ Tolvaj szolgál. Pálos István 23 éves suhancgyerek nem találta magának jobb foglalkozást, mint hogy elment az egyik nagykereskedés üzletnyitójának. Május 15-én volt az, mikor a fú Hahn Miksának szolgálatába lépett. Az éjszakánként ismétlődő nagy vigasságok szemlélete közben azonban a fiúnak bűnös gondolatai támadtak. Mint jól nevelt börtöntörteknek, ki már Pesten lopásért három főtávoly esztendőit ült, nem elégtették ki igényeit az aránylag kis fizetés és a gyéren csurruló kapupénzek, elhatározta tehát, hogy ki fogja rabolni kenyéradó gazdáját. Egy este a házban lakó egyik családnek pusztaodott, hogy nehéz a szegény embernek, s manapság már csak úgy lehet becsületesen megélni, ha lop az ember. S a szót tett követte. Éjjel fél kettőtől kezdve végente a dolgát a fiú, ekkor azonban hasztalan riaszott a kapu csengője, nem volt, aki az új vendégnek ajtót nyisson. A mulató festéit arcu női kíváncsian tödültek ki a nagy szalónból, mert senki sem tudta mire vélni, miért nem nyílik a sok csengetésre a kapu. És a kapus nem volt sehol. Megtálatk azonban csakhamar a nyomokat, melyek útján a házból távozott. Az udvar kerítésfalához támasztva találtak egy létrát, s ez mindjárt kétségtelemre tette, hogy a szolgál a falon át megszökött. És pedig azért a falon keresztül, mert villamos-csengő automatával elhatott kapu át ezt észrevétlenül nem tudta volna megtenni. Háhué rögtön rosszat sejtve szobájába rohant, hogy megvizsgálja, vajjon a fiú nem lopott-e el valamit. Gyanújában pedig nem tévedett. Mert szekrényét feltörve találta és onnant a hűtlen szolgál száz és egynehány koronányi készpénzt ellopott. A tegnapi főtárgyaláson a füstal gonosztevőt, kit a rendőrség megkeresésére a fővárosban fogtak el, újabb egy évi börtönbüntetésre ítélték. A fiú az ítélet ellen felebbezett.

§ Két jómadár. Pankasz Mihály és Serbes György két 16 éves suhanc Kórhóly légrádi szódavíz gyárhoz került kocsinak és háziszolgának. Talán egyenként és külön-külön a legjobb indulat lakott mind a két gyermekben, de így összekerülve, vajjon mitől is tanácskozhattak volna egy-egy egész napi robot után, mint arról, hogy hogyan lehetne jó módhoz jutni, könnyen pénzre szert tenni. A folytonos együttlélt alkalmat adott a két impozitornak, hogy erre a sokat hánytorgatott kérdésükre a választ is megtalálják. Hamarosan meg is állapodtak abban, hogy megvárják azt a kedvező alkalmat, mikor egyszer gazdaságjuk meg annak felesége is távol lesznek hazulról. És ez az alkalom nem is soká várattott magára. Mult hó 4-én a gazda valahová Horvátországba utazott néhány napra, felesége pedig ugyanekkor egyik szomszédos faluba kocszított rokonl látogatásra. Míg tehát ők távol voltak, a két legény alig hogy a kora alkony lezállott a házra, betörte folyosó ajtaját, a két szobájától alkulcsal és szekercékkel felnyitották, végül pedig a szekrény ajtaját is szekercével betörve, abból 250 kor. készpénzt és minden elegendő tárgyat elvitték és a gazdag rakományt meglepték. A csendőrségnek azonban csakhamar sikerült a két jómadarat lefűlelnie, kik főit tegnap ült törvényt a kanizsai törvényszék. Mindketten hat-hat havi börtönbüntetést mértek, amit ők megnyugvással vettek tudomásul.

Irodalom.

A Nyugat Ignátus, Osvát Ernő és Fonyó Miksa irodalmi és kritikai szemléjének október 1-ji most megjelent számában Móricz Zsigmondot «Sárány» című regény kezdélik. Móricz Zsigmond nemrég megjelent «Élet krajcár» című novella könyvének oly általános és őszinte sikere volt, hogy első regénye, mely a Nyugat hasábjain fog megjelenni méltán tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre. A Nyugat új száma különben ezúttal is a következő rendkívül gondos és érdekes tartalommal jelent meg Móricz Zsigmond «Sárány» (regény). Gellért Oszkár: Versek. Szini Gyula: Stradford-on-Avon. Ady Endre: Versek. Kabos Ede: Téka (regény). Hatvány Lajos: Sappho. Ady Endre: Kestenküthy Bivá-huza (novella). Tóth Árpád: Vers. A figyelő kritika rovat tartalmá: Padua hercegöze (Lengyel Menyhért). Az Operaház új programja (Jászai Dezső). Orvosi emlékiatok (Csáth-Gáza). Anatole France új legendás könyve (Ady Endre). A Nyugat előfizetési ára félre 10 korona, Égész évre 20 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadó-hivatal: Budapest, VII. Rákóczi-ut. 11/7.

A legjobb bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, köszvény, cukorbetegség, húros bántalmaknál kitűnő hatás. Természetes vasmentes savanyúvíz. Kapható minden orvóruházban vagy a Magyar-Élővíz Szocietásnál Budapest, V. Budaörsi-park 1.

Táviratok és telefonjelentések.

Ki lesz Zsitvay utóda?

Budapest, október 2. A mai lapok közlik, hogy Zsitvay Leó, a budapesti büntetőtörvényszék elnöke legközelebb kúria tanácselnökké lép elő. Zsitvay helyére több jelöltet emlegetnek, ezek között azonban leg-több saúszsral említett Tóth Ernő budapesti táblai bíró és Császár István főügyész nevét.

Elhunyt Máv. főhivatalnok.

Budapest, október 2. Lingner Jenő államvasuti tanácsos ma reggel a fővárosban elhunyt.

Vasuti szerencsétlenségek.

Brünn, október 2. Az éjjel egy innen elindult személy vonat az állomástól csekély távolságra összeütközött egy tehervonattal. A tehervonatnak több kocsija összezúródott. Midőn a romok eltakarítása után a személyvonat útját folytatni akarta, valamiképp magához rántotta Keszti állomásfőnököt, kit a kerekek darabokra vágtak.

Tiflisz, október 2. Az itteni állomáson egy gyorsvonat beleszaladt egy előtte haladó tehervonatba. A gyorsvonat utasai közül 15-en halálosan megsébesültek.

Ki nyert?

Budapest, október 2. Az osztálysorsjáték mai húzásán 10 ezer koronás nyereménnyel huzták ki a 37,145 54,577 és a 68,647 számú sorsjegyeket.

Cs. és kir. udvar orvos Dr. J. G. Popp

Anatherin

száj- és fogvász 2.80, 2.—, 1.— Fog orsma 60 fillér. Valódi csakis, ha cégemmel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedvelt-ségű, egyedüli az orvosok által ajánlt, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszet.

Nyílt-tér.

Étvágytalanságot, emésztési zavart megszüntet a rohtai „Styria“-forrás gyógyvíz.

bor, cognac stb.-hez „Tempel“-forrás ajánlható

Főraktár Magyarországon: Hoffmann József, Budapest, V. Balthory-utca, 8.

SARG-ÉL 60

KALODONT

LEŐVÖR FÉLÉ FOG-GRÉM

Igen jó eredményeivel alkalmazzák

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER

SÁVANYÚVÍZ

A légtak megfogadásánál, a garai és börtök kerületénél, téli- és mellkárta-gyulladásnál.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai ártolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsa fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 767 50 Osztrák hitel részvény 665,25 4%, magyar koronára 101.85. Kereske lelmi bank részvény 3480 — Salgótarjáni közszabánya részvény 622 — Rimamurányi vasúti részvény 684. — Adria tengerhajózási részvény 430 — Hazai bank rész. 287.40

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, október 2.

Készaru-üzlet.

Buza 10 fillérrel magasabb.

Határító-üzlet:

Buza 1909. október 14.24 Buza 1910. április 14.07, Rozs 1909. október 9.62 Rozs 1910. április 9.97, Zab 1909. október 7.49, Zab 1910. április 7.63 Tengeri 1909. szeptember — Tengeri 1910. május 7.—

Akar nősülni? Hölgyektől (ezek között vannak törvénytelen gyermekkel, tosti bibáya stb.) 5-500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnékiek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak a címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland 3046

Sirolin

Kemél az étvágyat és a testvélyt, megszűnteti a köhögést, vádaskodást, általános izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletben. — Ára Svájcban 4.— korona.

Füszerezlet helyisége

Letenyén, a legforgalmasabb helyen, már 30 év óta fennáll, lakással együtt azonnal kiadó. — Bővebbet Varga Józsefné Letenyén.

Egy jó házból való fiu

tanulóknak felvételték Hoffmann és Frank rövidáru nagykereskedésében Nagykanizsán. 3161

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az állomásnál, déli napot, Park, egyedülálló nyugalom, 16 szobát, mellette 200 szobával, jó és olcsó. 2 hónaptól feljebb.

Ha elegáns Napernyőket zz

Ha tartós Esernyőket zz

Ha gyors átvázásokat zz

És remek Sé abotokat zz

akar vásárolni, forduljon a kizárólagos **NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETBE,**

a hol naponta újdonságok a legartístebb kivitelben olcsó árért szerzhetők be — Pontos kiszolgálásért kezességet vállal 3121

Kreiser Alajos
esernyő készítő specialista.

a Szarvas-szálló átellenében.
Munka elvállalását csak személyesen, megbízottaim csak cégkártyám előmutatásával jogosultak.

Háztelek

Sugár-ut és Rákóczi-sarkán, bármily üzletre is alkalmas, minden elfogadható áron szabad kézből **eladó.**
Bővebbet Krátky Szabónál Teleky-ut 24. sz.

Bassó József

kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

A legjobb, az eddig itt használatban volt bármely szennet 50 százalékkal felülmúló

eibiszwaldi szen

kizárólagos eladási helyén,
Strém Károlynál, Kinizsi-utca 7. kapható. Ugyanott előjegyzések elfogadhatnak tüzfára, koksra, porosz kőszénre és barna szénre.

Telefon 127. 2773

AZ ANGOL Liliom Szappan

Fénylő vagy vörös arcbőrnél, bőrhámlásnál, bibircsek (wimmerlik) és mitesszerek ellen, gyors és biztos hatású.

1 darab 80 fillér.

Kapható a főraktárban:

Drogeria a „vörös kereszt”
Nagykanizsán.

Rz Oulár több mint 2000 orvos által emegbizhatóbbnak ajánlva.

OLLA GUMI
Külir egyes-ty
A tudomány mai állása szerint be bizonyított leg- jobb létező GUMMI ÖV-SZER. Kapható gyógyszerárakba és drogeriákba.

Szathorvostól által megújított és legjobbnak minősítve. Két évi leteltés. Ára tucatonta 4.6.8.9 K.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda re- ámot ingyen küld az **OLLA gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.**

Szülő-eladás! SZMODISS VIKTOR gelsei szőlőszetéből

Muscat, Croquant, Passatuti, Ottonelle, Mézes fehér, Chasselasse, rouge és blanc eladása naponkint d. e. 8—12-ig a helybeli piacon történik a napi árakon. < < <

Vera Violetta operette 3 korona. Zongora és énekhangra o o o o

Iglói diákok Diáktörténet 4 felvonásban. Irta és zenéjét szerezte Farkas Imre. Két füzetben 6 korona o o o o

Elvált asszony operette 2 füzetben zongora és énekhangra. 6 korona o

A Krém gyerek (Dal a jobb társaságról.) Zerkovitz Béltől. Ára 1.80

Honi bú honi baj (Legújabb kuplé.) Zerkovitz Béltől. Ára K 1.80.

Erdészleány operette zongora és énekhangra. Két füzet ára 6 korona o o

Kapható **Fischel Sülöp Sia könyvkereskedésében Nagykanizsán.**

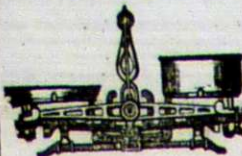
Vidékre az összeg előzetes be- küldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Mérlegek és Sulyok!

Tizedes, százados, egyenkaru, táblás **mérlegek és sulyok**

legpontosabb javítása és hitelesítettése, nagyobbított mérlegkészítő műhelyemben gyorsan és a legolcsóbb árak mellett elfogadatik. 30 évi szakgyakorlat

Szives pártfogást kér továbbra is

Golenczky Ferenc

éki gép- és mérleg- készítő Nagykanizsa Újváros

tér 31. szám.

A cím fontos! Megőrizendő!

TRIUMPH-TAKARÉKTŰZAFÉNY

GOLDSCHMIDT'S PATENT

Stechenpferd-
Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan arcbőrre és szepítő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

„Evoe“
haj-
csodaszer
behizonyíthatólag
hatásos.

Roposzság, hajhullás, hámítás elleni szer. „Evoe“ erősíti és frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a hajnövekedést. Egy nagy üveg ára, igen kiadós 5 korona, három üvegé 12 korona.
„Evoe“-csoda-krém róme, vimmerli, redő, bőrtáha ellen. Nagy légegy 4 korona.
„Evoe“ heleti szappan 1 korona. Utánvétellel.
Az „Evoe“ társaság főraktára:
Wien, II., 517. Praterstrasse 57.

Acélgörredőny!

Első minőségűt ajánlunk kartellen kívül, azonkívül záradőnyöket (abaknak, ajtónak), lécredőnyöket (különböző színekben), ponyvaszerkezeteket stb.

E. S. Rosenthal's Erben
Bécs (Wien), XV. Rosinagasse 19 3162

„NIGRIN“
gyűjtő
hüvelyben

LEGJOBB cipő crème

Legtisztább és leggyorsabb kezelés. Az első rész egyszerű forgatással az elfogyasztott krém pótolva lesz és így nem száradhat ki.

Dr. FERD. ENF.
Bécs III. Cs és kir. udv. szállító.

Törvényesen védve.
Ára 40 fillér

A GYOMOR
egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált a keresettek közül a legjobb és biztos gyógyítveklől gondosan előállított étvágyfokozó, emésztés előmozdító és erényen levezető hasizszer, mely a mértékeltenség ismert következményeit, *hasi duzzanat, megfáradás és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorégést, székzsorulást, mértékeltlen vacsorpárlást és göröcszert fájalmakat csillapítja és megszünteti.*

Dr. Rosa-féle gyomorbalzsam, Fragner B. prágai gyógyszerárúházi 5 üveg 1 korona, 1/2 üveg 2 korona.

FIGYELEM! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:
FRAGNER B. Cs. és kir. udvari szállító
A „Fekete szarhoz“ Prága, Kleinseite 203. Neudagasse sorban Postai szétküldés naponta
2 kor. 50 fillérnek előre való beklldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fillérnek beklldése után egy kis üveg, bármennyre küldték meg Ausztria-Magyarország bármely részébe.
Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárúházaiban. Főraktár: Főriz József gyógyszerárúháza Budapest, Király-utca.

Mérleghitelesítés
Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítésről“ szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle
mérleget
u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolós, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyor-
san és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. **Minden mérleget műhe-
lyemből hitelesítve szállítok el, úgy**
a műhelyemben javítottakat is.
A javítás végett hozzám be nem szállítható mér-
legok javítására vidékre is elsőrendű munkásal-
mat küldöm.
A mérleg pontosságáért kezeséget vállalok.
Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.
A n. érd. közönség megbizását kérem.

Kohn Samu
épület- műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.
Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

GESSLER SIEGFRIED
Cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
Cs. és kir. fensége Kamarai szállítója

BUDAPEST,
ajánlja különlegességét, az
„ALTVATER“ NÖVÉNYLIKÓRT
és egyéb finom likörgyártmányait, valamint
ezüst üstben főtt valódi
málnaszörpöt.

Schicht szarvasszappana
legjobb

Fehéreműt! trégyalk.
Benne egy folt sem létesik;
S hogy oly szép fehér,
Mazmondom miér?
Szappant csakis Schichttől vegyen,
S az is szarvas jegyű legyen.

Minden jó, anya

Leányának a leányán kívül még a követ-
kező ismert értékes tanácsot fogja adni:
Ovd fehéreműt a közönséges, jóllehet
olcsó szappanoktól. Csakis Schicht szar-
vasszappanával moss, akkor finom sávo-
lyos vásszand, a kényes csipkék és, puha
báncok, valamint a többi fehéreműt is,
legyen az fehér vagy színes, finom vagy
durva, olyan marad mint az új, mert
Schicht szarvasszappana kiméli és kon-
serválja a szövetet. Ha minden tisztítási
esetben kizárólag Schicht szarvasszappant
fogad használni új ruháidban, sok fáradsá-
got, munkát és pénzt fogsz magadnak
megtakarítani!

Társasága 30.000 koronával
szavatoltatik.

Hirdessünk
a Zalában.

427/1909. sz. 3170-2.

Árverési hirdetmény.

Ernst és Neufeld cég tulajdonát képező felső-
szenterzsébeti (Zalamegye alsólendvai járás) fű-
résztelepen felhalmozott 330 köbméter feldolgo-
zott tölgyfadeszka és padló és 139 köbméter
tölgygömbfa általam Felsőszenterzsébeten
1909. okt. 9-én d. e. 10 órakor
nyilvános árverésen eladatik.

Feltételek: Bánatpénzzül az árverés meg-
kezdése előtt 2000 korona készpénzben kezemre
lefizetendő.
A vételár, a melybe a bánatpénz betudatik,
az anyag elszállítása előtt kezemre fizetendő.
Az anyag legkésőbb f. é. december 31-ig
elszállítandó.

Alsólendván, 1909. október 1-én.

Dr. Laubhaimer Oszkár
kir. közjegyző.

Bármely magyar és külföldi
napilapra
hetilapra
folyóíratra
divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA
 könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt eszközli,
 az csak időt és pénzt takarít meg.

Mezel egerek
 tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az al-
 talan károsító és már eddig is sok előrelépés-
 makban, nagyobb gazdaságokban, ügyvezetésben
 közösségekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

Ismeretes alakban, eddigi tapasztalatok szerint
 holdra 1-2 millió egérölőnek bőségszerű, 100 kilo-
 ára 90 kor., öt millió lélek 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
 gyógyszerész
 Pécselt, (Barany-megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt ké-
 rek mellékelni.

"Club"
 a legártalmatlanabb
 cigarettapapir,
 mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz
 semmiféle vegyi keveréket.
 Egyedüli raktár: **SCHWARZ ÉS TAUBER**
 m. hlr. dohánygyártószékhelyében.

HÖLGYEK
 részére nélkülözhetetlen!
 Legjobb szépítőszert a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÈME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és az arcot simává varázsolja, idit és fiatalít. **Ára:** kis tegey 1 korona, nagy 2 korona. **Kiváló toilett-cikkek:** Margit-hőlgypor (3 szíabén) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-árcvíz 1 kor. — Kapható minden gyógyszeriarban, drogeriában és illatszertkereskedésben. — Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Nagykanizsán: **Belus Lajos, Prager Béla, Feik Gyula** gyógyszerészeknél, **Gelts és Graef** drogériában és **Löwy Sándorné** arcpótló-intézetében, Ne-gyar-u-2.

Páratlan és csodás hatású! Óvakodjunk utánafoktóit!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
 box MOLL A. védjegyét és aláírást
 tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
 hatása a legmakacsabb gyomor- és altsíbánta-
 lalmak, gyomorgörcs és gyomorhev, rozett
 székrekedés, májhatalom, vértófolás,
 aranyer és a legkülönbözőbb nőbetegségek
 ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta minális na-
 gyobb terjedést szerzett. Ára egy lepre-
 szett dobozhoz. **Ára egy lepre-
 szett dobozhoz. Ára egy lepre-
 szett dobozhoz. Ára egy lepre-
 szett dobozhoz.**

MOLL-FÉLE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi,
 ha mindegyik üveg MOLL
 A. védjegyét tünteti fel.
 „A. Moll“ feliratu óno-
 zottal van zárva. A Moll-
 féle sósborszesz ne-
 vezetesen mint tájda-
 lomcsillapító bedör-
 zésfészeszer közveny,
 szaz és a meghülés egyéb
 következményeinél legá-
 tirzetesebb népszert.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legúj-
 a módszer szerint kész-
 ittek gyermek és hőlgyszappan a bñt ókszeru ápi-
 lására gyermekek s felnöttek részére. Ára darab-
 ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 30 fillér.

Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főzetküldés:

Moll A. gyógyszerész, és hlr. udv. szállító ált.
 Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellet
 teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ alá-
 írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **ROSENFELD ADOLF FIAI.**

Az írógépek terén

==== egyedül áll a ====

Teljesen látható írásu
 írógép. z z z z
 Szilárd konstrukció z
 Könnyű kezelés z z
 Kivánatra díjtanul be-
 mutatjuk. z z z z

Lukács és Schwarz
 Budapest, I. Váci-téren 60.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
köz emények korosként 60 fillér.

Eljegyzési és esketési őrtesítések díja
6 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai szétküldésnél:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Egér-uton.

Már megint mesterkednek Bécsben. Nem fog azokon már semmiféle tanulság. Fűtyölnek ott mindenféle történelmi logikára. Ugy vélik: nem nekik kell alkalmazkodni a történelemhez, hanem a történelemnek kell az ő guszusuk és akaratuk szerint alakulnia. Pedig hát hiábavaló erőködés ez. Bécs még nem érte el azt a diplomáciai magaslatot, hogy történelmet tudjon csinálni akaratával. Az a boldog *Ausztria*, mely míg más országok kizáródtak, hadakoztak, folytonosan csak *házasodott* és ezen az uton gyarapodott, — mindig csak szerencsés tárgya volt az országok sorsát intéző történelemnek; de maga sohasem csinált történelmet. És ime, mintha a sok *házasodás* szerencséje most már a fejébe szállott volna, olyasforma magatartást kezd tanúsítani, aminőhöz csak az irányításra jogosított országoknak lehet talán némi joguk, de neki semmi jutni sem. — Ugy látszik, hogy hatalmi szédületében teljesen elfeledte a történelmet. E feledte különösen azt is, hogy alkotmányát is Magyarországnak köszönheti. — A magyarok vették ki neki; és most Bécs akar a magyarokra egészen sajátos alkotmányos fellegést erőszakolni. El kell ismernünk, —

hogy ért ehhez a különös politikai ravaszkodáshoz. Legalább is annyira, amennyire az egerek értenek olyan ut-bogozat csinálásához, amely szorultság idején nagyon alkalmas a gyors menekülésre. — Ilyen egér utat csinálnak most Bécsben, ahol a magyar politikai bonyodalmak megoldásán török a fejüket. Nagyon természetes, hogy ez a megoldás szépen menne, mint a karikacsapás ha a megoldást a magyar érdekeknek, a magyar nemzet nagy többsége jogos kívánságának és az ezt képviselő *Kossuth* Ferenc akaratának megfelelően volnának hajlandók megcsinálni Bécsben is. Csakhogy Bécsnek az volt mindig a tragikumja, azzal gyöngítette mindig Ausztria és az osztrák császár hatalmát, hogy mindig mást akart, mint ami Magyarország és a magyar király érdekeinek megfelelt volna. Ennek a végzetes politikai tévedésnek makacs követésében és a belőle támadt ellentétek, küzdelmek áldatlan zűrzavarában merült ki mindig ennek a két közösügyes országnak az ereje. Most is, mikor arról van szó, hogy végre az alkotmányos eljárásnak megfelelően a kormány a parlamenti többségnek, a függetlenségi és negyvennyolcas pártok kezébe jusson, hogy ennek immár a nemzeti többség útján föltétlenül diadalra jutott politikai elvei, eszméi érv-

nyesüljenek: akkor a legegyszerűsebb, becsületes politikai eljárás, a hozzájárulás helyett azt látjuk, hogy Bécsben nagy szorgalommal csinálják az egérutat: miként lehetne az egyenes ut elkerülésével más irány felé elcsiklani. Valami pártokon kívül álló miniszteriumot terveznek arra az esetre, ha a koalíciót továbbra is fenntarthatják, ami már egészen bizonyos. Ezzel a párton kívüli miniszteriummal akarják keresztülvitetni azután a további alakulás módjait, melyeknek legfőbbje az, hogy a különböző pártok közt megint valami koalíciós paktumot kelleve csinálni. Ebből teljesen világos, hogy Bécs már csinálja az egér-utat, mely az egyenes ut kikerülésére alkalmas legyen. Tehát világos, hogy megint csak időleges lesz a megoldás; mert talán nagyon erősen nem is kell hangoztatnunk, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt — melynek akarata talán mégis csak nyom valahol a látható — semmi módon sem lesz kapható ahhoz, hogy Bécsnek a politikai egér-uton való igazán különös, sajátos bujkálását, mint passzív szemlélő, egykedvűen nezzék. Bécsnek ismételtén tapasztalnia kell majd végzetes politikai tévedésének, hogy a magyar nemzet többségi akaratával szembe helyezkedik, szomorú eredményeit. Adja Isten, hogy utoljára!

A Szent-Ferenc-rend VII. évszázados jubileuma 1209–1909.

Írta: P. Ziska Gentilis,
nagykanizsai szentferenc-rendi előzet.

I.

Aki Fulgini vidékéről megy Assisiba, a város kapuján a felirást olvashatja: „Assisi áldott vagy te az Uról, mert te általán sok lélek üdvözült meg.” Hogy ez a város — melyeket Szent Ferenc tránti kegyeleiből a hátsó utókor örökölt meg — mily nagy igazságokat tartalmaznak, csak most értjük meg igazán, mikor a Ferenc-rend fönalásának VII. százados jubileumát ünnepl.

Azt hiszem, nem végezek fölölegesen munkát, midőn Nagykanizsa város közönségének, amelynek lelki vezetését évszázadokon át Szent-Ferenc fia teljesítette, a rend történetét főbb vonásokban bemutatom.

1181 vagy 1182 ik esztendőben egy assisi kereskedő, Bernardo Péter, gyermekét keresztelték szent Rufinus templomában János névre, ki később Ferenc-nevet vett föl. Szülője nem annyira tudományos embert, mint inkább jó kerengedőt akartak belőle nevelni. Édes anyja mindent elkövetett, hogy a kis Ferenc hajlékony, ideális tisztá lelkét a jóra fordítsa és Isten szeretetét már kiskorában szívébe csepegtesse. Ferencet azonban később elragadta a beteges korszellem, léha társaságokba került a napsugár után tivornyázott barátival,

ugy hogy sokan megbotránítottak magaviseletén. 1201-ben Assisiban háború ütött ki, melyben ő is részt vett és foglyul esvén, egy évet töltött ellenség kezében. Kiszabadulván, visszatért előbbi könnyelmű életéhez, míg egy éjjeli látomás 1205-ben más útra nem térte. Jöhet, barátait még nem hagyta el egészen, de kerülte társaságukat és kereste a magányt, melyet azelőtt gyűlölt. Egy barlangban húzta meg magát, őrlési lelkiből vívott önmagával, de nem tudott határozni. Hogy a pő és nagyravágyás szellemét megtegye magában, Rómába ment s a kolostor öltönyében háziól-házra köldött. Midőn édes anyja ezt megtudta, fegyveres erővel akarta haza hozni, de hasztalan volt minden erőlködése. Végre Ferenc önként jelentkezett az apai házában; anyja szépen kérte, hogy hagyjon föl szokatlan életmódjával, ne hozzon szeggyent családjára, Ferenc azonban nem táglott, miért is megragadta őt és elvitte az assisi püspökhöz, ki előtt kitagadta őt é kényszerítette, hogy mondjon le az örökségről. Ferenc levettvén felső öltönyét és a kevépenzi, mi rála volt, e szavakkal nyújtá a püspöknek: „Éddig Bernardo-Pétert neveztem magamnak, de ezután joggal mondhatom: mi Atyánk, ki vagy a mennyeekben.”

Ferenc életében ez volt a komoly forduló pont.

Megértette Ferenc a krisztusi evangélium ama mondását: „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el mindenedet és kövesd engem.”

Eldobott magától mindent, elvagdalta amaz édes szálat, melyek csábítólag a föld göröngyéhez kötődtek, szabad akart lenni a világtól, a bűntől, a piszoktól, hogy egyedül Istent szerethesse. Egy szörkötésbe áltözve járta be Umbria városait és felvált hirtetve mindenütt az Isten és felebaráti szeretet parancsát, hirdetve a lemondást, mint az igazi boldogság alapkövét. Az anyaglatka merült, blazírt világ kinevette, megvetette a lemondás emberét, nem értette, nem skarta érteni az elveket, miket oly meggyőzően hirdetett. Ferenc nem rejtett vissza a kezdet nehezégetől, töretetlen jellemmel járta tovább az élet kálváriáját, míg végre az ő Isten-szeretetéltől áthatott egyszerű szavaival föl tudta melegíteni az emberiség jéghegy szívéit, kezdeti bámulni ezt az apostoli lelkét, voltak olyanok, kik odahagyva mindenüket, Ferenc mellé társul szegődtek. Midőn tizenkét társat látott a kigöngyölt zászló alatt, e kis nyúljal Rómába ment, hol III. Junocentius pápától regulájának megerősítését kérte, mit meg is kapott 1209-ben. Ekkor lett tehát a rend jogilag megerősítve s mint ilyen, bátran lépett ki a világ küzdő porondjára, hogy teljesítse ama nehéz feladatot, melyet magára vállalt.

A tagok száma rohamosan növekedett, allg telt el tíz év s az önkéntes assisi kolos 5000 rendtagot számlált az assisi síkságon első általános usgygyűtésén. Ötven év múlva 8000 kolostorban vagy 200,000 tag követte a szerzsi szent szabályait.

A függetlenségi párt tegnap esti értekezletén — mint Budapesti Jeleutik, *Kossuth* Fejercé nagyzerében beszédben foglalkozott a politikai helyzettel és a függetlenségi párt állásfoglalásával. Ismét azt hangoztatta, hogy a pártnak megvalósítható kormányprogramot kell alkotni a közjogi sérelmek időleges kikapcsolásával, mert a gazdasági követelések Kossuth szerint megvalósíthatók. Amennyiben pedig ezek elé is leküzdhetetlen akadályokat gördítenek, Kossuth a párttal *ellenzékbe megy*. Végül kijelentette, hogy a válság nincs megoldva, és a párt csak akkor foglalhat véglegesen állást, ha szintén végleges elhatározásokkal áll szemben.

Néppárti dühöngés Alsólendván.

— Saját tudósítónktól. —

A magyar nemzet szerencsétlen önálló jegybankját, mely nice, sok mindennel megvádolták már. Többek közt a morbanthi köröknek az a kifogásuk ellene, hogy az önálló bank programjának első pontja a szegényedő magyar nemesség föllegélyezése lesz, ha ez mindjárt nyakát szegi is a kereskedelemnek és iparnak. Más oldalon az mondják, hogy kereskedelmi erkölcsünk oly ingatag alapon állanak, hogy az angol bankot is meg lehet tathatni. A szegény magyar bankot hát erősen féltik azok, kik nem akarják, hogy megcsinálják, a legalaposabb érvel azonban a bank ellen *Nyáry Béla*, az alsólendváiak zsenilális képviselője találta ki Alsólendva piacán. *Nyáry Béla* és társai a vasárnapi alsólendvai népgyűlésen azt találták ki, hogy az önálló bank a zsidók érdekében készül, mert még sok galicjal zsidó van, akik állásra van szükségük, ezeket hát mind beteszik majd az önálló magyar bank tisztségeibe. Keresztény atyáim! óvakodjunk hát a magyar bank felállításától, mert ez még pár ezer galicjal izraelitát hoz a nyakunkra.

Ronny talán elég is lenne *Nyáry Béla* alsólendvai beszámolójáról, melynél *Molnár apát*, *Farkas József*, *Kovacs Pál*, *Szencsényi* és *Nemeskéri Szabó* asszisztáltak. Ocsmány felekezeti igazgatóból és a függetlenségi pártnak hihetetlenül galád megrágalmazásából áll, az egész népgyűlés.

Ime, mutatványok *Nyáry Béla* beszámolójából:

— A függetlenségi párt az oka, — hogy újabb számi lőt adunk Ausztriának.

— Magyarország felvirágoztatása csak a néppárt törekszik.

— A függetlenségi párt nem törődik a nép érdekelvel, csak a néppárt.

— Az Osztrák-magyar bank az egyetlen intézmény, melyet még nem méteyertek meg a zsidók.

És így tovább.

Nyáry Béla bukott ember a lendvai járásban. Ez köztudomású. Sem *Molnár apát*, — sem az Alkotmány, sem a függetlenségi párt megrágalmazása és a nekivadul felekezeti igazgat nem segít rajta. *Nyáry Béla* politikai gal nulla, mint ember a kerületben népszerűtlen. Alsólendván bukott ember és vele bukott a kerületben véglegesen. — *Óókire a néppárt*.

Ítélet

a zágrábi felségárulási perben.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

A felségárulással vádolt horvátországi szerbek bünpörében ma reggel hirdették ki az ítéletet, mely az ügyési Inditvánnyal szemben nem mondható szigorúnak.

Hatalmas, nagyszabású bünpör aktái zárták le ezzel egy időre. A tárgyalások folyamát a magyarországi közönség nem kísérte nagyobb érdeklődéssel, mert a rengeteg tanvallomások elvonták a figyelmet a pár tárgyaknak óriási fontosságától, ami nem áll kevesebből, mint hogy Szerbiában, Bosznában, Horvátországban és Magyarország déli részében a szerb királyi udvar rendezésére hatalmas szervezet alakult, — melynek az volt a célja, hogy Magyarország megcsönkítésével megteremtseik Nagy Szerbiát. Ehhez Bosznia és Horvátország egy része is hozzá tartozna. Ez a vakmerő összeesküvés legkétségteletlenül az annexió alkalmával nyilatkozott, azt hisszük azonban, hogy a zágrábi ítélet Magyarországon és Horvátországban hosszú időre elnémította azt.

A zágrábi ítéletkihirdetésről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Zágráb, október 5.

A nagyszerb felségárulási pörben a törvénytörés ma reggel hirdette ki az ítéletet. A pör tárgyalása hét hónapig tartott. A bünpörben 53 vádlott és 291 tanu szerepelt. A védők 2150 esetben jelentettek be semmisséget és összesen 2530 korona fegyelmi bírságot róttak ki.

Az ítéletkihirdetés óriási érdeklődés közepette történt meg. Ezt megelőzően az elnök utasította a fogházfelügyelőt, hogy vezettesse elő azokat a vádlottakat, kik fegyvelileg nem lettek megbüntetve. A fogházfelügyelő vizsgálata után jelentette az elnöknek, hogy a vádlottak nem hajlandók megjelenni. Etre az elnök kijelentette, hogy bár joga lenne a vádlottakat karhatalommal elővezettetni, ezt nem teszi, mitán a vádlottak ügyvédekkel képviselve vannak.

A kihirdetett ítélet a következő:

Az 53 vádlott közül a tárgyalások folyamán egy meghalt. A két főbűnöst a törvénytörésük tizenkét évi súlyos börtönbüntetésre ítélte, huszonnyolc vádlottat 4-8 évi börtönrre, — huszonkettőt pedig fíalmentett. Tehát halálos ítéletet nem hozott a törvénytörés.

Baboss László meghalt.

— Saját tudósítónktól. —

Baboss László nagykanizsai ügyvéd, a függetlenségi és 48-as pártnak egyik régi tagja, ma a nagykanizsai kórházban meghalt.

Baboss László rendíthetetlen híve, vezérkürdője volt a függetlenségi lobogónak. Talán még erősebb agitatorai képességgel, mint vezértársa, *Sralay Lajos*. Ez a két kortárs a lobogó mellett igazán példás, testvéries baráti ragaszkodással forrott össze. Nemcsak a politikai, hanem a társadalmi életben is mindig együtt szerepeltek, együtt dolgoztak, lelkeseztek, lángoltak minden szép, jó és igaz ügyért.

Baboss László az irodalmi, hitlapirodalmi téren is szép sikerrel működött. Mikor fizikai és szellemi erejének teljességében volt még, nagyon sok politikai, társadalmi és szépirodalmi dolgozat jelent meg tőle a fővárosi és

vidéki lapokban. A világirodalmi termékeket mindig nagy szorgalommal tanulmányozta s azokról igazán szép, tanulságos, — tartalmas esztétikai magyarázatokat írt. Hogy a világirodalom kiváló alakjainak munkáit eredeti nyelvekben is olvashassa és élvezhesse, nemcsak németül, hanem francián, angolul, olaszul, spanyolul is megtanult oly mértékben, hogy a nagy idegen írók legtöbbjét eredetben olvasta és tanulmányozta.

Ezek a tanulmányok legnagyobb részt külön kötetekben meg is jelentek. Legutóbbi már 3 anthologia is jelent meg tőle a világirodalom remek-írónak esztétikai méltatásával. Munkái mind teljeren önállóak, tartalmasak és rendkívüli értékesek azokra nézve, akik a világ irodalom nagy alakjaival és ezek kiváló munkáival behatóan meg akarnak ismerkedni. Igazán kár, hogy ez a kiváló irodalmi készültségű, jeles tehetségű, erős egyéniség neki megfellelőbb pályán, a tanári pályán nem érvényesült. Neki egyetemi tanszéken kellett volna érvényesíteni a világirodalom történetében való nagy, széleskörű és alapos tudását.

Igaz, hogy míg testi ereje, egészsége meg nem rongálódott, az ügyvédi pályán is nagyon szép sikerrel működött. Fiatalabb korában a legkeresettebb ügyvédek egyike volt Nagykanizsán. De az irodalomnak akkor is buzgó munkása volt. A múlt század nyolcvanas éveiben egy ízben a Zalai Közlönynek felelős szerkesztőjeként is szerepelt.

Az utóbbi időben, mikor már fizikumát megtámadták a bajok, inkább csak a világirodalom tanulmányozásával, bámulatosan kitartó irodalmi buvárkodással foglalkozott, s ennek eredményeül egymásután adta ki tartalmas munkáit, melyek azonban — mert a modern szellem igényei szerint nem ostromolták az eget és nem rúztak porrá mindent, ami erkölcsi tekintély — nem részesültek olyan méltatásban, emínt egyébként megérdemelték volna.

Az élettél sokat, de mindig erős egyéniséggel, megtörhetetlenül küzdő, emelkedett szellemű embert legutóbb már erősen megtámadta a testét emészto kór, Szélhűdés éte. Kórházba szállították. Itt azután hamar megváltotta szenvedésétől a halál.

Baboss László temetéséről a nagykanizsai ügyvédi kar intézkedik. A temetés idejét még nem állapították meg.

Hírek.

Ráchel siralma.

— Október 6. —

Ugy érezzük, hogy behegedt zsebek kezdenek felszakadozni és egy alkotmányválság bizonytalan eshetősége előtt állva ismét fel-támadt 1849 október 6 ikának minden vádja és minden fájdalma. Kinek telik benne kedve, hogy hatvan év után a nemzeti jogok megfeszítésével ismét az aradi Golgotha felé fordítsa a nemzet figyelmét, hogy egész nagyságában átérezzük azok fájdalmát, kiket bécsi kezek törtek le. Am jó, mi felidézzük az aradi nagy tragédia emlékét, hogy a nemzet komoly intelműl szolgáljon: ne akarjon feledni, mert történelmünk tanulságot mindig drágán fizetünk meg.

Holnap, október 6 án a nagykanizsai Szt. Péterrendi templomban gyásztelenítéstelen lesz, az lakóikban pedig gyászünnepeket rendeznek. A főgimnáziumi ünnepély műsora a következő:

A kiváló bőr- és állásnyos gyógyforrás

SALVATOR

vesz- és hólyagbajoknál, bőrvényesnél, csukóp-betegségnél és hurutos bántalmaknál mind hatásos

Természetes vasmentes szavanyvíz.

Kapható árkorcsénykórházban és a helyi áruházban

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Törvénypark

1. Gyászének Klószól, előadja az énekkar.
2. Vársdi A: Tizenhárom, Szavalla Szommer József VII. o. t. 3. Ünnepl. beszéd: mondja: Metzár Lajos VIII. o. t. 4. Szerenád Blochról, Vonósnégyes. Előadja Schberger Ámin, Sauntermann Béla, Lenk Antal VIII. o. t. és Lubhalmer Alán VII. o. t. 5. Október 6. Értékes, felolvassa Rauschenberger Gyula VIII. o. t. 6. Rákóczi kesergője: énekl. a főgimnáziumi énekkar. 7. Tóth K.: Kik voltak a honvédek? Szavalla Csányi László VII. o. t. és Fábrián Lajos I. o. t. 8. Rákóczi induló előadja a főgimnázium zenekara.

— A főispán, a zalamegyei függetlenségi párt nagykanizsai népgyűlésén dr. Kalmár Antal, a nemes közjogi író is jelen volt, ki a népgyűlés lefolyásáról most számol be lapjában. E tudósításban olvassuk a következő ódal lendületes sorokat:

A bankgyűlés vezető, sőt szinte tüntető lelke azonban gróf Batthyány Pál Zalavármegye 48. és főispánja volt. Nemzetisége a nádorok, a bánok, a kancshárok, az országbírók, a főkapitányok és a hercegrímásoknak abból a híres falából valók, akik az Árpádoktól kezdve csinálták már a történelmet Magyarországon. Mert az is történet, amit Batthyány Pál csinál. Mi más volna ugyanis Magyarország helyzete, ha minden magyar főúr olyan őszinte és lelkes harcosa volna Magyarországi gazdasági függetlenségének, amint Batthyány Pál; ha minden magánas olyan szívvel tapsolna annak, amikor a szónok Bécset és az osztrákok útját, s ha minden főispán úgy vezetné vármegyéjét a magyar bank ostromművében: amiképpen vezeti ezt gróf Batthyány Pál. Ebben az esetben valószínűleg imigálunk Bécset, a kamarillát, az osztrákokat, a katonai udvari köröket, mert az az irtózatos erő, amit a magyar mag: úaság képvisel: tud: az az erő mind mi mellettünk a nemzet és nem Bécs táborában ellenünk foglalna helyet. Ebből a nagy nemzet szempontból mérlegeljük mi Batthyány Pál katonai lelkét — és úgy gondolom: nemcsak Zalavármegyének, de a mai Magyarország is egyik büszkeségét.

— A hivatalos lapból. Az igazságügy-miniszter Keresztury József parkányi járásbíró-sági jegyzőt Zalaegerszegre helyezte át. — A vallás és közoktatásügyi miniszter Kocsis Janka perliaki áll. elemi iskolai tanítónőt a zalaegerszegi áll. iskolához áthelyezte, helyére pedig a perliaki áll. elemi iskolához tanítónőt Benedek Mária okl. tanítónőt nevezte ki.

— Megjött a költségvetés jóváhagyása. Tudvalevőleg a r. t. városok költségvetése törvényhatósági jóváhagyást kíván. Nagykanizsa város 1909. évi költségvetése a múlt hó 11-én megyegyűlésen meut keresztül és azt a megyegyűlés egész terjedelmében jóváhagyta. A jóváhagyás ma jogerősen, papíron, titáival írva tehát csakugyan és kézrel foghatóan leérkezett a megyétől. Mindezt pedig azért mondjuk el ilyen körülményesen, mert a város házi kifizetések panaszkodtak, hogy mily baj rájuk nézve a jóváhagyás késése, mert az ideai költségvetésben szerepel egy négy ezer korona tétel is, mely az ő, a 800 futuál kisebb fizetést élvezők drágasági pótléka címén kerül oda a városatyák jószívűsége révén. A jóváhagyás, tehát, ismételtük, megjött, hátra van azonban még a másik 15 nap határidő, melyet a kihirdetésétől kezdve, mely már holnap vagy holnapután megtörténik, még be kell várniuk a diurnistáknak s aztán meg lehet venni azt a tüzfűt, amire állítélag oly nagyon jól fog járni az a kis aprópénz.

— A kórházi orvosok lakbérilletménye. A nagykanizsai kórházi orvosoknak nincs lakbérilletménye. Ezt konstataálta a kórházi bizottság legutóbbi ülésén, mely a közkórházi orvosok lakbér iránti kérelmével foglalkozott. A kórházi

segédorvosok természetbeni lakást kaptak mindenkor a kórház épületében, a fő- és alorvos, kik a városban laktak, mindaddig hűjjával voltak a lakbérnek. A közkórházi bizottság e tárgyban olyan értelmű javaslatot terjesztett a tanács elé, mely szerint a főorvos 800, az alorvos pedig 600 korona évi lakbérilletményben részesüljön. Ha a tanács magáévá teszi az indítványt, úgy az a legközelebbi városi közgyűlés elé kerül, mely végérvényesen fogja a kórházi orvosok lakbérkérdését megoldani.

— Megnyílt a tapolcai telefonállomás. Tapolcán e hó elsején megnyílt a telefonállomás. A tapolcai telefonállomás be van kapcsolva a balatoni körtelefonba is, — tehát a balatonmenti állomásokról, továbbá Nagykanizsáról, Székesfehérvárról és Veszprémből 1 koronáért 5 perccig lehet beszélgetni Tapolcával.

— Frankl Móríc előadása. Frankl Móríc, a világhírű fejszámoló művész Nagykanizsára érkezett és holnap este 9 órakor a Központ Kávéházban előadást tart. Frankl névről ismeri már a közönség és tudja, hogy bámulatos dolgokat produkál. Megjegyezzük, hogy nem csupán a számtani műveletek nagymestere, hanem a világtörténelem minden valamirevaló évszáma is a fejében van. Állítólag Ferenc Ferdinánd trónörökös ajándékozta meg Frankl egy 23 kötetes világtörténettel és ennek több ezer évszáma maradt meg Frankl emlékezetében.

— Magzatgyilkos parasztlány. Nagy büntény nyomára jött rá a napokban a nagykanizsai rendőrség. Egy Varga Mari nevű cselédleány jelent meg vasárnap reggel a rendőrségen és az ügyetlen rendőrtiszt e őt szenciós dolgokat mondott el. Elbeszélte, hogy van egy nővére, ki már öt hét óta betegesen fekszik lakásán, míg végre tegnap oly válságozatra fordult állapota, hogy a közkórházba kellett szállítani. Varga Teréz, a beteg leány, erősen vérvő nő bajban szenved, és orvosa előtt is titkolta baja keletkezésének okát, nővérének, Varga Marinak azonban elmondta, hogy egy barátja legény barásmódja juttatta a kórházba. A rendőrség azonban kihallgatta a közbőrházban élet halál közt szenvedő leányt ki a rendőrség emberei előtt borzalmas adásokat mondott el esetéről. A beteg leány a Király utcában szolgált és kedvesétől Jambor Murki József kiskanizsai parasztlánytól teherbe esett. Midőn ezt a legény megtudta, nagyon megijedt a rá nézve is kellemetlen következményektől, és arra akarta birni kedvesét, hogy menjen ki vele Kiskanizsára egy javasasszonyhoz, hogy ott, a kellemetlen szerelmi gyümölcstől megszabaduljon. A leány azonban a titkos múltától még jobban félt, mint a gyerektől és nem akart beleegyezni kedvese kívánságába. A legény egy augusztusi éjjelen aztán megjelent a leány lakásán s még egyszer próbálta rábirni kedvesét a múltétra, de újból sikertelenül. Erre aztán nekironított kedvesének és azt oly alaposan meggyomrozta, hogy attól a leány súlyos vérzést kapott, magzatát elvetélte és ezóta a legveszélyesebb betegesen fekszik. A szenzációs vallomás után azonnal letartóztatták Jambor Murki Józsefet és ellene a kir. ügyész ségnél megtették a jelentést.

— Az izraelita templomban a sátoros ünnepok utolsó napjai alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: tojás hó 6-án szerdán reggel fél 7 órakor szachris és ezt követőleg muszaf; délután fél 6 órakor esti ima. 7-én, csütörtökön reggel 7 órakor szachris, d. e. 10 órakor muszaf, a halottak lelki üdvéért való imával (bázkára); délután fél 6 órakor szimebasz órai esti istentisztelet; 8-án, pénteken délelőtt 10 órakor muszaf. A

hitközség előjárósága ezúton is figyelmezteti a templomlátogató közönséget, hogy a szokott templomi rend szimebasz órákor is szigorúan betartandó. Mindenki, belépti jegy nélkül is bemehet ezúttal a templomba, azonban a földszintre csakin férfiak, karzatokra pedig nők. Leánygyermek és csakis a karzatokon foglalhatnak helyet, fiugyermek a földszinten. Hat éven aluli gyermekek azonban egyáltalában nem bocsáttatnak be a templomba.

— Rejtélyes lopás a vasúti állomáson. Walter Frank, egy bécsi irógépgyár utazója, amint tegnapi délután éjjelkor a nagykanizsai állomáson kiszállt a pesti gyorsvonatból két táskából álló podgyászát egy vasúti hordárnak a táskát, ki azt annak rendje és módja szerint elhelyezte az I. osztályú váróteremben. Körülbelül egy órásként akart időzni az utazó a kanizsai állomáson, mert az éjjeli utáni vonattal már Bécsre utazni készült. Amint tehát be akart szállni kupéjába, szólit a hordárnak hogy rakja be a kupéba holmiját a hordár azonban legnagyobb meglepetésére egyik táskát sem találta. Azonnal többen kereséshez láttak, de a táskákat az egész épületben sem lehetett megtalálni, és csakhamar bizonyossá lett, hogy valaki ellopta azokat. A rendőrség kora hajnalban nyomozást indított a rejtélyes lopás ügyében, melynek mindaddig csupán annyi eredménye lett, hogy az egyik táskát, melyben irógépalkatrészek voltak, a Nagy és Kiskanizsa közti ut mentén eldobta, a másik, 300 korona értékűet tartalmazó bőrtáska azonban nincs meg. A rendőrség jelentése szerint már nyomában van a vakmerő tolvajoknak.

— Felhívás az építőiparosokhoz. A jövő év elején a Vallalkozók Lapja 30 éves fennállásának emlékkönyv megjelent a „Vallalkozók évkönyve és címháza”. A címház szerkesztésére arra kér minden építész, mérnököt, építőmestert, kömvésmestert és gépészt, hogy postai címét a címházba való ingyenes felvétele céljából egy levelező lapon tudassa a Vallalkozók Lapja szerkesztőségével Budapest, Erzsébet-kört 8. szám. Minden építőiparosnak hasznára van, ha címe közkezen forog, senki ne mossa el tehát azt a kis fáradságot, a mi a cím felvételével jár.

— Párosélet. Még csak néhány héttel ezelőtt is együtt lakott Pécsen Németh Lajos kanizsai származású pincér Szalai Mari takarítónővel. Mithogy azonban mindenféle szerelemnek vége szokott lenni, ez sem lehetett kivétel. Németh Lajos egy szép napon minden érzékenkedő bucsú nélkül egyszerűen otthagya a nőt, de nem hagyta ott annak zseboráját. A hűtlen szerető Nagykanizsára jött és minden foglalkozás nélkül itt élt azóta. De az elhagyott szerető, hogy megmentsen legalább a nyelét a veszett fejszének, eljött az — óráért. Az órát nem kapta meg, ahelyett azonban úgy megverte volt kedvese, hogy egy hétig nyomta tőle az ágyat. Amint azonban fel tudott kelni, első útja a rendőrségre vezetete, hol a brutális ember ellen följelentést tett.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, október 5. A képviselőház ma **Justh Gyula** elnöklésével ülést tartott. A mai ülés nem határozza el a Ház enapolását, tehát a *parlament együtt marad.*

Az üléssterrm összes padsorát elfoglalták a képviselők. **Kossuth** Perenczet a terembe léptekor a függetlenségi párt zafosan megéljenste.

Elnök bejelentette az alelnökök és jegyzők lekötözönését, továbbá **Ganther** Antalnak kurial elnöké történt kinevezését. E bejelentéseket tudomásul vették. Az öválló bank felállítáására vonatkozó kérvényeket a függetlenségi párt megéljenste. Ezután **Fenyvesy** Soma befejezte a mentelmi bizottság jelentését.

Elnök indítványozza, hogy a holnapi nemzeti gyászra való tekintettel a Ház október 6-án és 7-én ne tartson ülést. Eszerint a legközelebbi ülést október 8-án lesz. Ennek napirendjére a kivándorlási bizottság megválasztását tűzik ki.

Nagy György azt kívánja, hogy holnap, október 6-án minden magyar képviselő legyen Aradon. Indítványozza, hogy a Ház további ülésének napirendjére a bankügyet is tűzrök ki.

Örülési lármától kísérvé emelkedett szólásra **Zboray Miklós**. A napilapokból olvasta, hogy a képviselőház még kilenc napig tárgyal és hogy **Justh Gyula** még kilenc nap fogja itt teljesíteni az elnöki kötelességeket. **Justh** mind erről a függetlenségi pártkörben nyilatkozott, ami ellen neki kifogása van, — mert a pártkörben **Justh Gyula** képviselő és nem képviselőházi elnök.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter: A képviselőház bármédig üléseszet és foglalkozhat belügyekkel, csak kívánatos, hogy a politikai válságot egyelőre ne érintse.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter személyes kérdésben történt felszólalása után

Farkasházy Zsigmond konstatálja, hogy **Zboray Miklós** semmiféle konkrét indítványt nem terjesztett elő. Szerette volna, ha a Ház a banküggyel is foglalkozna, mert akkor a néppártnak is alkalma lenne, hogy a bankkérdésben elfoglalt álláspontját kifejthesse, melyet eddig sikerült titokban tartania.

A Ház az elnök indítványát elfogadta és legközelebbi ülését e hó 8-án tartja.

Hohenberg Zsófia — Fenséges asszony

Bécs, október 5. A király **Ferenc Ferdinánd** trónörökös nejének **Hohenberg Zsófia** hercegnének a „Fenség” címet adományozta.

Günther Antal beiktatása

Budapest, október 5. Ma délelőtti történt a Kuria ujonnan kinevezett elnökének **Günther** Antalnak beiktatása magas méltóságába. A beiktatás a Kuria összes bírónak jelenléteben teljes tanácsülés keretében történt. Az ünneplés aktus azzal vette kezdetét, hogy **Bernáth Géza**, a Kuria másodelnöke felolvasta az elnöki eskü szövegét, amelynek ismétlésével az új elnök letette esküjét. Majd **Bernáth Géza** hosszú beszéddel üdvözölte az új elnököt, mire **Günther** szintén hosszabb beszédben válaszolt.

Ki nyert?

Budapest, október 5. Az osztálysorajáték mai húzásaán 10 ezer forintos nyereményt húzták ki a 16 466 számú sorsegyet.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsdé

— Mel árfolyamok. —

(Távirat.)

A Deall Magyar Kereskedelmi Bank nyughaltzes állókjének jelentése:

Magyar hitelrészvény 700.50 Osztrák hitel részvény 600.— 48. magyar koronajáradék 91.80. Kereskedelmi bank részvény 3475.— Salgótarjáni kőszénbánya részvény 671.— Rimamurányi vasmű részvény 678.— Ária tengerhajózási részvény 430.— Háza bank részvény 786.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, október 5.

Készaru-Üzlet.

Búza 5 fillérel olcsóbb.

Hataldó-Üzlet.

Búza 1909 október 14.05 Búza 1910. április 12.06.
Rozs 1909. október 9.50. Rozs április 9.77. Zab 1909. október 7.43. Zab április 7.61 Tengeri 1910. május 6.87.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőz mű-festő, vegyészeti ruhafestítő, guvri rozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kőci csei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — ugy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Egy fiatal, ügyes, munkaszerető fűszer engrosszista azonnali belépésre feivételik. Cim a kiadóhivatalban meg tudható. 3178

Vadgesztenyét

valamint Takarmánymakkot vesz teljes waggonrakományokban és legjobb áron **Ludwig Grünhut** Trieszt. 3174

Jó családból való vidéki fiut
mészáros és hentes tanoncnak
felveszök. 3178

Beyerl Ferenc Csengery-ut 76. sz.

Háztelek Sugár-ut és Rákóczi-sarkán, bármily üzletre is alkalmas, minden elfogadható áron szabad kézből eladó. Bővebbet **Krátky** szabónál T. leky-ut 24. sz.

Értékpapír tőzsdé
Magyar Kereskedelmi Bank
Értékpapír tőzsdé
Magyar Kereskedelmi Bank

2-4 korona kereset

naponta és állandóan könnyű munkával otthon, legjobban bevált és legmegbízhatóbb gyorskötő-gépemmel. Távol-ság mellékes. Beszerzési ár csekély. Jótállás állandó munkaadóval. Tanítás ingyen! Árjegyzéket díjmentesen küld **KARL WOLF** iparvállalata Wien, VI/1. Nelkengasse 1/183.

Mezel egerek

egérmérgel

SIPŐCZ ISTVÁN
 gyógyszerész
 Pécselt, (Barany-megye).

Nagrendeléshez határozati engedélyt kérek mellékelni.

Bor és must

mérők

legolcsóbban beszerezhetőek

Drogeria a „Lőrös kereszthez”
Nagykanizsán.

427/1909. sz. 3170—2.

Árverési hirdetmény.

Ernst és Neufeld cég tulajdonát képező felsőszenkerzsébeti (Zalamegye alsó-erdővári járás) fűrésztelenen felhalmozott 330 köbméter földolgozott tölgyfadeszka és padló és 139 köbméter tölgygömbfa általam Felsőszenterzsébeten

1909. okt. 9-én d. e. 10 órakor nyilvános árverésen eladatik.

Feltételek: Bánatpénzzül az árverés megkezdése előtt 2000 korona készpénzben kezemre lefizetendő.

A vételár, a melybe a bánatpénz betudatik, az anyag elszállítása előtt kezemre fizetendő.

Az anyag legkésőbb f. é. december 31-ig elszállítandó.

Alsóerdővári, 1909. október 1-én.

Dr. Laubhaimér Oszkár
ír. közl. ügyv.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Munkások, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám Ára. 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

Válságban.

Nagykanizsa, október 6.

A magyar politikai helyzet hónapok óta lóg Mohamed koporsójaként ég és föld között. Kormányunk van és még sincs. Mert a bársonyszékekben benne vannak még a miniszterek, de kezüket lebilincselte az ugynevezett válság. Amiótté tehát vannak: éppen azt nem tehetik, nem kormányozhatnak.

Nekünk pedig azért kell a kormányzat, hogy dolgozzék, hogy vigye ezt a szerencsétlen szegény országot előre. Sajnos azonban, ami nekünk kell, amit mi akarunk, az üres szándék, érzés, vagy hang, de sohasem valóságra érdemes dolog, mert tetté nem lesz soha. Nem pedig azért, mert más akarat áll szemben a mi kívánságainkkal, a jogainkkal. És ez a szembenálló akarat elég erős arra, hogy visszavesen minden törekvést, legyen az bár még oly jogos, vagy méltányos, vagy akár mind a kettő.

És addig, míg lithon minden erőnkkel igyekszünk megtalálni a megoldás módját, addig Bécsben arra használják a hosszú hónapok napjait, hogy nyári üdüléstől háborusdín át a templomszentelegig végig élvezzenek mindent s egy egész nemzet legégetőbb kérdését, a béke, a csönd kérdését hagyják, mintha az nem is létezne.

A nemzet vezére, Kossuth Ferenc két órán volt benn a király dolgozószobájában. Tudjuk, hogy az, amit ő az uralkodó elé vitt: a függetlenségi program volt, de tudjuk azt is, hogy Kossuth Ferenc sohasem kívánja a harcot, jobbnak tartja a békés utat s így kétségtelen, hogy az előterjesztés nem volt — hogy enyhén szóljunk — tulkövetelő. Mégis, amikor a két óras audienciának vége volt, az uralkodó nem döntött. Bécsben még ráérnek, ott nem sürgős.

Ez azonban végre is örökké nem mehet így. Nekünk jogunk van az élethez ez élet pedig az, ha dolgozunk, ha cselekszünk, alkotunk. Annyi ezer baj vár orvoslásra, annyi jogos kívánság teljesítésre. Ezek nem várhatnak tovább. Egyszer már végét kell szakítani a bizonytalanságnak. Vagy érvényt tudunk szerezni akaratunknak, vagy nem. Ha igen, úgy állítsuk borotva éle a kérdést és vagy igazunk lesz, vagy jöjjön a leplezetlen, nyílt abszolutizmus. legalább tudjuk, hányadán vagyunk.

Holnapután ismét összeül a Ház, de dolgozni megint nem fog, mert nem is tud dolgozni. A kormány sincs helyén. Azok, akik még képviselik a miniszteriumokat, már nem kormányzó férfiak. A veszedelmes játék tebát tart tovább. Mi lesz végre ezzel? Meg kell tudni végre,

ki az ur ez országban, a bécsi akarat, a trónörökös és Kristóffy, vagy pedig a magyar nemzet. Düljön el hát a kérdés jobbra, vagy balra. Ha mi vagyunk az erősebbek az igazság és jog alapján, akkor hajoljon meg erőnk, az igazság és jog előtt mindenki. Ha pedig Bécs erősebb a mi jogainknál, hadd haljunk újra a kardcsörtetést, üssenek rá a kardra s tartsanak le arról az alapról, amelyen eddig álltunk, a törvény aljáról és mutassanak holnapután két nappal előre: Október 8-án október hatodikára, Bécsből—Aradra.

A válság.

Bomlik az alkotmánypárt.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Kossuth Ferenc bécsi kihallgatásának első eredménye az alkotmánypárt bomlása. Ezt nem közvetlenül Kossuth kihallgatása idézte elő, de a függetlenségi párt és az ország közvéleményének az a fokozódott lelkesedése, mellyel a bécsi ellenállás híret fogadta, bizonyára hozzájárult ahhoz, hogy Andrássy Gyula gróf tábora is gondolkodóba essen és ne maradjon meg Bécsnek hódoló lojalitása mellett most, midőn olyan idők jöhetnek, hogy gazdasági önállóságunk ellenzése hazárdulás számba mehet. Már ma kaptunk híreket az alkotmánypárt bomlásáról. Egyelőre csak egy képviselő lépett ki és a szavak szándékoznak elhagyni a pártot. Ne tessék

A Szent-Ferenc-rend VII. évszázados jubileuma 1209—1909.

Irta: P. Ziska Gentilis,
nagykanizsai szentferencrendi áldozat.

II.

Találkozunk velük a legtávolibb országokban, ott látjuk őket, mint a kultura zászlóvivőit az egyszerű nép között Ott az iskolában, egyetemi katedrákon. Így Szent Ferenc még életében szemlélhette rendje elterjedését és fővirágzását. Meghalt 1226-ban, szentté avatták 1229-ben.

Nem akarok a rend általános történetével itt foglalkozni, csak Magyarországon való szerepüket akarom néhány szóval csevelni.

A ferencesek Magyarországon körülbelül 1228-ban jelentek meg először. A magyar nép mindjárt megszerette az egyszerű szerzeteseket s mivel mindig a nép között forogódtak, s igazi barátai voltak, vigasztalói lelki és testi bajában, bizalmasan barátok-nak nevezték őket. Mint mindenütt, úgy nálunk is nehéz volt az existenciájuk, a jó Isten a megmondhatója, mennyit szenvedtek a tatárjárás és a török uralom alatt. Különösen szép missió jutott nekik a török hódoltság alatt, mikor

egy-egy rendház egész mármegyén át teljesítette a lelkipásztori teendőket. Ugy látszik, a törökök sem igen bántották az egyszerű, békés barátokat. A nittrai rendházból szokás szerint az egyik testvér kijárt a vidékre koldulni, azonban, mikor jó csomó élelmiszert összeszedett, a török katonák elfogták, az elemőzsiát elszedték és a szegény barát frátert még jól elverték. Mikor így egypárszor üres tásznnyával ment haza és elpanaszolta baját a gvardiának, ez megokálva a dolgot, elment a török basához, ki akkor Érsekújvárot székelt, előadta a baját és orvoslást kért elene. A török basa megesszálta a szegény barátokat és egy dekretumot adott ki, hogy ne merje őket senki bántani. Kurjorumképen a dekretum hiteles másolatát ide iktatom, mely így hangzik:

»En, Nagyságos Mehemet Basa az Hatalmas Tündöklő és Győzhetetlen uralkodó Török Császárnak egyik Hadi Tanácsa, a Dunán innét levő Hadsínak Fő Parancsolója és Érsekújvári vég hazának mostani Hel Tartó Gondviselője, Isten Engedelmével Agyn Tüttára mindenkinek, hogy a Nittrai Tizenhárom Barátok könyörgének azon, hogy hit Levélünket adnánk nekik, hogy az mi Török Pártunkon békével koldulhatnak. Mink is mai naptul fogva két egész Baztendeig megengedjük nekik, és fogadom is az én igaz Uri Török hitemre, és az hatalmas Tündöklő

Török Császárom Áldott Fejére, hogy ezen Nittrai Tizenhárom Barátunk két egész Baztendeig az mi Török Rendünktől semmielőm bántások és rongálások nem legyen, az mi Török Pártunkon, ott járhatnak, s hol akarják, melynek nagyobb bizonyosságainak okáért adtam ezen Magyar és Török Irásmommal való Csimeres és Uri P. csétemmel megerősített hit Levélemet nekik. Ujvár 23. Deczember 1663.

II. József idejében ismét sötét felhők toronyosultak az egyház egére, küzdelemteljes, szomorú napok virradtak a szerzetesrendekre is. Mint tudjuk, hazánkban Mária Terézia idejében kezdődött meg a modern állam küzdelme az egyházi hatalommal. A reformot, mit alatta kezdték meg, teljesen végrehajtotta II. József A nagytródi, kalapos király előtt oly katolicizmusnak ábrándképe lebegett, amely Rómával semmi közösséget nem ismer, amelynek papjai az állami hatalomnak főtáitlen szolgái. Ezért megszakítja a Rómával való összeköttetést. 1781-ben elrendéli a »placetum regium«-ot. A Rómából jött és Rómába ment iratok mind revidálva lettek és ha az uralkodónak nem tetszett, egyszerűen eldobták. II. József intézkedései, tesztjólag hatottak az egész egyházra és annak papságára, mégis legjobban szenvedtek a szerzetesrendek, melyeket kénye-kéve szerint reformált vagy eltörölt. A ferenceseket nem

azonban azt hiszi, hogy ez csak sporadikus jelenség. Biztos, igen jó forrásból ered tudomásunk van róla, hogy az alkotmánypárt berkeiben lázas forrongás van és hogy onnan rövidesen nagy kivonulások esnek meg. A kiváló képviselők természetesen mind a függetlenségi pártba lépnek be.

Mi történik ez után? Egyik oldalon áll majd a nemzet, a másikon pedig a — néppárt. Tehát mégis lesz haszna a politikai válságnak. Ha egyéb nem lenne, az is számottevő eredmény, hogy a néppártot elszigetelve nemzetellenes, aulikus tendenciával pórén odaállítja a nemzet elé.

A mai nap politikai hírei a következők:

Budapest, október 6.

Jasth Gyula képviselőházi elők ma reggel megjelent a képviselőházban, hol több képviselővel tanácskozott. Ezután kihajtatott a pályaudvarra és elutazott tornyai birtokára.

Budapest, október 6.

Maróthy László orsz. képviselő ma levelet írt Kossuth Ferencnek a közölte vele, hogy kilépett az alkotmánypártból mert a függetlenségi párt tagja óhajt lenni, képviselői körökben elterjedt hírek szerint a szász képviselők is kilépnének az alkotmánypártból.

Bécs, október 6.

Több budapesti lap azt a hírt közli, hogy a király Burián báró közös pénzügyminiszteret bízza meg az új magyar kormány megalakításával. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez a hír teljesen alaptalan, az udvarnál egy percig sem gondoltak Burián báró designálására. A közös pénzügyminiszter most az annexió javaslatával van elfoglalva és azért utazik Budapestre, hogy erről Wekerle Sándor miniszterelnökkel tárgyaljon. U-zása semmi összefüggésben nincs a politikai válsággal.

A kiváló bőr- és lithiános gyógyforrás

SALVATOR

Vas- és hólyagbajknál, kövénnyél, veszköbeteleg, és harutos hámsalakknál különösen.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salgó-Tápoczi Salvátor-forrás Vállalatnál Budapest, V. Budaörsi-park 4.

tölte ugyan el, de sok zárdájukat elvette és nem engedte, hogy a rend tisztségében járjanak. Sok károsvitélkedést tett, mely sebeket ejtett a ferencesek rendi tartományán, a barátok azonban nem fakadtak ki keserűségükben, türelmesen viselték sorukat. Az utalható helida után elég nyugalmas életük volt Magyarországon, ami változás a rend belső életében történt, az államhatalomtól függetlenül, tisztán egyházi alapokon történt.

Hét század viharos korszaka mindenestre befolyással volt a rend szellemére, de soha oly mértékben, hogy elvesztette volna eredeti jellegét. Ott találjuk Szent Ferenc háit minden korban az emberiség életén mint vezetőket és tanítókat mindenre, ami szép, jó és nem es. Mint régen, úgy napjainkban belemérülnek az emberiség szociális életébe, dolgoznak úgy az iskolában, mint a szószéken s materializmusba merült emberiség romboló eszméi ellen, hirdetvén neki azon igazságokat és eszméket, melyek egyedül képzik úgy az egyedek mint az államok jólétét és boldogságát. És ha a mi elődelink nem rettentek vissza a küzdelemtől és fáradtságtól, hogyan eshetünk kétségbe mi, akik előtt rendünk hét százados viharozdte történelme fekszik, melynek minden lapjáról meríthetünk erőt, bátorságot, kitartást a küzdelemre.

Függetlenségi népgyűlés Zalaegerszezen.

— Saját tudósítónktól. —

A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt a fényes sikerű nagykanizsai népgyűlés után a hó 17-én Zalaegerszezen rendezte második megyei népgyűlését az önálló magyar jegybank és a megyei pártszervezés érdekében.

A zalaegerszegi népgyűlés előkészítésén már serényen dolgoznak és bizonyára eredményel. A megyei függetlenségi párt nagy súlyt helyez arra, hogy a megye székhelyén impozánsan nyilatkozzék meg a megyei közönség függetlenségi meggyőződéséről. A siker érdekében elég jól dolgozik Bécs is, mert a legutóbbi napok politikai eseményei lázba hozták a halvérűeket is és nyitott állásfoglalásra ösztönözték azokat is, kik eddig haboztak, tartózkodtak.

Mint velünk közlik, az egerszegi népgyűlésen a következő országgyűlési képviselők vesznek részt:

Holló Lajos, Eitner Zsigmond, Nagy Dezső, Csizmaria Rudva, Markos Gyula, Lovász Márton, Teleky Árvéd gróf, Patnoki Mór, Kovács János, Laehne Hugó, Szentiványi Gábor, Balogh Ernő.

Önvédelemből megölte a fiát.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmasságában szokatlan eset történt Tapolcán. Egy jó módú, tiszteletben álló gazdember agyounvágtatta a fiát, ki életére tört. Az apa önvédelemből kénytelen volt ölni és pedig saját gyermekét ölte meg.

Tomori János tapolcai gazdának sok bajt, keserűséget okozott József nevű legény fia. A fiu már gyermekkorában rossz hajlamokat árult el, vásott, iskolakerülő volt. Tomoriék elkényeztetik egyetlen gyermeküket és az elhibázott nevelés megboszlatta magát. A jócska gyerek legénnyé serdült, nagy mihaszna, dologkerülő lett, ki napjait és éjszakai a korcsmákban akarta átdorbézolni. Az öreg Tomorinak nagy fájdalomt okozott fia züllöttsége. — Minden eszközt megragadott, hogy jó utra térítse, azonban a legény megrogzottnan maradt az elzülletés útján. Később már minden erkölcsi alapot elvesztett maga alól s ha ottkor nem kapott pénzt, szerzett tiltott uton is. Szüleivel szemben durván, követeléseivel viselkedett és nem egyszer inzultálta apját és anyját.

A múlt hét egy napján is reggel jött haza a korcsmából a legény. Apja hevesen rátámadt.

— Kár minden jó szóért, amit rád vesztegetek — mondta az öreg Tomori. Szedd össze a holmidat és takarodj a háztól. Kitagadlak!

A züllött legény nekivadott dühvel válaszolt. Anyja csillapítani akarta a két férfit, azonban az elvetemült fiu nem csillapult, hanem kést rántott és azzal rohant apjára. Az apát roppant elkeseredés fogta el annak látására, hogy fia késsel jön ellene. Főlkapott egy hasáb fát és azzal rávágtott a fiu fejére, ki már szurni készült.

A rettenetes ártás a legényt leverte a lábáról, az öreg Tomori azonban még egyet ütött a fejére, mitől megropedt a fia koponyája. A legényt a lakásba vitték s itt pár óra múlva meghalt.

Az apa ellen, ki önvédelemből megölte a fiát, megtették a főljelentést.

Hírek.

Baboss László hagyatéka.

Valaki csak akad, aki Baboss László hagyatékát is leltározza. Bármily elvontan élt is, beletartozott ő is a társadalom nagy abroncsába, mely mindnyájunkat átfog. Meghalni sem tud az ember csupán önmagának, Baboss László halálának is vannak bizonyára társadalmi vonatkozásai s ezért az ő hagyatékát is leltározni fogják. Különböző írók, művészek hagyatéka érdekes szokott lenni. Heine Henrik tájékoztató és nyavalyát is elteremtette, Eötvös József báró az eszméiről rendelkezett. Körülbelül ily elméleti értékű mind az is, ami Baboss László után maradt.

Maradt mindenekelőtt 24 (huszonegy) fillér készpénz. Ez megvan. Ott van a kórház gondnoki irodájában. Jó pénz. Nyugta is van róla.

A lakásán a leltározó egy sok nyelvű, nem nagyon értékes könyvtáron kívül találja a következő értékeket: rengeteg sok magyar újságot, melyek mindegyikében egy hír, vagy cikk van megjelölve, melyek főlkeltették Baboss László figyelmét. Két hatalmas szerény kézirat van tele. Itt található a »Költők Világa« című antológiája negyedik kötetének kiadatlan kézírata, rengeteg sok irodalmi értekezés, melyek soha nem kerültek nyomdába és a »Nagy szónokok« című tervezett gyűjteményes munka vázlatai, továbbá az ehhez lemasolt beszédek. Az éjjeli szerény ájában a »Görög bölcselők« című tervezett tanulmány kéziratának egy része. Bizonyára akad féltett kézirat az ágy szalmájában is, az ágy alatt meg éppen a nőknek szánt »Életbölcsélet« című mű kézírata. Nevezetes kéziratcsomag az is, mely az íróasztal fiókjában van elzárva. Ez egy tervezett öt kötetes irodalmi tanulmány vázlata. Több butor nincs a szobában, de kézirat bizonyára még akad.

Szegény Baboss László! Ha van sajnálatra méltó ambíció, egy hivatás, foglalkozás, művészet, tudomány rajongó szeretete, mely hozzávaló tehetség, vagy méltánylás híján csak kielégületlen érzést, emésztő keserűséget kelt: Baboss László az volt. Az íródalom szép, de csak a klasszikus volt határtalan rajongásának és bálványának tárgya. Ideálja volt a megértő, liberális, jó közönségnek. Egy szép vershez, beszédhez, okos tanulmányhoz, vagy csak egy szép, kifejező mondathoz, vagy színes szóhoz hozzákapcsolta az egész lelkét, — mint egy modern poeta mondja, — »simogatta« a szépségeket maradozó, gyönyörködő szeretettel. Reá nézve minden meghalt, ha a szép kultuszának órája következett s ilyen órája 24 volt neki napjában. Egyéb foglalkozásától, az ügyvédségtől éppen ennyi lehetett.

Megmondom, hogy minden megélhetési akadályon kívül mily veszedelmes a szépnek önmagáért való e határtalan szeretete. Baboss László nemcsak megsértette, de inzultálta, polozta a szerzői jog védelméről szóló paragrafusokat. Ami neki megtetszett, az az övé volt. Attól nem tudott megválni, azt beleírta valamelyik legközelebbi tanulmányába. Nem tudott verset fordítani, anthológiában mégis van vagy pár száz fordított vers. Persze, a mások fordításai. Ez nem plágium. Ez olyan rajongás, mely korlátokat rombol.

Rengeteget írt és mindent. Íródalom történetet, politikát, esztétikát, adomákat, felköszöntöket, kalendáriumot. Az irodalmi hono-

rátium volt az ideája és ezt sohasem érte el. Tíz korona, melyet Irodalmi, vagy újságról munkával keresett, becsesebb volt előtte más uton szerzett száz koronánál. Élete végéig emlegetett egy vidéki szerkesztőt, ki egy cikket honorálta. Mikor a szerkesztőségünkben ezzel díszkedett, felvilágosítottuk, hogy a lapok minden közleményt megfizetnek, néha gavallérosan. Ezt hihetetlennek találta. Csodálatos. Husz esztendőig írogatott anélkül, hogy az írást egy percig is kenyérkeresetképpen fogta volna fel, anélkül, hogy az Irodalmi működés anyagi oldaláról csak sejtelmé is lett volna. Nyomatnia könyveit, kalendáriumjait Sentesen, Curgón, Patonán, mindenhol, hol nyoma akad. Minden könyv kiadása deficittel zárult, de azért szerkesztette tovább rendületlenül buzgalommal az új kéziratokat.

Rá nézve az Irodalom a mult század negyvenes éveinél megkövesedett s ami azóta történt, azt nem vette tudomásul. Egy elkeseredett plasztaiban így panaszkodott:

— A vidéki ember el van temetve. Elhette ma a vidéken egy *Kazinczy*, egy *Bajza*, egy *Garsi*, az sem boldogulna.

Alkalmait igaza volt.

Végülén sokat lehetne írni Babosa László érdekes egyéniségéről, rengeteg tudásának sajátosságairól, arról a Bihory-utcai mikrokozmoszról, melyben élt. Külső körülményel nem tették irigylendővé, de lehet, hogy ő megelégedett volt. Azt hihette, hogy aki megemésztette a Luzláda, vagy a Messias rengeteg strófiát, az különb a többi embernél. Vannak emberek, kik tarthatatlanabban alapon is önhittetebbek, mint Babosa László volt.

Olyan ember volt; ki legaromioribb napjában is rálatál az élet ama módjára, ami annak tartalmát ad: a tanulásra és a munkára. Fáj a nérológus irójának, hogy annyit önzetlen, derék hevület minden méltánylás nélkül maradt.

Száz kiló kézirát a hagyaték. Nem uszoran szerzett vagyon; igaz, hogy az örökösök sem mennek érte késhelyig. — n. s.

Babosa László ügyvédet ma délután 4 óra körül temették a temető halottas házából. A temetésen a nagykanizsai ügyvédi kar testületileg megjelent.

— Október 6. Nagykanizsa város közönsége az idén is a szokott kegyelettel ülté meg az október 6-iki gyásnapot. Az iskolákban gyászünnepeket rendeztek, a Szent Ferenc-rendi templomban pedig délelőtt gyásztisztiszelet volt, melyen az összes városi és állami hatóság és az iskolák részt vettek.

— A legújabb osztrák merénylet. 90 millió kiviteltünk Ausztria részéről újabb akkora veszedelem fenyegeti, hogy ellene a budapesti kereskedelmi és iparkamara együttes állásfoglalásra hívta össze sürgősen gazdasági érdekképviseleteinket. Az osztrák vasuti minisztérium most közli felhívatalosho, az új tarifákat, amelyek mértékteleml megdrágítják fa- és textilvitelünket. A szén, cukor, la után olcsóbb fuvart szednek majd, ha osztrák eredetű, viszont a porosz szénért jóval drágább szállítási díjat kell fizetnünk. A határállomásokon Ausztriába irányuló forgalmunknak a lényeges távolságnál 50 km.-rel nagyobbat kell majd számításba venni a szállítási díj megállapításánál, a malom-rafakciákat pedig az önszűvar 30 százaléka akarja emelni az osztrák kormány, amint a magyar liszt-áprót szintelen meg. Valóságos

rablóhadjárásra készülődnök ellenük az osztrákok, gazdasági érdekeinkre akarnak ki nem heverhető csapást mérni. Az egyébkénti százezer gazdasági érdekképviseleteinknek ez alkalommal össze kell fogni, hogy együttesülködve állapítsák meg ama retorziós eszközöket, amelyek alkalmasak az ellenük tervezett merénylet ellensúlyozására.

— Gyászrovat. *Czakollor* Gábor surányi állomásfőnök neje, szül. Nagy Ilonka urasszony, Nagy Sándor zalaegerszegi hatóság végrehajtó leánya szombaton meghalt Budapesten. A szép fiatal asszony operációnak vetette magát alá a közvetlenül a műtét után meghalt. — Dr. *István* Vilmos megyéspüspököt súlyos családi gyász érte. Öccse *István* Gyula, ki a püspök répceszentgyörgyi birtokán gazdálkodott, hosszas betegség után 54 éves korában Répceszentgyörgyön meghalt.

— Jegyzőválasztás. A *Kovács* Gyula halálával megüresedett légrádi körjegyzői állást szeptember 30-án töltötték be választás után. Egyhangulag *Seregélyes* Károlyt választották meg Légrád jegyzőjévé.

— Mintaszüret Zalában. A földművelésügyi m. kir. miniszter rendeletére Tapolcán is lesz mintaszüret, amelynek rendezésével tapolcai m. kir. vincellériskola igazgatóságát bízta meg. A mintaszüret f. hó 18-án a Badacsonyvidéki Szőlőgazdák Szövetkezetének szentgyörgyhegyi szőlőtelepén lesz.

— Hogy terjed a ragály? A következő levelet kaptuk:

Bátor vagyok a tek. Szerkesztőség b. figyelmét egy nagyon visszás és tarthatatlan dologra felhívni. A mult hó folyamán egy rokonom meghalt tüdővészben. Eltemetését a nagykanizsai Hild féle temetkezési vállalat látta el. A vállalat ravatalozta fel a halottat és ez szolgáltatta az összes temetkezési díszleteket is. A napokban egy ismerősöm ravatalánál álltam és a szobában megismertem a temetkezési vállalat ugyanazon terített és egyéb felszereléseit, melyek tüdővész rokonom ravatalánál is szerepeltek. Hihetetlennek találtam, hogy a hatóság megengedje, hogy a temetkezési vállalat így hurcolja a ragályt egyik házból a másikba. Érdeklődtem a dolog iránt és megtudtam, hogy ezeket a temetési kellékeket *soha nem dezinficiálják*, ami megdöbbentő dolog. Hiba helyezni el higiénikus köpöcsészéket minden sarokba, ha temetési parádével hurcolják a házakba a tüdővést és talán egyéb ragályos bajokat is. Kiváló tisztelettel

egy előfizető.

ANGOL-KÖR

tönkre fogja tenni a Ön gyermekének egészségét, ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

SCOTT (cukormentes) EMULSIÓ-ja

megszünteti az angolkört, megerősíti a csontokat és egészséges hússal borítja azokat. — Azonfelül, és ez az, a mit tapasztalt szülők teljes értéke szerint meg tudnak becsülni, — semmi nehézséggel nem jár a kis szenvedőt rábírni arra, hogy a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halast — kérjük figyelmeztetésre venni!

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

bevegye, mert kellemes, tejfeles ize van. A gyermek megemészti még ha a tejfőt undorodik is.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Hír. Kapható minden gyógyszerben.

— Cápá a kanizsai állomáson. A hegy-mányos flumel cápa már minket is kísért. Ma délelben a pragerhoffi személyvonattal egy különös kocsi érkezett. Egy tötölten 12 méteres szénzállító kocsi. Valaki félrehúztá a «takarmányt» borító ponyvát és borzalmas látvány tárult a nagyszámu kíváncsiak személe. Egy 11 méter hosszú, hátborzongatóan félelmetes cápa volt a különös szállítmány, melyet Fiuméből szállítottak Budapestre. A förtelmes szörnyeteg oldalán arasznyi széles nyílás tátong, a szigony nyoms, melyen át a monstrumot elejtették. Hogy kinek van szükségé Budapesten erre az éppen nem halpaprikásnak való állatkára, azt a vasuti hivatalnokok szörnyű komolyan vett hivatalos esküje miatt nem sikerült megtudnunk. Most pedig fűnnepelesen konstatáljuk, hogy tényleg létezik a flumel cápa, hasztalan írták a lapok róla, hogy tényleg létezik.

— Baleset a Fő-úton. Lőrinc József nagykanizsai bércocsi tulajdonos kocsiával a Fő-úton eltipratta Schmidt Erzsébet fűvölgyi asszonyt. Az asszony jelentékenyen megsérült.

— Megöszült az ijedtségtől. Egy erdélyi lapban olvassuk a következő érdekes hírt: A mult héten három fiatal turista felment a fogarasi havasokba azért, hogy az éjszakát a hegytetőn töltsék a reggel a Nejoz tetejéről megnézhesseék a nap felkelését. Vezető nélkül indultak el a hosszú s veszedelmes útra, míg végre a Nejozra feljutottak. Ott azonban nagy felhő, köd és eső lepte meg őket, úgy hogy egy közülök két társától elmaradva, a sűrű ködben eltévedt, majd a vizes fűvön lecsuszott, míg végre belekapaszkodott egy kősziklába s azon hiszremben, hogy tátozó mélység van alatta, abban a helyzetben maradt s ott töltötte egyedül az egész éjszakát reggelig. Reggel a köd felzárllása után látta meg csak, hogy alig fél méter magasságban van az egyenes talajtól és ekkor leereszkedett. Két társa megtalálta a rendes utat, éjjeire a legközelebbi faluban Felsőporumbákban meghaltak. Másnap reggel pedig elveszett társuk fkeresésére indultak és meg is találták őt betegben. A kiállott izgatottságtól reszkette a földön hevert. S a rettenetes éjszaka után az alig 28—30 éves fiatal ember fekete haja egészen ősz lett. Azt mondja, hogy a rengetegben leirhatatlan kínokat állt ki, folyton tetegve a vadállatoktól és a rablőktől, mert minden neszre vadállatot vagy rablót vélt közeledni magához.

— A községek új közegészségügyi beosztása tárgyában fölhivatalosan a következőket jelentik: Több oldalról panaszos hangok emelkedtek a miatt, hogy azokat a vármegyei határozatokat, amelyekkel az 1908 évi XXXVIII. törvények alapján új orvosi körök és új községi (kör) orvosi állások szervezését mondták ki, a belügyminiszter még nem hagyta jóvá. Erre nézve illetékes helyről a Budapesti Tudósító azt a felvilágosítást nyari, hogy a jóváhagyásának törvényes akadálya van. A vármegyék határozatait szerint ugyanis az ország területén körülbelül háromszázötven új községi (kör) orvosi állás megszervezése van nek szükséges, a melyek után a törvényhatóság a törvény értelmében az államkincstár viseli. Minthogy pedig a folyó évi állami költségvetésbe természetesen csak az eddigi állapotnak megfelelő községeket lehetett fölvenni, ennél fogva az új állásokkal járó költségvetési fedezetéről a jövő évi állami költségvetésben kell gondoskodni, a mi a megfelelő hitelnek a költségvetés tervezetében való fölvelelével meg is történt. Ebből következik, hogy a belügyminiszter az új orvosi állások szervezésére és az ezzel kapcsolatos költségek folyósítására vonatkozóan nem határozhat mindaddig, a míg a költségvetésbe fölvelet fedezet felhasználására a törvényhozás fölhatalmazását nem adott.

— **Idegen nyelvi kurzusok.** *Kronfeld Ida* klasszany, nyelvtanítónő közli, hogy az idén *Kaziny-utca 11. sz. alatt* levő lakásán tartja az idegen nyelvi kurzusokat.

— **Cselédjutalmazás** Szeptember hó 26-án adták át *Halál Józsefnek*, özv. *Háry Istvánné*, negyvenhat év óta házas odadással szolgáló cselédjének a szolgálati érmet és a földművelésügyi miniszter 100 korona jutalmát. A pusztadericsi kastély parkjában folyt le a szép és meghatározó ünnepség számos vendég, az előjáróság, cselédség és lakóság nagy részvétele mellett. *Thassy Lajos főszolgabíró* adta elő az ünnepség tárgyát a szép szavakban mondott köszönetet özevgy *Háry Istvánné* urasszonyok azért a humánus bánásmódot, mely cselédjeinek sorsát boldoggá teszi. Egyben buzdította a lakosságot, hogy okuljanak a szép példán. *Dr. Ruzsicska Kálmán* királyi tanácsos tanfelügyelő lelkes beszédben méltatta *Halál József* istenfélőjét, hazaszeretetőjét és családi boldogságát, melyek megóvták őt minden külső csábítástól, mások javainak irigylésétől s inkább akart a szenvedő házával szenvedni, mint annak drága rögeitől elszakadva idegenben keresni boldogulást. Végül pedig az összes jelenlevők mély megindulása mellett fűzte fel az érmet *Halál József* mellére a meleg köszönetekkel köszönte meg a nemes példát, melyet hosszú és buzgó szolgálattal nyújt a igazolja azt, hogy a társadalmi erkölcsök nincsenek sem néhez, sem születeshez, sem álláshoz kötve. A cselédség és lakosság özevgy *Háry Istvánné* bőkezűségéből zeneszó mellett lefolyt mulatságban ülte meg a nap emlékeit; a jelenvolt kirándulókat pedig a pusztadericsi szép kastélyban látta vendégül.

— **Öreg ember szerencsétlensége.** *Körmenyi János* 72 éves tapolcai lakos bort szállított a hegyről. Mikor a lejtőn lefelé haladó szekérre fel akart ülni, megcsuszott s a kocsi alá esett. A nehéz kocsi keresztül ment rajta s a szegény ember két napi szenvedés után meghalt.

— **A halottkém.** Egyik vármegye közgyűlésén szünet közben a megye egyik atya elmondja hogy az egyik községben paraszt ember a halottkém.

— Hát aztán hogyan tudja meg keud, hogy meghalt valaki? — kérdeztem tőle egyszer.

— Értem én azt már jól — felelt a halottkém büszkén — csak megjeleneik a háznál aztán tudom, hogy meghalt a komó.

— Hát mégis mi az ismertető jele a halottnak?

— Az, hogy rinak a házbellek.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-tesztő, vegyészeti ruhatisztító, guvri rozó és pillasirozó gyára *Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19.* — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1929.

Táviratok

és telefonjelentések.

Az aradi vértanúk hatvanéves emlékünnepé.

Budapest, október 6. Impozáns ünnep-ég keretében tartották meg ma a fővárosban a tizenhárom aradi vértanú gyászos kivégzésének hatvanadik évfordulóját. A főváros összes középületére gyászlobogókat tűztek ki és az egyetemi templomban nagy ünnepi gyászmisést tartottak. Itt megjelentek az összes függetlenségi párti képviselők, élükön *Kossuth Ferenc* pártelnökkel. A gyászmise után nagy embertömeg részvétele mellett az egyetemi ifjuság a Vigadó nagytermében gyászünnepély rendezett, hol az ünnepi beszédet *Balogi Aladár* országgyűlési képviselő tartotta.

Arad, október 6. A mai nemzeti gyász-ünnep alkalmából Lengyelországból egy 60 tagú küldöttség érkezett ide. A lengyeleket a vasúti állomáson megérkezésükkor *Barabás Béla* országgyűlési képviselő, az aradiak követe üdvözölte. A lengyelek nevében *Lemberg város polgármestere* köszönte meg a díszes fogadtatást.

Hiányok az elhagyott parókián.

Pécska, október 6. *Szatmári Géza* pécseai plébános, mint azt a lapok részletesen megírták, nemrégiben elavosott plébániájáról és azóta teljesen nyoma vesztett. Az elhagyott plébániaszobában egy levelet hagyott bárány, melyben az írta, hogy a plébánián nagy rendtelenségek vannak. E levelet elküldték *Csernoch János* csanádi püspöknek, ki a plébánia ügyeit megrevideál tatta. A vizsgálat bizottság a plébánia vagyonát alaposan átkutatta és megállapította, hogy abban 52 ezer korona a hiány.

A magzatgyilkos orvos szabadjában.

Budapest, október 6. Magzatehajtásai bűnperében országos hírességűvé lett *Spitzer Izidor* dr. fejfolyamodást adott be a budapesti ítélőtáblához a törvény váditanácsának ama határozata ellen, mellyel az ő letartóztatását rendelték el. A tábla ma délelőtti foglalkozott a fejfolyamodással és a szabad lábraheyezés mellett döntött, azonban oly feltétellel, hogy *Spitzert* 30,000 korona óvadék ellenében engedik ki a vizsgálati fogságból. A bűnös orvos családja azonnal eleget tett a tábla határozatának és a kauciót a végzés közlése után nyomban letette. Az ügyészség erre *Spitzer* drt ma délután egy órákor szabadjábra helyezte.

Bleriot budapesti repülése.

Budapest, október 6. *Bleriot*, a világhírű aviatikus, ki jövő vasárnap, í hó 17-én Budapesten fogja repülését bemutatni, ma sürgő nyözött, hogy repülőgépe Budapest felé utban van. *Bleriot* családjával együtt 16 óra fog ide érkezni. Az aeronautika nevezetes eseményéhez Budapestre a londoni, párisi, berlini és római nagy lapok külön tudósításokat küldenek. A nevezetes napon 300 fővárosi mentő fog sz Úllői ut végén levő katonai nagy gyakorlóterén szolgálatot teljesíteni.

Ki nyert?

Budapest, október 6. Az osztálysorsjáték mai húzásan 200 ezer koronás nyarreménnyel húzták ki a 96 566., 25 ezer koronás nyarremény nyel sz 51,457 és és 10 ezer koronással a 109 165 számú sorsjegyeket.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 763. — Osztrák hitel részvény 661. — Magyar koronajáradék 9185. Kereskedelmi-bank részvény 3476. — Salgótarjáni közszénbánya részvény 626. — Rimamurányi vasmű részvény 676. — Adri-tengerhajózás részvény 430. — Hazai bank részv. 786 50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, október 6.

Készáru-Üzlet.

Változatlan.

Határidő-Üzlet:

Buza 1909. október 14.13 Buza 1910. április 14.03.
Rozs 1909. október 9.68 Rozs április 10.04. Zab 1909.
október 7.64. Zab április 770 Tengeri 1910. május 6.91.

Jó családból való vidéki fiut

mészáros és hentes tanoncnak
felveszek. 3118

Beyerl Ferenc Csengerly-ut 76. sz.

Háztelek Sugár-ut és Rákóczi-sarkán, bármily üzletre is alkalmas, minden elfogadható áron szabad kézből 1 a d. 6. Bővebbet *Krátky* szabónál T. feky-ut 24. sz.

Fűszerüzlet helyiség

Letenyén, a legforgalmasabb helyen, már 30 év óta fennáll, lakással együtt azonnal kiadó. — Bővebbet *Varga Józsefné* Letenyén. 2171

Egy egyszobás lakás, konyhával

és a hozzátartozó mellékbeliségekkel együtt október hó 15 ére, *Sikátor utca 4-ik szám* alatt kiadó.

Egy fiatal, ügyes, munkaszerető fűszer engrosszista azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadóhivatalban meg tudható. 3178.

Tűzijátékok

minden változatban kaphatók

3180 **Strem és Klein cégnél** gyarmatáranyagkereskedők. — *Nagykanizsán.*

1491/110. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. III. 694/3 számú végzése következtében *Dr. Weisz Lajos* nagykanizsai ügyvéd által képviselt *Schönfeld Nándor* szombathelyi lakos javára 298 korona 76 fillér s járuléki erejeig 1908. évi július hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 740 koronára becsült szababutorok, varrógép és 1 szövőgépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 580/3 számú végzése folytán 82 koronára 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig **Nagykanizsán a helyszínen** leendő eszközlésre **1909. évi október hó 11-ik napján d. u. 4 óráig** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénynek becsolva alul is el fognak adni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és földfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120 §-a és a v. h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 26-ik napján.

Maximovits György
kir. b. r. végrehajtó.

3465/1909. tk. szám

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. járásbírósnak, mint tki hatóság közli, hogy az Alsómuraközi Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtónak *Tomasics János* és *Tomasics József* damási lakosok elleni végrehajtási ügyében 96 korona tőke; ennek 1908. évi április hó 10-ik napjától járó 6 %, kamatai, 78 korona 45 fillér eddigi, 13 korona 76 fillér árverés kérvényi költség behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbírósnak területén fekvő *Damási köz*-séghez tartozó muracsáki 1202 sz. tjkvben foglalt 515 hrsz. szántó egészben 205 K., és u. o. 1304 sz. tjkvben foglalt 1304 hrsz. szántó egészben 398 korona kikülföldi árban, mint becsárban, és **1909. évi október hó 18-ik napján d. e. 10 órákor Damási köz**ség bíróságánál *Dr. Kemény Fülöp* perlaki ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladnani fognak és pedig azokra *Kontrecz András* javára bekebelezett holtigani haszonélvezeti szolgalmi jog-fentartásával, s amennyiben ezen két ingatlan együttesen a szolgalmi jogot megelőző követelések fedezetére ezennel megállapított 1000 koronáért el nem adnának az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok a szolgalmi jog fentartása nélkül fognak ugyanakkor el adni. Az ingatlanok a kikülföldi ár 1/2, kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók és az, ki az ingatlanért a kikülföldi árnál magasabb ígértet tett, ha többet igényel senki sem akar, köteles azonban a kikülföldi ár százalékai szerint megállapított ánaplópénzt az általa ígért összeg ugyanannyi százalékaig kiegyesíteni. Azon esetben, ha ugyanannak határozatára a 836/1k. 909 sz. a. kitűzött árverésen, fenti ingatlanoknak *Tomasics Jánost* illető fele része eladták, ezen hirdetésűt folytatnak csak *Tomasics Józsefet* illető fele-bocsátattuk árverés alá a kitett kikülföldi ár felevél.

Venni szándékozók figyelmeztetnek; hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikülföldi ár 10 %, át ánaplópénz fejében letenni köteles.

A kir. járásbírósnak mint tki hatóság.

Perlak, 1909. évi augusztus 4-ik napján.

Senes,
kir. aljárásbíró.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszincegy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlemények aorontint 50 fillér.
Ejegyzéji és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonosi

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
kiszáradt kiadványként.

Modern szüret

Nagykanizsa, október 7.

Ha már a világon minden modernizálódik, — miért ne modernizálnának a szüret is. A festő másképpen kezeli az ecsetet, az író a tollat. Más szemmel néz tehát másképpen és más alakulásokat, színeket és hangulatokat lát mindegyik. A tudós is egészen más szemmel boncolja látókörének tárgyait és egészen más eredményekre, felfedezésekre jut. A földet művelő gazdák is egészen más módon zánatának, vetnek és aratnak. Egészen másként értékesítik a termőföld hozamát. Szóval: a modern szellem hatalmas erővel nyomul be az emberi élet minden viszonylatába; és szakadatlanul, fáradhatatlanul tépdési le a maradiság vastagon szőtt pókhálóját, ahol csak lehet. A szeretetpött pókhálókat az ördög sem siratja meg más, csak a maradiság pókjá. Mert ugy vagyunk, hogy akár komédiája, akár tragikuma ez az emberiségnek, de örök hűséget a világon semmihez nem esküdhetünk. A régi mindig sokáig küzd az újjal; de a küzdelem vége mégis csak az új diadala. Lehet, hogy az új azután rosszabbnak bizonyul a réginnél s akkor szükségeseé teszi a reformot, vagyis a régi visszaállítását, ami azonban már akkor a haladás szempontjából új lépéselőre. — Ezt lehetne csak voltaképpen visszafejlődésnek nevezni, ha ilyet általában ismerne a haladás logikája. Mert a hanyatlás fogalmára alkalmazott »visszafejlődés» szó valószínű abszurdum. Tehát még a visszafejlődés is modernizálás. A modern irány szelleme már nagyon régen dolgozott olyan lázasan, mint most. És nincs igazuk azoknak, akik ettől a szellemtől most szinte remegve féltik az emberiség erkölcsi kincseit. Nem fog ez a szellem erkölcsi kincseket rombolni, elragadni, hanem csak újakat hoz. Nem bánt senkit, nem tör senki és semmi ellen. Csak azok hajgatnak munkája nyomán, akik szerelmese a pókháló dolgokba. — Aki meg bírja érteni a modernizálás, tehát a folytonos újulás értékét az emberiség végelethatalan haladása szempontjából, — az örömmel látja ennek a szellemnek mentül élénkebben való működését. Az nem siratja többek között a mult időknél ama patriarchalis szüreti szokását sem, hogy napo-

kig, hetekig tartottak a szüreti dáridók különösen Zalavármegyében, Badacsonyan, Pogányvárott és a többi híres bortermő szőlőhegyeken. A modern szüret már nem így foly. A szüretelő gazdáknak a szüret immár nem jó alkalom a dinom-dánomhoz, nem aféle »titulus libendii«, hanem a gazdasági életnek olyan mozzanata, amelyhez már jóleveg megkésztetik a maguk számadását. Tehát a »modern szüret« egészen más megnyilatkozása a termelő gazda gondolat- és érzésvilágának, mint aminő a régi szüret volt. De hát jut-e valakinek, aki ezt megérti, eszébe csak egy pillanatra is, hogy a régi szüretnek ugynevezet »sköltszélet« visszahajtsa? Szószincs róla. A kor szellemét a megértő ember azt fogja mondani, hogy így van helyesen, ahogyan van. És aki ennek a szellemnek homlokot szegez, az a maga bőre ellen dolgozik. Nemcsak nem helytelenítjük tehát ezt a »modern szüretet«, hanem azt szeretnők, ha a termelő gazdák hegyközségeinkint, azután járásonkint és megyénkint a megyei gazdasági egyesületek keretében tömörülének oly irányban és szellemben, hogy a szüret eredményét a magyar gazda-közönség érdekei szempontjából mentül jobban értékesíthetnék. Részletekbe erre nézve nem bocsátkozhatunk e helyen. De úgy hisszük, hogy a termelő gazdák értik és helyesen fogják fel az általunk mondottakat; s így bizonyára belátják azt is, hogy a »modern szüret« igazi koronája más nem lehet, mintha a termelő gazdák ezen a téren is fölhasználják a modern korszellemnek azt a hatalmas erejű irányát, mely az egyesülésben, a tömörülésben rejlik. Sapientia pauca!

A zalaegerszegi bankgyűlés. A megyei függetlenségi párt e hó 17. én d. e. 10 órakor tartja Zalaegerszegen népgyűlést. Az erre kibocsájtott felhívás, melyet Bonnyák Géza pártelnök és ifj. Czukter Lajos pártjegyző irtak alá, többek közt a következőket tartalmazza:

Magyarország önálló államiságának egyik nagy kifejezője, az önálló nemzeti bank van kérdésben. Kétségtelen, hogy törvényes jogunk van felállítani a nemzeti bankot és ez ellen az osztrák, ha Magyarország egyöntúron lábra áll, semmit sem tehet. Mindenünnen ellenségekkel vagyunk körülveve. Legnagyobb ellenségeink azonban közödtünk élnek és várják az időt, hogy mikor vethetik magukat nemzetünkre, hogy kívánatait elfojtsák, hogy jogos követelését a nemzetbe visszaszasszartsák. — Ne engedjük ellenségeinket rajtunk diadalmaskodni, álljon fel az egész ország mint egy ember és akkor Bécsnek meg kell hajolnia a nemzet kívánásága előtt.

Megsértett Egerszeg.

Visszasértett tisztviselők.

— Saját tudósítónktól. —

Budapesten az kelt szenzáció, ha Bleriot felszáll kormányozható repülőgéppel. Zalaegerszeg szegényebb, kisebb igényű város lévén, osztatlan érdeklődéssel tisztelt meg azt a kánsép pört is, mely a városi tisztviselők és hét városatyja közt folyik.

Régi igazság, hogy kényelmesebb dolgot Budapesten politikai vezércikket írni, mint Nagykanizsán akár ball tudósítást, mert a vezércikk miatt legfeljebb egy miniszter haragszik meg, kivel a cikki sobasem találkozik, de a nagykanizsai ball tudósítás, ha még oly »tapentatos« is, okvetlenül ránt zudít tizenöt haragvó apát, anyát, imádkókat, kiterjedt rokonságot. Már most tessék elepzeini, mily végtelen gyönyörűség lehet az, — Zalaegerszegen írni újságot.

Különös izlésű emberek vannak. Hantke Emil egerszegi pénzügyigazgatósági tisztviselő izlésének példái az felei meg, hogy ő Egerszegen hírlapiról munkásságát is fejtsen ki és pedig nagyon ügyesen, amiről a Zala városi is tehetnek tanúságot. Hantke néhány ügyes cikket irt a Zalába is »Publ« álnéven.

Történt, hogy Egerszeg városa 100 ezer koronát megszavazott egy vasut építésére. Ezt a közgyűlést határozatot több városatyja megelőlegezte alkalmat a csizma, vagy a csibe árara való tekintettel. Hantkére várt a terhes kötelesség, hogy ezen, inkább komplikus, mint iragikus ügyben megnyomja a tollat és méltó haragjában azzal a váddal illesse a felebbező képviselőket, hogy újat állják Egerszeg rég várt és eddig nem sok eredménnyel várt fejlődésének.

Egerszeget el akarják ütni egy vasutól. Micsoda téma egy újságitró részére! A kidolgozásban lehet senni patakkó könyekkel, ichek kacagni szivettépő, gyilkos keserűséggel. Ismerjük el, hogy Publ cikke lényes volt. Az kacagott és sirt egyzerre.

A cikk óriási felháborodást keltett, különösen a kisparosság körében. Az egerszegi »gyökér«-ben fölgerjedt a polgári öntzet és kevelység, végig serte érezték magukat amiatt, hogy egy jött-ment tisztviselő mer beavatkozni az ő dolgukba és nekik tanácsot ad, sőt meg is rója őket. Nosza, jó Tivolt János szedi össze »jobbra-balra sétáló« tollát és hét társával együtt egy rémesen hosszú nyilatkozatban kiserkesztik Publát, aki illetéktelenül beavatkozott az ő dolgukba, mert hiszen csak egy »kitartott tisztviselő«. Mert minden tisztviselő a polgárság kitartója. Hatalmas egy cikk, ez a hét válaszoké. Hantke Emilnek oly problematikus arcvonással vannak, hogy e perelen igazán nem vagyunk tisztában a felekeretével, de ha volt rajta, ez a cikk leszedett róla minden keresztvázat. Nagyon erős, nagyon goromba egy visszatartás ez, de el kell ismereni, hogy nagyon szellemes cikk. Borzasztó szellemes. Hát az egyszerűen örület, hogy milyen szellemes.

Mint halljuk, Publ vasárnap fog válaszótni a hét választónak. Fezzelt érdeklődéssel várjuk a választ. — Halljuk, mit tud felhozni mentiségére a váddal szemben, hogy tiz cztendeli újságitróskodás után Egerszeg város dolgába is be mert avatkozni!

A java pedig a dolognak az, hogy a hét választók élke megsértette az összes eger-szei tisztviselőket, egyéb foglalkozású ember pedig állg van Egerszegezen. A tisztviselők közt most olyan hangok hallatszanak, hogy megsejtem kell indítani a *megyasszékhelynek Nagykanizsára való áthelyezése* végett.

Helyes. Jöjjenek hozzánk, itt mindenki beleszóla van a város ügyeibe. Azért vittük rótra.

Szolgabíróból csavargó.

— Saját tudósítónktól. —

Egy a végletekig lezúllott embert kísérték a rendőrök a rendőrkapitány elé, akit azért állítottak elő, mert lakás és foglalkozás nélkül koldu'gatott. Csak rá kell nézni erre az emberre s rögtön elödtünk áll a lezúlltípusabb példányok közül való csavargó. Őszűlő haja nagy tincsekben lóg le homlokára, szakála, bajusza még Almodorni is elfelejtett a szaporáról, a borotváról, az ollóról, ruhája szétrongyolódott darabokban kívánczik le a testéről. Igge pedig természetesen egyáltalán nincs.

A rendőrkapitány megkérdezte a csavargót: ki és mi'csoda, mire az szaporán, gyors egymásutánban elmondta élete történetét, mely a riportertől Árdól állandóan átkívánczik a regényíró tollára.

Ez az ember szolgabíró volt: ezelőtt 12 évvel Kecskeméten, Irásokat keresett elő zsebeiből s szokkal igazolta, hogy igazat mond. *Kálmán* Imrének hívják. Életét a felesége mérgezte meg. Az asszony állandóan kacérokodott Kálmán hivatalbeli főnökével, a főszolgabíróval. Kálmán Imre féltékenykedett az asszonyra. Ő ők kinek közt élt így egy ideig, míg végül bizonyítékokat szerzett. Rögtön fölsíletett a főszolgabíróhoz. Hogy a két férfi között mi történt, azt kívüők seuki nem tudja.

Kálmán Imre másnap önként lemondott hivataláról. Arral, hogy önként távozott, eljátszotta azon jogát, hogy nyugdíjat vagy végkielégítést követelhesen.

Néhány hétre rá, mert nem fizette meg a házbért, kilökték a lakásából az utcára. Most kezdődött csak élete kálváriája. Hideg télen kint áll az utcán egy fillér, egy falat kenyér nélkül.

Cikorgó hidegben, házról-házra koldulva legyalogolt Kecskemétről, Pancsovára. Ott néhány hétig ügyvédi írodában dolgozott, de kalandor természete tovaragadta az irászatától. Arra vetődött egy kóbor szíatársulat s ő beállt oda színlaphordónak. Tíz évig csavargott ezzel a társulattal az ország egy részéről a másikra.

Két évvel ezelőtt a társulat szétszóródott s ő megint egyedül állott pénz nélkül, kenyér nélkül. Azóta ország csavargója lett belőle. Állandóan állást keres, de ahova bekopogtat, mindenütt elűzik, közben természetesen koldul.

A szolgabíróból lett csavargót tiltott kolduláért elítélték pár napl elzárásra, annak kitöltése után pedig hazatoloncoltatják Kecskemétre.

Az új bérkocsi szabályrendelet.

— Saját tudósítónktól. —

Nincs a világon talán egyetlen intézmény sem, melyet annyian és oly gyakran szidának, mint a fiakkerokat. És ez a nagy népszerűtlenség nem indokolatlan. Ha valaki fél napl szenvedésrel teljes íz's után végre kiszállhat kupéjából és miközben jóleső érzéssel s'et a «kimeneten» át, hogy egy pár percnél kocsisz után végre kellemes otthonába legyen, keserű csalódással kénytelen konstatálni, hogy a fiakker közhasznú intézménye egyáltalán nem közhasznú jellegű. Mert akárhányszor csak egyes kiváltságosoknak, a sors különös kegyeltjeinek jut az a szerencse, hogy minden komplikáció nélkül s'kerül bérkocsiba szállniuk. Azok a kevésbé szerencsések azonban, kiknek vonata, főleg ha éjjel utaznak, egy negyedórát késik, örü-

jenek, ha akadnak egy jóslvó vasuti hordára, ki vállalkozik arra, hogy az utipodgyásrárt hazáig is elviszi.

Igy featettek az állapotok egy esős éjszákán a nagykanizsai állomáson, midőn az elsőnek beérkező vonat utasai az összes inspekciós fiakkerokat lefogalták maguknak. Szentdékosan írjuk ezt mult időben, mert erős a hitünk, hogy a rendőrfőkapitányság által most kibocsátott új bérkocsi szabályrendelet ez állapotot miérítált is gyökeresen meg fogja szüntetni. Tétéles intézkedést ugyan nem sikerült felfedeznünk erre nézve az új szabályrendeletben, de ez annyi helyenvaló általános intézkedést foglal magában, — hogy nem lehetnek kételyeink az iránt, hogy a publikum köréből a bérkocsisok ellen oly gyakran felhangzott panaszok végre tén meg-szűnnek.

Mindenekelőtt azt határozza meg az új szabályrendelet, hogy a standokon, a bérkocsi állomásokon március 1-től október 31-ig reggel 7-től este 9 óráig, november 1-től pedig február végéig reggel 8-tól este 7 óráig tartoznak időzni az oda kirendelt fiakkerok. A standokon tenát a késő esti órákig is lehet fiakkerok találni. A vasutállomás kocsimizéria alkonyára vélünk hathatós ígéretet felfedezni a cikornyásan megfogalmazott 5. paragrafusban, mely így nyel: »Vasuti indóháznál és egyéb közeleketeknél fogva Nagykanizsa város több forgalmi pontján egész éje át lévén szükség bérkocsira, a rendőrhatalóság időszakonként meghatározza az említett helyen megjelenni köteles bérkocsik számát és mindeu egyes bérkocsira nézve a megjelenés helyét és idejét.

A taxt is megváltozik és pedig, csodát csodálja, ez egyszer a közönség előnyére. Iwe az új díjtáblázat:

I. Óradíjak :

Egy egész napra reggel 7 órától kezdve esti 7 óráig azaz 12 órára	— — — — —	14.—K.
Fél napra azaz 6 órai időtartamra	— — — — —	7.— »
Az első negyed órára	— — — — —	1.— »
Egy fél órára	— — — — —	1.20 »
Háromnegyed órára	— — — — —	1.50 »
Egy egész órára	— — — — —	2.— »
Minden következő negyed órára	— — — — —	— .60 »
Egy kétfogatu bérkocsiba a kocsis négynél több személyt vinni nem tartozik.		
Minden megkezdett negyedóra 15 percnél véteik.		
A bérkocsi igénybevételeknek időpontját a vendég és bérkocsi közösen állapítja meg.		

II. Utszakasz díjak :

Bérkocsi a vaspálya udvaráig, vagy onnan vissza	1 60 K.
A kocsi belsejében el nem helyezhető podgyász darabért egyenkint	— — — — — 20.—
A kocsi belsejében 25 kilogrammnál súlyosabb podgyászarabot elhelyezni nem szabad.	

A VI és VII kerületbe vagy a városon kívül eső helyekre.

A VI. és VII. kerületbe oda és vissza egy negyed órai várakozással	2.—K.
Somogyzentmiklósrá, oda és vissza egynegyed órai várakozással	2 60.—
Tárházakhoz, sörgyárhoz, Pátria pótkégyárhoz, oda vagy onnan vissza	1.20.—
Tárházakhoz, sörgyárhoz, Pátria pótkégyárhoz, oda és vissza negyedórai várakozással	2.—
Sánczba és Lásznakba oda és vissza egynegyed órai várakozással	2.—
Palinba, oda és vissza egy negyed órai várakozással	2 60.—

III. Alkalmi fuvarokért az I—VII kerületben:

Színházba, lánemulatságba, oda vagy vissza	2.—K.
Éskötésre és kereszletésre a templomba, temetésre, a temetőbe oda és vissza	— — — — — 2.—
Szabadhegyre, Szentgyörgyvára és Kisboglára oda és vissza negyed órai várakozással	2.—
Látóhegyre, Nagybaglára oda és vissza negyed órai várakozással	3.—
Förhénczre és Cserfőre oda és vissza egy negyedóra várakozással	4.—
Ha a vendég az utszakaszra bérelt kocsiat az utját megszakítja és a kocsiat negyed órán tul várakoztatja, tartozik a kocsiat az illető mulasztásért negyedóránként 40 fillért kárpótolni.	
A bérkocsi a vitel díjat előre is követelheti.	

Ezt az árszabást 30—40 példányban, lezalkítható lapokon összefüzetve minden kocsi belsejébe ki kell függeszteni. Ha pedig valakinek kifogása van a fiakker vagy annak gazdája ellen, ugy a legelső lapot letépheti és annak hátulján, mely panaszlap blankettát tartalmaz a rendőrséggel közölheti kifogásolnivalóját.

Hirek.

— A Zala kézbesítése. Este megjelenő lapok kihordásánál és kézbesítésénél elmaradhatatlanok a hibák. A Zálával is megcsik, hogy a kihordók néha valamelyik előfizetőnek nem viszik lakására a lapot, vagy valamely akadály miatt azt nem kézbesítik. Kérjük helybell t. előfizetőinket, sziveskedjenek kiadóhivatalunknál minden alkalommal bejelenteni, ha nem kaptak lapot. Ha e reklamáció megtörténik, akkor a kiadóhivatalnak módjában van, hogy a hibát f'kutassa és a pontos lapküldés végett intézkedjen. Kérjük tehát, ne mulassza el senki, hogy a lap elmaradását mielőrt az első alkalommal nálunk bejelentse.

— A közigazgatási bizottság ülése. Zala-vármegye közigazgatási bizottsága kedden, f. hó 5-én tartotta október havil rendes üléset Zalaegerszezen. Az ülése, melynek elnöke a távollévő főispán helyett Árvay Lajos alispán volt, a bizottsági tagok közül csak Csertán Károly, Tripammer Gyula és Vízlendvay Sándor jelentek meg, az alispán és a szakelőadók jelentéseit terjesztették elő, majd a megyei vasut menetrend-ügyét tárgyalták. Végül Csertán Károly elbucstuttatta Raics Ernő műszaki tanácsost, az államépítészeti hivatal főnökét, kit Lőcsére kerületi felügyelővé neveztek ki.

— Baboss László temetése. A teljes elhagyottságban, egyetlen rokon vagy jóbarát jelenlété nélkül, a kórházban elhunyt szegény Baboss Lászlót tegnap földelték el a temető hidegházából. Ez az elhagyott remete temetésén mégis kiderült, hogy mily szótán voltak, kik iránta igaz részvétet éreztek. Majdnem az egész ügyvédi kar és még sok ismerőse állta körül az egyszerű deszkakoporsót. A temetés szomorú aktusát is egy jóbarát, Nith Norbert ny. plebános végezte a ferencrendi szerzetesek segédletével. Testületileg képviselve volt ott a nagykanizsai függetlenségi párt is, melynek az elhunyt egykor oszlopos tagjai közé tartozott és nagy számban megjelentek a járárbírósság és törvényszék bírói és hivatalnokai kara. Két kosztort is kapott a szegény sokat nélkülözött Baboss László, ki mindig a feltelen szírről ábrándozott, mint az élet végcéljáról. Rokon nem volt a temetésen. Egyetlen egy ismert unokanővérét is, aki Ganthor Antaiának, az új kurial elnöknek felesége, csak ma értesítette valaki Baboss László haláláról.

— Gyászrovat. Özv. Klein Jakabné szül. Deutsch Babetta 75 éves korában f. hó 5-én elhunyt Nagykanizsán. Temetése tegnap délután volt az izr. temető halottas házából.

— Mikor lesz az alsólendvai népgyűlés? A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt mult hó 6-án Zalaegerszezen tartott értekezlete alkalmával azt határozta, hogy Alsólendván folyó hó október 10-én rendezik az önálló magyar bank érdekében tartandó népgyűlést. Minthogy azonban Alsóledva vidékén ez időben, 8-án veszi kezdetét a szüret, mely a népet felettébb leköli, az alsólendvai függetlenségi párt elnöksége és a megyei központ között az a megállapodás jött létre, hogy nem 10-én, hanem október hó 24-én tartanak meg Alsólendván a népgyűlést. Az alsólendvai függetlenségi és 48-as párt egyébként nagy buzgalommal készül a nagy napra, mely ismét egyvel több bizonyítékát fogja szolgáltatni népünk politikai józanságának és érettségének.

— Népszerű könyv az új börtörvényről. A földmiveltési miniszter kiadványában megjelent az «Új börtörvény kis kateája», A megye alispánja leiratol intézett a tanácshoz, annak publikálására szólítva fel ezt, hogy a könyvecskét a lelkészek, községi jegyzők, tanítók és kis szőlősgazdák ingyen megkapják, ha eziránt egy levelezőlapon a földmiveltési miniszterium (Budapest, O színház-tér) könyvtárához fordulnak.

— Rendőri hír. Az éjjel Dukász Dávid Petőfi-utcai lakos udvarán levő zárt ojjából négy ludat elloptak. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

ellen. Az ügyész ma bejelentette semmisségét panaszolt teljesen váratlanul visszakapta és a felmentetteknek azonnali szabadon bocsátását javasolta a törvénytől elít. Accuriti ügyész eljárása városzerte a legnagyobb meglepetést kelti.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank nyughandzsa főtőjének jelentése:

Magyar hitelrészvény 761.75. Osztrák hitel részvény 660.— 4%, magyar koronajáradék 51.80. Kereskedelmi bank részvény 3475.—. Halgótársági közzenhánya részvény 627.—. Rimamurányi vasúti részvény 677.—. Adriai tengorhajózás részvény 425.50. Hazai bank részv. 784.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, október 7.

Készáru-üzlet.

Buza 5 fillérel magasabb

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 14.28 Buza 1910. április 14.18.
Rozs 1909. október 9.72 Rozs április 10.09. Zab 1909. október 7.59. Zab április 7.73 Tengeri 1910. május 6.92.

Jó házból való fiú

Pincér tanoncnak

felvétetik a Szarvas szállodában. 3183

Jó családból való vidéki fiút

mészáros és hentes tanoncnak

felveszek. 3158

Beyerl Ferenc Csengery-ut 76. sz.

Csáktornyán a Fő-utca, legforgalmasabb helyen egy különösen

rőfös vagy divat üzletnek

megfelelő üzlethelyiség lakással együtt kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban. 3187

Egy egyszobás lakás, konyhával

és a hozzá tartozó mellékkeliségekkel együtt október hó 15. ére, Sikátor utca 4 ik szám alatt kiadó.

Szohorosok által megvizsgálatva és legjobbnak minősítve. Felvétel és felírás. Ára lincenként 4-6-8 K.

OLLA Gumi-Életrészt
A tudomány mai állása szerint a legjobb és legbiztonságosabb életre való GUMMI ÖV-SZER. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Riz OLLA több mint 2000 orvos által emegvizsgálóknak ajánlva.

Az elárultó helyek kimutatásait, árjegyzéket és eredeti propagandá re... ámot ingyen küld az OLLA gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Egy fiatal, ügyes, munkaszerető fűszer engrosszista azonnali be-lépésre felvétetik. Cim a kiadóhivatalban meg-tudható. 3178

Ha elegáns **Napernyőket** ez

Ha tartós **Esernyőket** ez

Ha gyors **átvázásokat**, ez

És remek **Sé abotokat**, ez

akar vásárolni, forduljon a kizárólagos

NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETBE,

a hol naponta ujdonságok a legtar-

tósabb kivitelben **olcsó árért** sze-

rezhetők be. — Pontos kiszolgálásért

kezességet vállal 3121

Kreiser Alajos

esernyő készítő specialista.

a Szarvas-szálló átellenében.

Munka elvállalását csak személyesen,

megbízottaim csak cégkártyám előmu-

tatásával jogosultak. 3121

A legjobb, az eddig itt hasz-nálatban volt bármely sze-net 50 százalékkal felülmuló

eibiszwaldi szén

kizárólagos eladási helyén,
Strém Károlynál, Kinizsi-utca 7. kapható. Ugyanott előjegyzések elfogadtnak tűzfára, kokszra, porosz kőszénre és barna szénre.

Telefon 127. 2773

Mazal egerek
Tömeges és bizonyos típusú egerek által okozott károkat azonnal el lehet távolítani az otthoni és üzleti ingatlanokból. A legbiztonságosabb és leghatékonyabb módszer a legújabb találmányunk, a **egérmérget**.
A legbiztonságosabb és leghatékonyabb módszer a legújabb találmányunk, a **egérmérget**.
A legbiztonságosabb és leghatékonyabb módszer a legújabb találmányunk, a **egérmérget**.

egérmérget
A legbiztonságosabb és leghatékonyabb módszer a legújabb találmányunk, a **egérmérget**.

SIPÓCZ ISTVÁN
Pécséti (Borsosnyégy).
Magyarországon kizárólagos engedélyt kaptak mellékkel.

Tűzijátékok

minden változatban kaphatók
3180 **Strem és Klein cégnél**
gyarmatárnagykereskedők, — Nagykanizsán.

Bassó József

kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvas-lás, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

CESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALIVATER“ NÖVÉNYLIKÓRT
és egyéb áron likörgyártmányait, valamint **ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.**

Bor és must

mérők

legolcsóbban beszerezhetők

Drogeria a „Vörös kereszthez“

Nagykanizsán.

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértétrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki

a hiányzó istállótrágyát, ha kimertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Budapest, Schmetterni és Törzs utcák, Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlendők soronként 50 fillár.

Előfizetési és reklámszerzési díjak
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz érve:

Egy hóra 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Egész évre 12.- "

Postai szétküldésnél:

Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Egész évre 18.- "

Egyes szám ára 6 fillár.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

Szombatnapok kivételével.

Mementó.

Nagykanizsa, október 8.

A válság áprilisban kezdődött. Nem április 28-án, amikor a Wekerle-kormány első ízben jelentette be a lemondását a képviselőháznak, hanem nyolc nappal előbb. A magyar miniszterek Bécsbe mentek, hogy az osztrák kormánnyal a kartel-bank dolgában tárgyaljanak. Andrássy Gyula gróf egyben tárgyalt azokról az immár ismeretes katonai kívánásokról, a melyek az ő kibontakozási programjának alapját képezték. Ezekhez a követelésekhez a közös hadügyminiszter már régebben, a múlt év végén hozzájárult. De közbejötték az annexió bonyodalmai. Áprilisban már csak a kész megállapodások ratifikálásáról lett volna szó. Ismerjük e tárgyalások eredményeit. A közös és osztrák miniszterek gőgösen és mereven elzárkóztak minden magyar követelés elől. A kartelbankot ridegen és mereven elutasították. Andrássy tervéről és a régebbi megállapodásról tudni sem akartak. A miniszterek hazajöttek — és a kormány lemondott.

Az osztrák uraknak egyszerűen fejébe szállt a nagyhatalmi mámor. Nem lehetett velük bírni. Egy vérbeli osztrák külügyminiszternek diplomáciai sikere volt. Ez a példátlan eset megvadtotta egész Ausztriát. Hogy ebben a sikerben Magyarországnak is volt némi része, erről teljesen megfeledkeztek. Megfeledkeztek arról, hogy a megpróbáltatás napjaiban Magyarország volt az első, mely a háborús költségeket megszerette.

A mikor aztán Magyarországnak ez a fényes áldozatkészsége meghozta végre a Bécsben nem remélt sikert, mikor a börze megnyugodott, az értékek emelkedni kezdtek, az ijedős osztrák közönség visszatette a takarékbetétét, az osztrákok valósággal megőrültek. Azt hitték, hogy most már Magyarország az ellenség és azt kell megfékezni.

De vajjon mit szól ehhez a tohuvabóhuhoz a nagyhatalmi érdek? Bár Aehrenthal ur ég a türelmetlenségtől, hogy nagylelkűséggel békítse meg Szerbiát és a belgrádi követ útján felajánlja nekik a kereskedelmi szerződést. De a szerbek hűvösen fogadják a nagylelkű ajánlatot és — a monarchia belső válságaira ügyelnek. A

«Standard» feltűnést keltő cikkben figyelemzeti a világot Kossuth Ferenc bécsi kihallgatásának jelentőségére. A komoly angol lap kereken kijelenti, hogy ennek a kihallgatásnak döntő jelentősége van a monarchia nagyhatalmi állására, a Balkán-félszigeten elfoglalt pozíciójára. A hármadszövetség ereje, az entente-hatalmak politikája a szerint alakul, a mint a monarchia belső válsága megoldódik.

Magyarország teljes tudatában van erejének és jelentőségének. Kész az alkotmányos rend és a békés együttélés érdekében elmenni az engedékenységség végső határáig. De ha Lueger ur és csatlósai akarják diktálni a békefeltételeket, vele már nem alkuszik. Ha Ausztriában a Lueger féle radikalizmus kerekedik felül, vele még mindig szembe tudjuk állítani a magyar radikalizmust. Majd elvállik, hogy melyik az erősebb.

A képviselőház alelnöke. Budapestről jelentette, hogy a liberális párt tegnap esti értekezletén a képviselőház alelnöki tiszttségére Bathányi Tivadar grófot jelölte.

A tárgyaló kormány.

Wekerle a királynál.

Ma sincs döntés.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Wekerle Sándor mai kihallgatása sem hozta meg a királyi döntést, de a király közölte Wekerlével, hogy legközelebb határoz és a döntést a kabinetiroda útján tudatja a kormánnyal. Ez egyértelmű a kormány felmentésével. A király többé nem hívja magához a miniszterelőkölt s pár nap múlva tudatni fogja vele, hogy a kormány lemondását elfogadja.

Ezután pedig a bécsi lapok értesülése szerint egy tárgyaló miniszterium következik azzal a feladattal, hogy tárgyaljon jobbra-balra mindaddig, míg valamiféle 67-es blokot nem tud összehozni. Ez aztán majd csúszna új választást a függetlenségi párt ellen őrülési apparátussal s azzal az eredménnyel, hogy az új választások után a 67-es pártokból hírmondó sem kerülne a képviselőháza.

Mai távirataink:

Wekerle a királynál.

Bécs, október 8.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt a bankassal magyar házban tartózkodott, hol Vörtegy államtitkárral tanácskozott. A miniszterelnök fél 12 órakor gyors a burgba ment, hol kihallgatáson jelent meg a király

előtt. — A kihallgatás ötvenöt óra hosszat tartott.

Bécs, október 8.

A miniszterelnök a királyi kihallgatásról visszatérve a magyar házba s így szól az újságírókhoz:

— Döntés ma sincs, de a felség kijelentette, hogy legközelebb dönteni fog a kormány lemondására vonatkozólag és elhatározását a kabinetiroda útján tudatja a kormánnyal.

Tárgyaló kormány.

Bécs, október 8.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint az uralkodó ma közölte Wekerle Sándor miniszterelnökkel ama tervét, hogy átmeneti kormányt fog kinevezni, melynek feje felül egy a koalícióhoz közel álló 67-es politikus van kizemelve.

Festetics gróf védelmében.

Meddő fáradság.

Festetics Taszillo grófról irt minapl cikkünkre ma Keszthelyről, előtűnk ismeretlen aláírással, valószínűleg a gróf környezetéből választ kaptunk. A nagyon terjedelmes és nagyon érthetett apologia egy részét itt közöljük:

Hezárulok e már mindenki — kérdi a levélíró — ki szívét-lelkét nem vízi az utcára, hazaszeretetével, áldozatkészségével nem kérédik, nem tüntet, távol tartja magát a párt-politika alacsony szempontjaitól, hanem kegyelettel őrizve Festetics György gróf nemes hagyományait teljesíti egy magyar főúrnek a napl politikán kívül eső kötelességeit? Mindenki hazavárul, ki ha foglalkozna politikával, a többégről eltérő véleményen lenne; amint hogy van Magyarországnak érdemes nagy fia, aki más meggyőződésre jutottak, mint a ma népszerű politikai irány: Festetics Taszillo gróf ünnepeit, népszerű főúr mindenfelé, hol bíttokai elterjednek s hol közelebről ismerik nagylelkűségének megnyilatkozásait. A magyar körvélemény szemében miért bűn az, ha egy magyar főúr a királyi udvarban is elfoglalja a neki megillető helyet? Vagy azt kívánjuk, hogy ez tisztán az osztrák főnemesség privilégiuma legyen? Nem üdvösebb-e hazánkra, ha nekiknek befolyásuk van az udvarnál, nem népszónoklásokkal, hanem e befolyásuk a népszerűsítésével szolgálnak hazájuknak? Hiszen, hogy a népszerűlési szónoklás biztosabb útja a népszerűségnek, de szerencsére akadnak még, kiknek hazaszeretete nem merült ki a népszerűség keresésében.

Érdekes módja ez a védelemnek, melyben Festetics gróf, hogy úgy mondjuk, tisztán fiktitálaként szerepel. Ugyanis nagy általánosságban minden szava igaz a levélnek, de egy betűje sem talál Festetics grófra. Osztrák a levélíró nézetét: a hazaszeretettel nem kell tüntetni, nem is lehet, mert az nem erény, hanem kötelesség. Politikai meggyőződést sem lehet senkire ráerőszakolni. A magyar

lőurakat csakugyan előkelő hely illetné meg a magyar királyi udvarnál és nagyon szép lenne az, ha ezt a helyet magyar nemzeti érzésük és meggyőződésük megtagadása nélkül betölthetnék. Igen helyes fellogás az, hogy az udvar díszkört és nyomatékos befolyásolása a népszerűség hajhászásánál hazafiasabb munka.

Ez mind szép és igaz. De mi köze van mindennek Festetics grófnak? Mindenekelőtt kétségbevonjuk, hogy a gróf a ma hódító politikai iránytól eltérő meggyőződésen lenne, mert egészen bizonyos, — ez meg a mi meggyőződésünk, — hogy a nemes grófnak semmilyen politikai meggyőződése nincsen, miután közügyekkel abszolút nem törődik. Az ő udvari szereplése is teljesen magánjellegű és kimerül az udvari kegyek keresésében. Az egyéni törekvéseknek pedig ez oly csalfa iránya, mely a mi sajnálatos körülményeink közt egyértelmű a nemzeti érzések megtagadásával, amint hogy a gróf egész életmódja megtagadása azoknak a magaslatos kötelességeknek, melyek egy magyar főúrra várnak. A népszerűség keresését pedig mindenki több joggal ítélheti el, mint Festetics gróf, ki anyagi romlása árán is törtet az udvari kegyekért, arról pedig vitatkozni lehet: a miliók elismerésének és szeretetének van-e több erkölcsi becsé, vagy az udvari ceremóniák reá nézve kedvezőbb alakulásának.

Egyébként nem volt másról szó, csak egy bécsi világlap cikkéről, melyben a legjobb magyar főúrként ünnepelte Festetics Tassiló grófot. Azt elhiszük, hogy bécsi szempontból Festetics Tassiló gróf a legjobb magyar.

Faludy Károly repülőgépe

— Saját tudósítottól. —

Faludy Károly foglalkozására nézve színész és Kövesi Albert pécsi színtársulatának tagja. Mikor a társulat Nagykanizsán tartózkodott, többször megemlékezünk Faludy repülőgépjéről, mely szakértői vélemény szerint igen komoly jövővel bíró találmány.

Faludy most Pécsen több felszállást kísérel meg a gépen, mely azonban még nem tökéletes, mert egy 20. lóerejű Antoinette motorra lenne szüksége. Ennek az ára 6000 korona. Éppen annyi, amennyit a feltaláló színész nem tud előteremteni.

A gép azért röpköd és kormányozható. — Faludy a Pécsi Naplóban a következő leírását közli:

A repülőgép neve: *Hungaria*. Az általam készítmított, hosszú évek során személyes tapasztalatom alapján megállapított egység szerű repülőgépet saját kezűleg építettem. A repülőgép váza fenyőfa lécekből készült. Minden léceet hosszában keskeny lapokra fűrészeltem s azokat újból összeenyveztem. Ezzel azt értem el, hogy súlyemelkedés nélkül nagyobb szilárdságra és rugalmasságra tettem szert.

Ugyanigy készültek az egymásba forgó szélapatok is. A felületek vitorlavázzal vannak bevonva. Az egész repülőgép a motorral együtt 160 kgr. A repülőgép főalkatrésze hét téglány alakú felületről áll.

A közepén három felület sorakozik egymás alá s ehhez szimmetrikusan jobbról és balról két-két felület csatlakozik. A felületek elül kisé domborúak. A repülőgép az aljához erősített pneumatikus kerekeken iramodik a repülésnek.

A kormányos ülése közvetlenül a motor előtt van elhelyezve s minthogy ez a pont mélyebben fekszik, mint az alsó síkfelületek közé, tehát az által a repülőgép egyszemélyes

is tetemesen fokozódott. A felületek így módon való elhelyezésében és beosztásában lényegileg döntő újítást alkalmaztam, mert a hét síkfelület így módon való elhelyezése megakadályozza azt, hogy a gép oldalt düljön.

Ha repülés közben a motornak szeszélyes működése a kívánt munkaerőt nem képes kifejteni, úgy annyira, hogy a légben való tartózkodáshoz megkívánt sebességi erőt elveszti, a lezuhánás teljesen ki van zárva, mert éppen a súlypont központi elhelyezése folytán a motor működésének teljes elzárásával, lassu, erényeszerű leereszkedésre van kényszerítve.

Az előrehaladás a motorral összeköttetésben levő, a középső síkoknak két szélén, két-három magasságban elhelyezett tengelyek és az ezek közül végéhez erősített egymásba forgása által történik.

Hogy a motor a 160 kgr. súlyu aeroplánt oly gyors iramodásba hozza és hogy az a fizika törvénye szerint a levegő ellenállását legyőzve, a gépet emelkedésre kényszerítse, arra 30—36 km. indulási sebesség szükséges. Mert csak így érhető el az, hogy 160 kgr. és 60 kgr. megterhelés után minden négyzetméter 10—12 kgr. súlyt emelhesse.

Hirek.

— A Zala kézbesítése. Este megjelenő lapok kihordásánál és kézbesítésénél elmaradhatatlanok a hibák. A Zalával is megcsúsz, hogy a kihordók néha valamelyik előfizetőnek nem viszik lakására a lapot, vagy valamely akadály miatt azt nem kézbesítik. Kérjük helybeli t. előfizetőinket, sziveskejenek kiadói hivatalunknál minden alkalommal bejelenteni, ha nem kaptak lapot. Ha e reklamáció megtörténik, akkor a kiadói hivatalnak módjában van, hogy a hibát felkutassa és a pontos lapküldés végett intézkedjen. Kérjük tehát, ne mulassza el senki, hogy a lap elmaradását mindig az első alkalommal nálunk bejelentse.

— Halad a gimnázium építés ügye. A Nagykanizsán építendő új főgimnázium építésének ügye a tegnapi nappal ismét egy nagy ugrással közeledett a megvalósulás felé. Hosszas tárgyalások előzték meg azt a nevezetes aktust, mely tegnap délután a polgármester hivatalos helyiségében Vécsey Zsigmond polgármester, mint a város megbízottja és Jámbor és Bálint budapesti műépítésszek között történt. Miután a nevezett műépítésszek az általános terveket már évekel ezelőtt elkészítették, arra a város, a kormány és a plarista rend tetteik nehezen összeegyeztethető megjegyzéseket. Az általános terveket a tervezők kiegészítették a hármass fórum kívánásaival és ezt a pótlást a város gimnáziumi bizottsága még a múlt esztendőben jóvá hagyta. De azóta a még mindig általános szempontok szerint készült tervek újabb korektúra alá kerültek. — A plarista rend ugyanis bejelentette a városnak, hogy az eredetileg tervezett 17 tanári lakás helyett csak 14-re reflektál, ellenben a kor igényeinek megfelelően szükségesnek tartja az új gimnáziumban zeneteremt, szabadkéz rajzterem és egy természetrajzi előadó terem készítését. Tehát még ezeket is pótolni kellett az általános tervekben. Miután pedig a napokban sikerült nyelbe ütni az építkezéshez szükséges kölcsön ügyét az állam 200 ezer korona jószívűsége révén, meg lehetett hívni a tervezőket, hogy a továbbakra nézve végleges szerződést kössenek a várossal. Ez tegnap délután megtörtént és most már, azt hisszük semmi akadály sem lesz annak, hogy Jámbor és Bálint műépítésszek a részletes terveket

mielőbb elkészítsék és minél rövidebb időn belül hozzáfoglaljanak új gimnáziumunk, az ország legszebb gimnáziumának építési munkájához.

— Dr. Molnár ügyész — járásbíró. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Molnár Jenő nagykanizsai kir. ügyészt a székesfehérvári járásbírószághoz járásbíróvá nevezte ki.

— Új törvényszéki bírók Nagykanizsán. A nemrégiben megüresedett, két nagykanizsai törvényszéki bírói állást is betöltötték végre. A két helyre Székács Pál és dr. Mutschenbacher Edvin dárdai kir. járásbírók kerültek, kik áthelyezés után nyerték el új állásukat, melyekre nagyon sokan pályáztak.

— Az új pákai plébános. Major Gyula felsőszénégyéti plébánost herceg Eszterházy Miklós az elhalálozás folytán megüresedett pákai (Zalamegye) plébániára mutatta be a megyés püspöknek. A plébánosnak felsőszénégyéti németiség között a magyarosítás terén bokros érdemei vannak.

— Az OPIE Zalamegyei Köre rendes évi közgyűlést október 25-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor Sümegen a polgári leányiskola rajztermében tartja meg. Targyoraikat: A gyűlés megnyitása és az elnök jelentései, A IV. köri közgyűlésen felvett jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. A polgári iskola és az elemi oktatás. Értekezés. Előadja Földes Miklós nagykanizsai polg. isk. tanár. Titkári jelentés. Pénztárnoki jelentés, Számvizsgáló bizottság kiküldetése a számadás megvizsgálása céljából. A jövő évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. Indítványok előterjesztése és tárgyalása. A közgyűlés beárkosztása. A közgyűlés után társasbéd lesz.

— Zenci szenzáció a Szarvasban. Holnap és holnapután, szombaton és vasárnap este 9 órakor érdekes zenel eseménye lesz a Szarvas-szálló éttermének. Bizonyára ismeri már olvasóközönségünk is a nevét Megyesy Zoltán cimbalomművészek, a budapesti zenekadémiá tanárának és két kis fiának, kiknek hírneve, dacára 5—6 évüknek, máris az ország határára túl terjedt. Az apa első művésze hangszerének, két csepp kis fia, Jancsi és Zoli, kik apjuk fényes talentumának örökösei, két valódi zenei univerzál asenl. Mindketten mesterileg kezelik a cimbalmot, de éppugy bámulatba ejtenek az exotikus hatású xilofon és tubofon játékaikkal. A két kis apróság kontinentális híre akkor keletkezett, midőn a pécsi. kiállításán József főherceg előtt játszottak. A királyi herceg a két bámulatot kelto gyermek játékára így kiáltott fel: „Bravo, csodás, igen csodás!” Szombaton és vasárnap este ugy Megyesy tanár, mint mindkét csodolatos flacsákja gyönyörködte a kanizsalak játékaikkal.

— A pótdadó. Pécsről írják, hogy a város jövő évi költségvetése elkészült. Eszerint Pécs városi pótdadója 64 százalék lesz. Az idén csak 60 százalék volt.

— Délivasutasok gyűlése. A Déli Vasút munkásai október 10-én nagy tanácskozásra gyűlnek össze Székesfehérváron. A felállítandó nyugbörpénztárról fognak tanácskozni. A Déli vasút igazgatósága a munkásokkal kötött kollektív szerződésben a jövő év elejére ígérte meg a nyugbörpénztár felállítását. A munkások most azért gyűlekeznek össze, hogy egy bizottság útján az előkészsületekről érdeklődjenek s miután óriási borderejű szervezet felállításánál elsősorban róluk, az ő jövőjükéről van szó, az előkészsületei munkálataikban is szerepet kérjenek. A gyűlés igen népesnek ígérkezik.

— Mibe kerül a színházépítés? Nem többé, mint mennyit Nagykanizsa városa községe elő tudna teremteni, ha erősen elhatározná, hogy színházat akar építeni. Sopronban nem sokára megkezdik az új, modern községi színház építését, melynek költségvetése a következő:

Vízvezeték	8326 K f.
Tetőfedés	3380 "
Fűtés, szellőztetés	13 543 "
Padlózás	6050 "
Villanyvilágítás	15 482 "
Szagrafitó festés	675 "
Feliratok	586 "
Színpadfelszerelés	13 203 "
Rezonmunkák	83,396 " 46
Ácsmunka (színpad)	3351 "
Bontási, föld, kőműves munka	21 674 "
Üveges munka	2513 " 96
Bádogos munka	2693 "
Mázoló munka	1613 "
Lakatos munka	3761 " 80
Asztalos munka	6702 " 85
Kerami munkák	1750 "
Képzőművészeti munka (zárkék)	17,152 "
Művezetés	12,000 "

Összesen: 217,853 = 77

Nagykanizsának ehhez az összeghez a 10 kétfélt városi hozzájárulással együtt körülbelül még 70-80 ezer koronára lenne szüksége, miből nagy részt a városi hozzájárulás fedezné.

— Hí szótagos visszhang a katonaréten. Néhány lelkes természetbarát és sétáló vagy újsággal jött szerkesztőségünkbe. Elmondták, hogy amint egy délután a kórház mögött elterülő katonai gyakorlóterén, az u. n. katonaréten mentek keresztül és tőlük nem messze éppen véget ért a trombitálni tanuló katonakürtösök kúrtszava, valahonnan a recsegő melódia egész utolsó f-j-zete visszhang alakjában újra hallhatóvá lett. Az egész nem kapoz réstest estére hibátlanul visszajött, ami éppen 7 szótagnak felel meg. Ez pedig már természeti tüneménynek számít, mert a hét szótagos visszhang csakugyan ritkaság. A meglepő felfedezésre többen kipróbálták a pazar visszhang képességét és kiderült, hogy a beszédnek, éneknek vagy trombitásznak egyformán 7 szabályos szótagu tökéletes visszhangját ismételi. Érdeemes volna valamely ahhoz értőnek ez érdekes természeti tünemény keletkezésének okát felderíteni.

— Legényegyleti táncmulatság. A nagykanizsai kath. legényegylet vasárnap este 10 órakor 40 fillér belépődíj mellett a Polgári Egylet nagy termében táncol egybekötött társas összejövetelt tart.

— Földrengés. Ma délelőtt pontban 11 órakor az egész város területén a földrengés kellemetlen érzése lepte meg az embereket. Különösen az emeletek lakói érezték a talaj hullámzó mozgását, mely a házakat úgy megremegtette, hogy a függő lámpások még egy negyedóra múltával is lóbáltak a levegőben. Két földlökés jelentkezett, melyek azonban a lakosság között semmi nagyobb konsternációt nem keltettek, mert főleg akik az utcán mentek a földrengés pillanataiban, a legjobban észre sem vették a szokatlan természeti tüneményt.

— A kereskedő ifjak táncmulatsága. A nagykanizsai kereskedőifjak önképző egylete a Casinó épületében levő egyleti helyiségében október 9-én, szombaton este 8 órakor táncmulatságot rendez. Belépési díj 60 fillér.

— Elvesztett 1 hó 3-án este a vasutól a Rozgonyi-utcai egy szürke tigris lábakaró. A becsületos megtaláló kéri, hogy illő jutalom ellenében a rendőrségen leadni szíveskedjék.

— Csak egy virágzálat. Magyarország egyik legnagyobb községközségi intézménye, a József kir. herceg szanatoriumegyesület a napokban ismét a közönség elé lép legnehezebb szándéku kérésével. A közelgő Mindenszentek és halottak napja azok a dátumok, melyek kegyeletes eseményeihez hozzákötött az egyesület a tüdővészesekek megmentésének anyagi lehetővé tételét. Csak egy virágzálat kér a leghumánusabb egyesület, csak annyival kevesebb virágot kössön minden szeretőit gyászoló mindenszenteki koszorújába, és annak értékét adja oda azoknak az eszményi bevételű bölgyeknek gyűjtő perselyébe, kik, mint az elmúlt években, az idén is folyó hó 26-tól november hó 6-ig végzik a gyűjtés fárasztó munkáját. Az egyesület eddigi eredményekben gazdag munkáját mutatja az a szanatorium, ahol állandóan száz szegénysorsu beteget ápol. Van ezenkívül három tüdőbeteg rendező intézete, ahol ezreken segít. Csak hogy mi ez a tüdővész rettenetes pusztításaihoz képest? Minden esztendőben nyolcvanezer ember hal meg a mi hazánkban tüdővészben. A mohácsi csatában huszezer magyar vérzett el. És ezt még most is siratjuk. Azzal pedig nem törődik a legtöbb ember, hogy a tüdővész négyezer annyi áldozatot ragad el évente. Csak egy virágzálat adjon mindenkinek a már meg van mentve tízezernyi lélektől gyötört tüdőbeteg!

— Szarvas a Csengery-uton. Nem állt két lábon járó agancsosról van szó, amilyen a város minden utcájában nem ritkán található. Egy valódi, gyönyörűen fejlett, hatalmas fejlődésű ékes szarvasbika jelent meg ma a Csengery-utczában, óriási konsternációt keltve az utca békés járókelő népe között. A szarvas minden valószínűség szerint Kogalovich gróf somogyiszentmiklósi erdejéből indult utjára, hol sok szarvas tanúzik. Ma reggel a temetőben látták először, midőn a sirok között fekve pihent. Felriadva végigszaludott a sétaterén, miközben majdnem felbámulta Halvax Gyula v. pénztárost és levágtatott egyenesen a Csengery-ut kocsiforgatagába. Itt éppen le volt eresztve a vasúti sorompó, melyet a megvadult állat gyönyörű ívben átugrott és jobbra nekivágott a vasúti bevágásnak. Ekkor utána vetették magukat az utca gyerekei, de csak rövid uton kellett áldozniuk, mert a kimerült állat, melyet valaki puskával meg is sebzett, megrögzött a temetőbe jutott volna, a vasúti bevágás elején, körülbelül a Batthyány-utca táján elfáradva összerokkadt. E pillanatban ért oda a sétatérrel Fabick Tivadar kertész, a nagy vadász és zsebkésével átvágta a szép állat nyakát. A csakhamar kiszorított hatalmas szarvasat becsatlították a rendőrségre, innen pedig a hatósági mézarszékbe, hol husát kimérés alá bocsátották.

— Ferromanganin. Évek óta kedvence a Ferromanganin a verszenyének, sápkorosok-nak és a gyengéknek, miért is nem szabadna egy családban sem hiányoznia, vérekező és erősítő szer, melyet ezren és ezren próbáltak már ki és előszeretettel ismertek el. Ferromanganin szerenés összetétel, egészséges és viruló kinézést kölcsönöz. Eme kiváló tulajdonságain kívül előmozdítja az étvágyat és az emésztést s megszünteti a befájdalmakat — Verszenyesség és sápkor sápadt kinézést kölcsönöznek, a szem körül fekete karikák képződnek, szívdobogás, hátfájdalom, gyengeség, lelegzetlenség, idegfejfájás, étvágytalanság, hanyas és alvásti fájdalmak jarnak nyomában. — A Ferromanganin alkalmazásával annak kiváló értéke rögtön bizonyul. Ize kellemes öreg és fiatal egyaránt szívesen veszi, nem mint más gyógyszerket, melyeket a beteg ellenszennel vesz magába. — Vásárlásnál ügyeljünk, hogy valódi Ferromanganin-t kapjunk. Védjegye Ferromanganin a leányfej — borítékban és a címben. Ára üvegenként 350 K. Kapható minden gyógyszerárban de biztosan Ferromanganin Cie. Budapest, VI. Király-utca 12.

Vendéglő átvétel és megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a

Polgári Egylet vendéglőjét

október hó 1-én átvéve, azt újonnan rendezve, október 13-án Horváth J. teljes zenekara közreműködése mellett ünnepélyesen megnyitom.

Főtörökvelem, hogy az igen tisztelt vendégeimet minden alkalommal legpontosabb és legszolidabb kiszolgálásban részesítek, legfinomabb balatonmelléki és saját termésű borokat, kitűnő magyar konyhát, frissen csapolt Szent István sört tartok.

Megnyitáskor

— Turós csusza és halászlé. —

Mindennap friss válogatott zóna villásreggeli. — Abonómát házon kívül is legmérsékeltébb árért minden időben elfogadok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását teljes tisztelettel kérvé

Halász Ferencz
vendéglős.

Gyilkosság Visnyén.

— Apa és fia büne. —

Kaszával vagdalták agyon haragosukat.

— Saját tudósítottól. —

Véres eset történt tegnap délelőtt Visnye községben. A község egyik jómódu gazdáját gyilkolták meg haragosai bosszúból. Kaszákkal vagdalták agyon a boldogtalan embert a tettesek — apa és fia — akik szután Kaposvárra menekültek, de itt a rendőrség emberei elfogták őket és ebben a pillanatban már az ügyészség fogházában várják büntetésüket. A kegyetlen gyilkosság részletei a következők:

Furmann Vince jómódu visnyei gazdaember régóta ellenséges lábon állt Matán István 55 esztendős falubelijével és annak családjával. Izzó gyűlölséget tápláltak évek óta egymás irányában a haragosok és minden alkalmat megragadtak arra, hogy ellenséges indulataikat egymással éreztessék. A folytonos ellenségeskedésnek tegnap véres fináléja lett.

Tegnap délelőtt 10 óra tájban ugyanis Matán István és 22 esztendős fia Matán Gábor kaszákkal fölfegyverkezve rárohantak a háza előtt áldogáló Furmann Vincére és szerencsétlen embert borzalmasan összekaszabolták. A szó-szoros értelmében halálra vagdalták Furmann Vincét, aki tíz rettenetes kaszávágtástól találva holtan bukott le az utca porába. Az irtózatossan összevagdalt embert nagy vértócsában hagyták a gyilkosság színhelyén a tettesek, akik midőn vadállatias kegyetlen-

séggel végrehajtották szörnyű tettüket, futva menekültek el, úgy, hogy mire a község rémült népe összesereglett a mézvárlás színhelyén, a gyilkosok már messze bujdosnak, túl a község határán és csak a véres kaszák maradtak ott a földön, az áldozat közvetlen közelében.

A gyilkosok futva menekültek a falból. Az éjszakát Szerdahely községben töltötték, innen Kaposvárra mentek. Mire oda értek, a rendőrség már értesült a bozaias gyilkosságról és a gyilkosokat letartóztatta.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gézmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrírozó és plüssírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb arán, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Táviratok

és telefonjelenlések.

Országgyűlés.

Budapest, október 8. A képviselőház mai ülésén **Juszt Gyula** elnökölt. Az ülésteremben sokkal kevesebb képviselő van jelen mint 5-én volt, a néppárti képviselők azonban megjelentek, bár erősen fogadkoztak, hogy távolmaradásukkal fognak tüntetni. **Kosztb Ferenc** a terembe léptekor a függetlenségi párt tagjai éljenzéssel és tapsal fogadták.

Elnök jelentést tesz **Szóll Kálmán** összehírhetségi ügyében, majd közli, hogy **Herman Ferenc** írásban bejelentette mentelmi jogának megsértését. Ezután **Fonyosi Soma**, a mentelmi bizottság elnöke több mentelmi ügyről tett jelentést.

A Ház megválasztotta a kivándorlási tanács négy tagját. Míg a titkos választás folyt, a néppárt tüntetve elhagyta a termet. **Siedeska József** alkotmánypárti képviselő tartózkodott a szavazástól, mire a függetlenségi hangosan követelték, hogy szavazzon, az elnök azonban kijelentette, hogy titkos szavazás lévén, senkit sem lehet kényszeríteni a szavazásra, legkevésbé **Siedeska**-t, mert bejelentett összehírhetségi ügye van. A kivándorlási tanács függetlenségi tagjai lettek **Madarász József**, **Ráth Endre**, **Szász Zsombor**.

A holnapi ülés napirendjére az interpellációs könyv felolvasását és 43 mentelmi ügy tárgyalását tűzték ki.

Ezzel az ülést véget ért.

Földrengés Zágrábban.

Zágráb, október 8. Ma reggel itt heves földrengés volt. A lakosságon óriási ijedelem vetett erőt és néhány perc alatt az egész város kinn termett az utcákon. A heves földdörkések következtében több ház fala megrepedett. Egy asszony a rémületől oly rosszul lett, hogy rövid kioldás után meghalt.

Sikkasztó póstatizsf.

Érsekujvár, október 8. **Hanos Kálmán** pósta és távirtda tiszt ma ezer koronát sikkasztott és megszökött.

Gondnokság alól felmentett elmebajos gyilkos.

Arad, október 8. Hat évvel ezelőtt véres gyilkosságot követett el egy **Matik János** nevű ember a közeli Meggyesháza község határában. Agyonlőtte Ujhelyi Lipót keres-

kedőt. A törvényszék akkor elmebajosnak minősítette a gyilkost, kilt az orvosszakértői vélemények alapján tébolydába internáltak. Innen most kiszabadult **Matik** és beadványi intézetti a törvényszékhez, melyben a gondnokság alól való felmentését kéri amlatt, mert börtön akar nyitani. A törvényszék teljesítette a gyilkos elmebeteg kérését és a felmentvényt neki megadta. Az eset a legnagyobb feltűnést kelte a városban és annak környékén.

Kisiklott gyorsvonat.

Prága, október 8. Ma reggel egy gyorsvonat **Negán** vasúti állomás közelében eddig ismeretlen okból kisiklott. Tizenhat utas könnyebben megsebesült.

Ki nyert?

Budapest, október 8. Az osztálysorsjáték mai húzásán 20 ezer koronás nyereleményrel huzták ki a 9650., és 15 ezer koronás nyereleményrel a 31,098. és 47,440: számú sorsjegyeket.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vessző- és hólyagbajoknak, köszvénynek, cukorbetegségnek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártávkirakodásokban vagy a Széchy-Lippósi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóli utca 8.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank nagybani részvényeinek jelentése:

Magyar hitelrészvény 765.— Osztrák hitel részvény 662,75. 4%, magyar koronajáradék 91,90. Kereskedelmi-bank részvény 3489.— Salgótarján közpénzbánya részvény 625.— Rimamurányi vasmű-részvény 680.— Adriai tengorhajózás részvény 432.— Hazai bank részv. 786.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, október 8.

Közszaru-üzlet.

Változatlan.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. október 14.26 Buza 1910. április 14.13.
Rozs 1909. október 9.68. Rozs. április 10.07. Zab 1909. október 7.58. Zab április: 7.70 Tengeri 1910. május 6.92.

Jó családból való vidéki fiút
mészáros és hentes tanonoknak

felveszek.

31.8

Beyerl Ferenc Csengery-ut 76. sz.

OLLA Gumi-
kötélesség.
A tudomány mai állása szerint a legjobb létező gumi létező GUMMI ÖV. SZER. Kapható gyógy-szerárakba és drogériákban.

Riz Öllőr több mint 2000 orvos által megbízhatónak ajánlva.

Szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Kélt évtől feljebb. Ára tucatonként 4. 6. 8 Ft.

Az elárult helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklamot ingyen küld az **OLLA gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.**

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vározdí-a. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartósítását szolid árak mellett. Kétszobát és tervket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. köztársaság bizalmát kérem.

Bor és must

mérők

legolcsóbban beszerezhetők

Drogeria a „vörös kereszt”

Nagykanizsán.

21315/1909.

Hirdetmény.

A 1909/1909. P. M. sz. utasítás 7. §-a értelmében Nagykanizsa város részéről közhírre tétetik, hogy a tiszta jövedelmi adókkal kiegészített változási jegyzék a városházán (II. em. 31. ajtó a nyilvántartói hivatalban) a mai naptól kezdődő 30 napi közzemlére van kitéve. A miveltési ágban változott földrészelek új sorozása ellen felszólalásnak van helye. A netalán sérelmesnek vélt sorozás ellen felszólalásokat a kataszteri nyilvántartónál élő szóval avagy írásban bejelenthetik.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1909. évi október hó 7-én.

Vécsey Zsigmond
polgármester.

3186

ÜZLETTÉTEL
minden változtatásban kaphatók
Strem és Klein cég
3180 gyarmatárnyagkereskedők, — Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléküldomással.

Műveltség, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja
8 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyiten házhoz hordva:
Egy óra 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-
Postai szállítással:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Egyes száma ára 6 fillér.

Kiadónáljainak: ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.	Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.	Megjelenik naponta este 6 órakor szombatnap kivétellel.
---	--	--

Nem engedünk.

Irta: **Buza Barna,**
országgyűlési képviselő.

Nagykanizsa, október 11.

Vásáron vett rabszolgákkal nem bánik úgy a gazdájuk, mint mi velünk Bécs. Ázsia zsarnokai nem bántak úgy meghódított ellenségeikkel, ahogy velünk bannak az alkotmányos uralkodás korszakában.

Arról ne is álmodjunk, hogy akármi-féle akarunkból, kívánságunkból, óhajta-sunkból csak egy hajszálnyit is teljesedjék. Ellenben készítsük a milliókat, adózzunk pénzzel és vérrel erőnk végső megfeszíté-ség, sőt azon is túl, mert ez kötelességünk.

Ezerkilencszáztizennyben lejár a közös jegybank szabadalma. Fel akarjuk állítani az önálló nemzeti jegybankot. Jogunk van hozzá: törvényben szentesített, szerződésben elismert, királyi eskü erejével biztosított jogunk. Súlyos terhek vállalásával, sok millióra menő kvóta emelésével váltottuk meg újra ezt a jogot, most két éve. És most egyszerűen azt mondják rá Bécsben, hogy nem engedik. Törvény van róla, szerződésünk van róla, királyi szentesítés van róla, még sem engedik.

Alig száradt meg a tinta az aláíráson, amely az önálló bankhoz való jogunkat biztosító törvényt szentesítette s már a leg-ridegebben megtagadják ennek a jognak érvényesülését. És mikor egy kisebbségi csoport mint a koldus, megalázkodva megy Bécsbe, hogy neki csak félannyi, csak negyedrészt annyit adjanak, csak legalább egy kis nemzeti színű pántlikát adjanak s vállalja a kormányt, akkor még ezeket is ki-lölik és újra elkiáltják, hogy akár köve-telünk, akár könyörgünk, nem adnak és nem engednek semmit.

Nem tudjuk, mit hoz a holnap. Lehet, hogy mire ezek a sorok megjelennek, már ki lesz nevezve a új kormány. Kristóffy, vagy Burián, vagy Hoffmann generális-e, az már egészen mindegy. Mindenesetre olyan ember, aki vállalkozik letörni a füg-getlenségi pártot. Engedelmisségre tanítani azt a lázadó nemzetet, amely elég vakmerő jogait követelni, törvényeihez ragaszkodni, a szerződés megtartását kívánni. Jogairól mer beszélni a magyar? Törvényt mer em-legetni? Előre csak vitéz osztrák generáli-sok, tiporjátok el ezt a népet!

Lehet, hogy jönni fognak, lehet, hogy jön újra egy generális-miniszterelnök. Meg-mozdul ellenünk újra a győzhetetlen osz-trák hadsereg, melyet még nem vert meg eddig soha senki, csak nagy Frigyes, meg első Napoleon, meg harmadik Napoleon, meg Viktor Emánuel, meg Moltke, meg Görgey, Klapka, Damjanich, meg még azok, akikkel valaha háboruja volt.

Megijedünk-e tőlük? Megijedünk-e az elvénült nyavalyás Ausztria nagyszájú fe-nyegetésétől? Annyira sülyedtünk volna már, hogy jogainkról, boldogulásunkról le-mondjunk, mindenünket ijedten odaadjuk, ha Lueger egyszer hangosan elkiáltja magát?

Jöjjön akármi, most meg kell állnunk. Ha most meghátrálunk, soha többet Béccsel szemben meg nem állhatunk. Ha most beadjuk a derekunkat, évtizedekre ki le-szünk szolgáltatva az ellenállás minden lehetősége nélkül Bécs kénye-kedvének.

Értse meg a nemzet: nem a bankról van itt már szó. Sokkal többről. Arról, hogy tehetünk-e már egyszer legalább egyetlen egy lépést is előre a boldogulás felé? Arról, hogy érvényesülhet-e Magyar-országban csak egyszer is a magyar nemzet akarata, vagy örökre a császári parancs, a bécsi akarat rabszolgái vagyunk? Ez a kérdés fog eldőlni a mostani küzdelemben. A nemzet sorsa tisztán a nemzet kezé-ben van. Ha kifárad törvényes joga mellett, biztosan győzni fog. Ha behódot, akkor nem is érdemel mást, mint hogy idegen érdekek nyomorgó rabszolgája legyen.

A zalaegerszegi népgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegről írják: Az október hó 17-én Zalaegerszegen tartandó népgyűlésre az elő-készületek serényen folynak. A rendezést dr. Thassy Gábor főorvos, a zalaegerszegi füg-getlenségi és 48-as párt elnökének vezetése alatt megalakult bizottság vállalta magára. A bizottság tagja dr. Korbai Károly polgár-mester is, aki ismert agilitásával azon van, hogy a népgyűlésre leendő képviselők s a város többi vendége minél imponásabb fo-gadtatásban részesüljenek és a népgyűlésen a város polgársága teljes számban részt ve-gyen. A párt elnöksége által az ipartestület-hez is, hogy a gyűlés sikerének biztosításá-hoz részvételével járuljon hozzá. A közeli falvak népe szintén tömegesen készül a nép-gyűlésre. A vármegye egyes kerületének

függetlenségi pártja képviselítetik magukat; sokan jönnek át Nagykanizsáról. Várják a vas- és somogyvármegyei küldötségeket is. Értesülésünk szerint a zalaegerszegi barátság alapon álló munkásegyletek testületileg je-lennek meg a gyűlésen.

Ezideig Holló Lajos, Ritzner Zaligmond, dr. Nagy Dezső, Csizmazia Endre, Markos Gyula, Lovász Márton, gróf Teleki Arvéd, Putnoki Mór, Kovács János, Lachne Hugó, Szentiványi Gábor, gróf Batthyány József, Filpich Lajos, Dobrovics Millán, dr. Balogh Ernő orsz. képviselők helyesték kiállításba megérkezésüket.

A képviselők vasárnap fél 10 órakor ér-keznek Budapestről. Fogadtatásukra a ren-dező bizottság kimegy a vasuti állomásra. Az üdvözlő beszédet dr. Korbai Károly pol-gármester mondja.

A küldötségeket szintén ünneppélyesen fogadják.

A gyűlés 11 órakor lesz a Kazinczy-téren. A népgyűlést a zalaegerszegi Dalkör vezet-i be a Himnusz eléneklésével. A szónoklatok sorrendjét a gyűlés alkalmával állapítják meg.

Gyűlés után közebb lesz az Arany Bárány szálloda nagytermében. Egy teríték ára 4 K. Zalaegerszeg város ünnepi mezején, fel-lobogóva fogadja vendégeit.

A megsértett megyei tisztviselők.

Levelek a Zalához.

— Saját tudósítónktól. —

Tivolt János és a zala megyei tisztviselők ügye, melyet a Zala minap ismertetett, kezd mind szélesebb hullámgyűrűket verni. Tivolt és társai tudvalevőleg megfélembették Eger-szeg városának közgyűlés határozatát, mellyel 100 ezer korona hozzájárulást biztosít-tott egy vasutépítésnek. Ezt a felebbezést egy állami tisztviselő az egyik egerszegi lap-ban erősen megkritizálta, mire Tivolt és hat-társ a másik lapban visszautasították a kri-tikát és kifejeztették, hogy a tisztviselők a polgárság *oktatóitjai*, nekik tehát semmi beleszólásuk sincs a város ügyeibe.

A szokatlan hangu nyilatkozat brutálisan megsértette egerszegi megyei és állami tisztviselőket, kik már afelett tanakodnak, hogy lehetne mozgalmat indítani a megye-székhelynek Kanizsára való áthelyezése végett. Közben pedig az egerszegi lapokban pro és kontra folynak a nyilatkozatok.

Tivolt János levele.

Tivolt János rengeteg hosszú levelet inté-zett hozzánk, melyből a következő részeket közöljük:

Valamint mindenkor, úgy most is rendki-vül megítélve érzem magamat, a ulért, hogy az egerszegi kassza pórt kapcsán, igény-telen személyemmel is foglalkozni méltóztat-

mak. Lapjukról tudjuk, mert hisz olvasunk, hogy meglehetősen jól értesült lap.

Nagyrésze cikküknek meglehetősen igaz; vagyis visszaütöttünk és pedig az övéhez hasonló gunyhagyon azt az otromba támadást, melyben Pubi az egész várost, annak polgárságát, sőt egy nyitott inggallérral az interzivil álló vezető polgárt is illette. Én tehát nem támadtam uralm, én támadást vertem, utasítottam vissza! Az az ügy melyről szó van, korántsem olyan bagatell-ügy reánk nézve, itt letelepedett adófizető polgárookra nézve! Ez nem egy százezer koronás, hanem egy, egymillió két-háromszázezer koronás nagy kérdés. Egy olyan dolog, ami ha válságossá válik, százperccen fölül pótladónk szonnal 40-50 %-kal emelkedik! Ez igen komoly kérdés uraim, afélőt nem illik, nem szabad vécélődni. Sőt, dacára a szabad kritikanak, a *teherviselésen kívül álló urlembereknek* ebbe a dologba már a józans szempontjából sem szabadna annyira mélyen belemélyülni.

Pubi p. o. járatos egy uri házhoz, a mely háznak a feje, — a ki egyben nekem is jóbarátom, — történetesen építész. Már most Pubi, azt hitette, ha Őa végig fricskáz beuuduket, akkor mi azonnal hanyat homlok építünk! Lehet Önöknek uraim, rólam, irályomról, földalmi értékeimről, a legelitibb véleményük, valamint, hogy magam sem tartom magamat valami nagy lumennek! Az én igaz polgári érzésemet, a velem egy kategóriájú kismemberek iránti lelkesedésemet, az én demokrata-szabadelvűségemet, valamilyen azt a tény, hogy félig meddig független ember lévén, — nem egyszer szálltam ki a sikra polgári érdekek védelmére, őket ért vérlitvek passzolására, támadások visszavetésére. Hogy minden sorom, minden szavammal a polgári, a kismemberek öntudatát, önértékét felerem és szolgáltam, mint mondom, magában véve ezek a tények is elegendőek arra, hogy Önök — esetleges tévedéseim dacára is, — ha nem is szerelműkkel, de legalább jóakaró elnézésükkel támogassanak.

Hosszú volna egy levél keretében nagy szociális bajokról tárgyalni, az azonban lehetetlenségnek tartom, hogy őkék nem srú lettek kíváncsúak benne, ne érezték, hogy ma Magyarország, a népet, első sorban a millitárius, másodikban a gentilis és harmadsorban a kielégíthetetlen hivatalnok had fertőz meg. (Bjnye. de szigorú Szerk.)

Pubi válasza.

A cikkirő Pubi, kit *Dante* Büntinek, bírnak és a pénzügyigazgatóság tisztviselője, egyik egerzsegi lapban ma terjedelmesen válasszal a két választónak. Válaszának legalkeletesebb része a következő:

Azt nem értem, hogy ha én városunknak hibáiról és fonáksgairól írok, miért nem állítják ennek az ellenkezőjét, vagy bizonyítanak, hogy de bizony ebben tévedek, vagy bármilyen módon döntenék meg állításaimat, de minnek belevonni ebbe a magas színvonalú vitába az én nagy orromat. Ugyan, ugyan! Csak nem ez akar visszavágás lenni a városnak majdnem közepén penetrans bünti lehelő vágóhídiért? Mert én legalább azt hiszem, hogy azt a bünti pisze orral is meglehet érezni. Hát akkor mit bajlódnak az én nagy orrommal? Még majd azt találom hinni, hogy önök hét aláírók nem is írják. Különben köszönöm, hogy a többi testvéreimnek békét hagytak.

Kár volt, lássák, velem együtt a többi tisztviselő társaimat csak per „kittartott” titulusal olyan nagyon megsérteni. Hiszen ők szegények nem tehetnek arról, hogy a sors kiszámíthatatlan intézkedése ide sodorta őket. Moszolgálnak is már régtől, hogy más városba kerüljenek, mert már tovább nem akarnak terükre lenni.

Egy tisztviselő.

„Egy tisztviselő” aláírással levelet kaptunk, melynek következő része érdekli a közönséget:

Uralm! Üdvözlöm Önöket mint szimpatikus fegyvertársakat. Üdvözlöm Nagykanizsát, mint a megye majdnem székhelyét. Még sohasem volt oly nagy az óhaj a székhelynek Kanizsára való áttételére, mint jelenleg. Vezessenek minket Atyiából Európába! Ha mi innen elmentünk, akkor talán az utazási láktól fogja a kotnyeles demagóg, a jó egerzsegi levegőt irigyelni. Tisztelettel
Egy tisztviselő.

Ugron Gábor Kossuth Ferenc ellen.

Ugron kilépett a pártból.

Terjed a bankmozgalom.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Hihetetlenül hangzó hírt telefonál fővárosi tudósítónk Ugron Gábor váratlan politikai frontváltásáról. Ugron kilépett a függetlenségi pártból s ezt az alkalmat megragadta, hogy Kossuth Ferenc ellen, kinek eddig nem volt nála hűségesebb csatlósja, vérlázítóan tarthatatlan és már megcáfolt rágalmos alapuló támadást intézzen. Ha a következtetés a legnagyobb politikai erény, akkor a gazdag és változatos multu rabonban legújabb szereplésével egyenesen emlékezőbóra érdemesítette magát. A függetlenségi pártot nemzetárulással vádoolta meg Ugron, ki a koalíció kormányrajutása óta észrevétlenül megszűnt a koalíció árnyékában mint ennek pazarul dotált főszerkesztője és mindannyiszor a legvadabb kirohanásokat intézte a függetlenségi párt ellen, ha ez nemzeti jogokat mert emlegetni. A nemzetiférlálásnak e három év alatt nem volt Ugronnál meggyőződésebb szószólója és az utolsó napig támadta mindazokat, kiknek ez nem volt gusztiusa szerint. Ugron szeretőn tovább is együtt tartani a koalíció, melynek kebelében pártatlan befolyása és belső hatalomra tett szert. Ez azonban megy — és ime — megy Ugron. Átkokkal és száddakkal, melyek nem fogannak meg és melyek nevétségeen hangzanak Ugron szájából.

Míg Ugron Gábor átkozódik, addig az osztrák készül arra, hogy telpra álljon. Három különböző vidék polgársága követeli ismét a bankot és az önálló vámterületet.

Ugron Gábor levele

Budapest, október 11.

(Saját tudósítónktól) Feltűnő és kelő távirati tudósítás érkezik Szilágyosmlyéről. Ugron Gábor orsz. képviselő, a koalíció főhivatalos lapjának a „Magyar Nemzet” nek kiadótulajdonosa és lapvezére levelet írt a szilágyosmlyői függetlenségi párt elnökségének. Az elnökség e levél vétele után nyomban pártértekezletet hívott egybe, melyen a levelet felolvasták. Ugron a következőket írja levelében:

— Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke bejelentette a pártnak, hogy Bécsben semmit sem ért el. A király maga úgy nyilatkozott Kossuthról, hogy ez csak egy vezető vezér és megbízhatatlan. Kossuth pártjának tudta és beleegyezése nélkül feladta a párt minden követelését és egész programját. A külön hadsereg, kölföldi magyar képviselő stb. kérdése végleg eljettnek tekinthető. Amit Kossuth művelt, az egy nagy nemzeti árulás, ezért elhártozta, hogy kilép a Kossuth pártból. Mivel ezt választói tudta nélkül nem teheti, kéri, hogy elhatározását vegyék tudomásul.

A pártértekezlet azt válaszolta Ugronnak, hogy levelének tartalmát tudomásul vették, elhatározását helyeslik és bizalmukról biztosítják.

Az önálló bankért.

Abaujszántó, október 11.

Nemes Bertalan orsz. képviselő tegnap Abaujszántón beszámoló beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy végtelkéig küzd az önálló bankért és az önálló vámterületért.

Debrecen, október 11.

A debreceni II. kerület hivatatos függetlenségi jelöltje, Tüdős János dr. tegnap tartotta programbeszédét, melyben erősen támáda a koalíciót és radikális függetlenségi programot vallott.

Makó, október 11.

A makói függetlenségi párt elha ározta, hogy a önálló bank érdekében nagy népgyűlést tart, melyen egyttal Josth Gyula beszámoló beszédet mond. A népgyűlésre az összes alföldi függetlenségi pártokat meghívják.

Gyilkos Manlicherek.

Véres parasztdráma Pátrón.

— Saját tudósítónktól. —

A városunkhoz közel fekvő Pátró községnek véres szenációja van. A somogy-szentmiklósi csendőrsz járőre, egy őrsvezető és egy tizedes meglőtt két eddig ismeretlen fegyveres embert, kiket rendkívül gyanus körülmények között egy padlásán elrejtőzve találtak és a csendőröket fegyverekkel megtámadták. A megszobzott egyikő szonnal ki-szenvedett, míg a másik halálos sebbel fekszik egy pátrói parasztházban.

A tegnap délután történt véres esetről csak a legnagyobb általános-ágban nyerhetünk értesülést, mert az áldozatok személyazonosságát még máig sem sikerült a nyomozó csendőröknek megállapítaniuk. Tudósításunk; melyet holnap a részletek közlésével fogunk kiegészíteni, a következő:

Valami nagyszabású lopás bűnügyben nyomoztak Pátrón és környékén már nappal óta a somogy-szentmiklósi csendőrök. Több helyen házkutatást tartottak és tegnap délután is betértek a kisbíróval, ki űket kísérte, egy pátrói parasztház házába, hogy azt is átvizsgálják, nincs-e ott is valami a lopott holmiból. Az istálló padlásán akarták kezdeni a házkutatást a csendőrök. Mivel azonban az szénával volt megtömve, felkúldték a kisbíró a padlásra, hogy szórja le onnan a szénát. A kisbíró engedelmeskéve a parancsuk, létrán felmászott a padlásra, alig lépett be azouban annak sjtáján, pár pillanat multá rémüiten kiáltozva esze nélkül ugrott le onról.

— Két puskás ember van a szénában, magyarázta leleendezve, az értetlenül bámuló csendőröknek.

Ezek rögtön vallásra fogták a gazdát, hogy miféle fegyveréseket rejtget magánál, de úgy látszott, hogy a gazda maga volt a legjobban meglepődve a felfedezésről és nem tudott magyarázatot adni. Ekkor a csendőrök felkúldták a padlásra és megadta a szállították fel a két rejtélyes alakot. Ezek azonban azt kívánták, hogy a csendőrök tegyék le fegyverüket, különben nem jönnek elő rejték helyükről.

— Jöjjenek le azonnal, vagy dobják le a puskákat ide, különben baj lesz, szólították fel őket megegyezzen a csendőrök.

Felelet helyett most két hatalmas dörmés hangzott el a padlásán, a két rejtélyes ismeretlen a csendőrökre lőtt, de szerencsére mindkét golyó célt tévesztett. A következő pillanatban aztán eldőrdültek a csendőrök Manlicherei is, s azután nyomában áriagyasztó ordítás és halálhörgés kelt a padlásán. Mindkét alak megsebesült. Az egyik pár percnyel kinlódás után még ott a padlásán meghalt, a másik még él, de nem akar kilétükről felvi-

lágosítást adni. A szeszszállítás és titokzatos ügyben a legszélesebb körű nyomozás indult meg. Az esetet közölték a nagykanizsai rendőrkapitánysággal is, mely Hajós Ferenc rendőrbiztost küldte ki ma délelőtti annak megállapítása végett, hogy nem a notórius kanizsai kétes existenciák csoportjából való-e az eset hősei. Késő délutánra várják csak a rendőrbiztos hazaérkezését, s így utjának eredményéről csak holnap számolhatunk be.

Hírek.

— A D. K. E. igazgatósági ülése. A Dunántúli Közművelődési Egyesület igazgatósága e hó 18-án délután 5 órakor az egyesület saját helyiségében ülést tart, melyen több zalamegyei érdekű ügy is elintézésre kerül.

— Zalamegye népoktatása. Zalamegye közigazgatási bizottsága elé dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő múlt bavi működéséről a következő jelentést terjesztette:

Kir. tanfelügyelő jelentette, hogy Nagykanizsa város tanácsosa szeptemberben bejelentette az állami elemi iskolák körében fogantatandó építkezéseknek a miniszter kívánása szerint át dolgozott műszaki okmányait.

Királyi tanfelügyelő személyesen tárgyalt Nagykanizsán az összes körzetek elemi iskoláinak, némiképpen a polgári iskoláknak igazgatóival a párhuzamos osztályok felállítására s a tanév előkészítésével kapcsolatos személyi és dologi ügyekben.

A Murakeresztúron felállítandó kisdudovoda tervezete a miniszterhez feltérjesztett.

A miniszter Tapolca nagyközségnek földművelésiskola felállítására vonatkozó kérését, arra való tekintettel, hogy ott állami vincellertudás működik, teljesíthetőnek nem találta, hanem egy önálló szakintézet gazdasági ismételő iskola felállítását iránti tárgyalás megindítását rendelte el.

Kir. tanfelügyelő megvizsgálta a csáktornyai polgári leányiskola mellett ezen tanévben megnyitott internátust.

A miniszter a csáktornyai polgári iskolánál felállítandó két latin tantervet fidesz hiányában nem engedélyezte. Ez iránban Csáktornya község előjárása a közigazgatási bizottság újabb fogja kérését megújítani.

Jelentés tette a miniszterhez arról, hogy a pusztai tanítótelepek, az állami iskola megnyitása, a csáktornyai tanítóképző gyakornok iskolájában helyreálltak el.

Zala közegben felállítandó állami iskola műszaki okmányainak elkészítése s az építkezések nőtől megkezdése iránt az államépítészeti hivatal megkeresett.

Kir. tanfelügyelő a drávanagyfalusi iskolánál a második tantervnek berendezése és a tanító lakásának az államkincstár terhére való kibérlése ügyében az érdekeltséggel személyesen tárgyalt.

— A közkórház segédorvosi állása. A legutóbbi tanácsülésen ismét szóba került a közkórház segédorvosi állásának ügye. Ismeretes, hogy a belügyminiszter nem erősítette meg Zala vármegye állapotjának azt a határozatát, mellyel egy V. éves orvostanhallgatót nevesítették a nagykanizsai közkórház segédorvosává. Erre a kórházi bizottság dr. Rátz Kálmán városi tisztviselőt javasolta jelöltül a segédorvosi állásra és őt ajánlta a városi tanácsnak, hogy ez dr. Rátzot az alispánhoz kinevezés végett terjessze fel. A tanács azonban szembehelyezkedett a kórházi bizottság kandidálásával és a feltérjesztést megtagadta azaz az indoklással, hogy a közkórházi segédorvosi állás összerendelésben a városi tisztviselő állásával, mert az utóbbinak a kórház ügyében fontos ellenőrző kötelességei vannak.

— Elrontott sörök. Több oldalról tulzott és talán rosszuludatlag terjesztett híreket közltek velünk a nagykanizsai sörgyártól. Előkelő helyi iparvállalatról lévén szó, nem térhetünk ki az elől, hogy e hírekkel foglalkozunk és megállapítsuk, hogy mi azokban a valóság. — A gyár fogyasztó közönsége nemrég arra a meglepő tapasztalásra jutott, hogy a sörgyár legújabb kibocsájtott termékei hasznavehetetlenek. A sör zavaros és a legfrissebb palackokban is olyan állott, megtört szine van, mint ha maradsősörökből összeöntötték volna. Erre a gyanus színe a sör élvezhetetlen lize is rávallott. Nagy riadalom támadt a vendéglősök körében, midőn rájöttek arra, hogy itt nem csupán egy-két megromlott hordó és üveg sörrel van szó, hanem a gyár rendszeresen küldi azét a megromlott sört, sőt nem is küld egyebet. Kezdetben élénk szállítási forgalom kifejlődni Nagykanizsán és azon állomások közt, melyekre a gyár szállít, mert az összes sörküldemények waggonszámra visszaérkeztek. Nagy mennyiséget tesz ki az így visszaküldött, hasznavehetetlené vált sör. A sör valóban oly ihatatlan volt, hogy már több nagykanizsai vendéglős komolyan foglalkozott a gondolattal, hogy idegen gyárból rendeljen meg szűkségüket amit egyik vendéglős meg is tett. Szerencsére, időközben megjavult a nagykanizsai sör és a vendéglősöket lokálpatriotizmusuk most már visszatartja az idegen sör importálásától és türelemmel bevárják, míg a kanizsai sör teljesen visszanyeri egykori létét és színét. A rossz kibocsájtás balesetének magyarázatát annyiban közlök velünk, hogy a gyár vezetősége négy hónapja főzés összes eredményét idő előtt, kevéssé meg nem értett állapotban bocsájtotta ki, nem számolva azzal, hogy a közönség meg tudja különböztetni a sört a kukoricalejtől. Mikor aztán észrevették, hogy az elrontott igen nagy mennyiségű söröket nem lehet elhelyezni és már a gyár jó hírneve is kockán forog, a rossz sört kivonták a forgalomból és kiöntötték. Azóta újabb főzéseket hoztak a piacra, de természetesen teljesen jónak még ezek sem mondhatók, mert az új sör sürgősen kellett, a sör érjedéséhez pedig hónapok szükségesek. A sörgyár ma már mindenestre túl van e nagyon kellemetlen és veszélyes balesetén és remélhető, hogy néhány hónap múlva már korábbi, jó sörre emlékeztető termékeivel el fogja feleltetni a megtörtént tévedést és kiküszöbölni a renoméján esett csorbát. Mint értesülünk, ezzel a balesettel érzékeny veszteség érte a gyárat, melyet azonban nyomtalanul ki fog heverni, ha termékeinek előbbi minőségét ismét eléri.

— Tífuszjárvány Keszthelyen. Keszthelyről jelentik: A héten riasztó hír kelt szárnyra a városban s ejtette rémes aggodalomba a közönséget. Nem kisebb aggodalomról szól a rémhír, minthogy tífusz-járvány tört ki a városban, mely napról-napra jobban terjed s némelyek szerint már áldozata is van. Szerencsére a híresztelés teljes egészében nem bizonyult valóznak s a felragadt kedélyek ma már lecsillapultak. A rémhír onnan eredt, hogy a múlt hét elején a Festetics-utca lakói közül többen tífusz gyanús tünetek között megbetegedtek. Az orvosok eleinte titkolták a kórt, de midőn a betegek száma növekedett, a hatóság közbejöttével lezárták az utcában levő kószutakat, mert feltevéseik szerint ennek bacilusokkal fertőzött vize terjeszti a bajt. Ezt a feltevést csak igazolja az, hogy

a betegek mind azok köréből kerültek, akik a kut vizéből ittak.

— A mai vásár. Elmondhatjuk, sajnos, hogy a Terézia vásárt az eső elmosta, pocékká verte. A mai országos vásár forgalma a képzelhető legminimálisabb volt. Egyedül a csipkés és szalagos lengyelzsidók kötöttek jó üzleteket. Pedig a konkurrencia óriási volt itt. Nagyvánd csipkés és tizenkilenc szalagos ember boldogította a kanizsai néket, kik az eső dacára valóságos tolongtak azokon a helyeken, hol a lange portékát mérték.

— A Déli vasut Zalaegerszegen. A Zala megye liza: Nagyon sokan vannak még ma is, akik úgy gondolják, hogy Zalaegerszeg közlekedési viszonyain egyedül az segíthet, ha a Déli vasutat behozzák Egerszegré. Hogy ezzel a kérdéssel véglegesen tisztában legyünk, kérdést intéztünk ez ügyben a Déli vasut igazgatóságához, mely bizony azt a szomorú választ adta, hogy hiába reménykedünk, a Déli vasut talán soha se szelheti át Egerszeg határát.

— Tapolca ismét bírót választ. Tapolcáról írják: Ismét bíróválasztás volt Tapolca nagyközségben. Ugyanis a múlt héten megválasztott Tibola János, tekintettel, hogy ő 8 évig tartó községi bíráskodásával elaget tett polgári kötelezőségnek, lemondott, mely lemondást épen a jelzett ok miatt a törvény értelmében Karácsony Kálmán főszolgabíró el is fogadta. Tegnap reggel 8 órára tüntek ki az új választást melyre összesen 17 városi polgár jelent meg. A közgyűlés a község bírájává Mojzer Endret választotta meg.

— Jönnek a szabadságos boszniai bakák. A múlt évi bonyodalmas téli hónapokban tudvalevőleg a 48 közsé gyalogezred Szeptember állomásozó első részétől Boszniába Szarajevóba hívták. Mikor azt hittük, hogy már minden öreg baka otthon örül a civil élet kellemességének a maga fatornyos házában, arról értesülünk, hogy a mi 48-as boszniai kisközpél bekérik még csak ma érkeznek haza, rég látott szép Magyarországiukba. Ma éjjel 11 óra 27 perckor jö a katonai külön vonaton, mely a 132 szabadságos bakát hozza, kik között nagy számmal vannak nagykanizsaiak is.

— Újabb földrengések Zalaiban. Letenyéről írja tudósítók: Vasárnap reggel 6 óra 27 perckor és délután 2 óra 29 perckor ismét két-két föld-örösből álló földrengés volt érzékelhető. Ez évben ez már a tizenkilencedik földrengés Letenyén. Valószínűleg ezek a gyakori földrengések okozták azt, hogy Letenye északi felében a kútak západtak és ott vízhiány fenyeget.

A vérszegénységet,

EZT AZ ALATTOMOS BETEGSÉGET meg kell szüntetni a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-val, melyet tulajdonosan emulsióval készítek.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv visszatér mindazok meglepetésére, a kik először használják a

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t

Az eredeti SCOTT-féle eljárás által-izetessé és emészthetővé tett legfinább a kátrászek, melyek a vérszegénységnek újat állítják, képezik a

A SCOTT-féle EMULSIÓ

világszerte ismert sikerének titkát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerboltban.

Az Emulsió választásánál a SCOTT-féle módszer végezzék — a halisat — kéjnek figyelembe vegyék

— **Gotterhalte az Uranusban.** A legnagyobb mértékben helytelennek tartjuk, hogy olyan helyeken is, hova a közönség pénzért szórakozni jár, gázoljanak hazafias jóérzésében. Szombaton este a sugáruiti Uranus nevű moziban a grammofonon egyszer csak felcsendült a dőször mindenki nagy ámulatára, majd rögtön a legáltalánosabb megbotránkozást kelve a magyar hőbérnóta, a *Gotterhalte* és ez veszárnapi is ismétlődött. A közönség mindkét este felháborodva tüntetett a merénylet ellen, mely bizonyára inkább tapasztalatlanság és vigyázatlanság műve, mint szándékosságé.

— **A vasutas árvanaphoz.** A vasutas árvanapok gyűjtési eredményéről folyó hó 5-án közzétett hírünk pótlásaként közöljük a közleményünkben akkor tévesen kimaradt ezen adatokat: Az urnánál és a perselyekkel való gyűjtés körül a felsoroljakon kívül a legnagyobb elismerést érdemelve buzgólkodtak még *Pisztel* Jenő délvasuti hivatalnok neje és a *Gulyás* nővérek.

— **Szűreti multság Alsólendván.** Az alsó lendvái ír. Ifjuság szombaton, f. hó 16-án Alsólendván, a Korona szállóba nagytermében szűreti táncmultságot rendez. A nagyon kedélyesnek ígérkező multságot dr. *Piltzer* Izidor felolvasása nyitja meg, annak sikerét pedig a meghívón felsorolt 35 szobánál-szebb alsólendvái urleány közreműködése biztosítja.

— **Egyhuzamos tanítás a kereskedelmi iskolában.** Emlegettük, hogy a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola tanári kara lelkesedéssel foglalja az egyhuzamban való tanításnak intézetében való behozatalával, álsóposan megindokolt kérvénnyel fordultak, ennek megengedése iránt a közoktatásügyi miniszterhez, aki a kéresem szombaton érkezett leiratával eleget tett. Erre azután legnap vasárnap meg is kezdtek az új rendszert, mely már az összes érdekeltek, szülők, tanárok és tanulók általános megelégedését eredményezte.

— **Cigány regény.** Sámegről írják: A múlt héten itt járt Zalassenigrótról egy fiatal muzsikás cigány, aki megismerkedett Bódi (Breier) Imre helybeli nagybűgös 15 éves leányával. Amint a regényírók mondják, a leányt meglátni és megszeretni pillanat műve volt: a leányt beleszeretett a lányba. Mivel pedig a virágnak megújtani nem lehet, a 15 éves leány szíve is ki nyílt a leányt tüzes szem pillantásától s el is határozta, hogy egymásé lesznek. A leány gyerekszerű s komoly képpel odaállt a nagy bűgös elé s megkérte a leányt. A nagybűgös meg értéssel elutasította a gyereket. Erre a fiatal pár elhatározta, hogy megszerzik. Meg is szöktek. Bódit, bár még 7 rajkó maradt idebaza, szíven ütötte a szökés híre. A legelső vonattal a szökevények után indult, hogy leányát haza hozza. De a szökevényeknek nyoma ve szett. Vigasztalatlan szívvel tört haza az öreg cigány, titokban elbucszott drága kenyérkereső szerszámjával, amellyel annyszor bugott bele a szép szomorú magyar nótákba, azután elővette óvka revolverét s nagy keservében me lba lölte magát. A nagyszámu család nagy sirással borult a kenyérkereső apára, mások orvosokért futottak, talán még nem késő. Bódi jobb melléből kivették a golyót s most már bizonyosan meg is gyógyul. Csak szívén maradt ott a mély seb, amelyet leánya szökése ütött.

— **Serdületlen gyári munkások.** A szokottnál is nagyobb feltűnést keltett ez idén a nagykanizsai áll. elemi iskolák III. igazgatói körzetében, mely a kiskanizsainak felel meg, hogy a felsőbb osztályokba randkívül gyéren jelentkezték a lakóteles gyermekek. Ennek okát abban kell

keresni, hogy több olyan gyár vállalat van Nagykanizsán, melynek gyermekmunkásai között nagy számban vannak 12 éven aluli gyermekek, Est pedig az Ipartörvény szigorúan tiltja. Jó lenne ha a hatóság éppen most nézne utána, ez úgy nek, amíg az a kérdés a nem jelentkezett tankötelesek ma megkezdődött összeírása alkalmából a legaktuálisabb.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pillesírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

Vese- és hólyagbetegségek, köszvényes, cukorbetegségek és húrtartós bántalmaknál különösen hatásos.

Törvényesen vasmentes sósavanyvíz.

Kapható ártalmatlan csomagolásban nagy mennyiségben is.

Salvator-fürdő Vállalatnál Budapest, V. Rózsadéltér 8.

Táviratok és telefonjelentések.

Szell Kálmán Bécsben.

Bécs, október 11. Szell Kálmán ma reggel rátróti birtokáról ideérkezett. Bécsi utja állítólag a politikai helyzettel áll szoros kapcsolatban.

Batthyány Tivadar gróf a választói jogról.

Győr, október 11. Batthyány Tivadar gróf az Állami tisztviselők országos egyesülete győri körének megalakulására ide érkezett. A gróf az előtte tisztelő városi deputáció előtt kijelentette, hogy elítéli Andrássy Gyula gróf választói jogi reformtervét mert ő az általános titkos választójog híve.

Kisiklott gyorsvonat.

Temesvár, október 11. A budapest—orszói gyorsvonat ma délelőt Szakálháza állomásnál kisiklott. Több utas megsérült. A forgalom megakadt.

Ujabb földrengések a közelben.

Eszék, október 11. Ma hajnalban újabb földrengések híre érkezett Barcsról és Lipikről. A lakosságon mindenütt óriási félelem vett erőt.

Halálra ítélt gyilkos.

Nagybecskerek, október 11. Az itteni esküdtségi bíróság hét napi tárgyalás után Uca Mózeset, ki a múlt évben egy szerb pópát megölt, ma kötél általi halálra ítélte.

Lázongás a vonatkésés miatt.

Páris, október 11. A tegnapi nagy repülőgépversenyről a nép nagy tömegekben akart hazatérni vonaton. A sokadalom a pályaudvaron szajosan tüntetett a vonatok késése miatt és a dolog végre is odafeljődött, hogy a vasutasok katonaság segítségét voltak kénytelenek igénybe venni. Midőn a katonák megjelentek, véres összeütközésre került a sor köztük és a nép köztük. Az óriási kavargásban, mely ekkor keletkezett, sokakat agyontaposztak.

**Récsi Miksa Zalaszentbalázson
mészáros és korezmáros
üzletvezetőt keres leszámolásra
november hó 1-ére.**

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat)

M Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 788.50. Osztrák hitel részvény 663.25. 4%, magyar koronaár 91.80. Kereskedelmi bank részvény 3485.—. Balgótárjáni közszabánya részvény 634.—. Rimamurányi vasmű részvény 657.—. Adria tengerhajózás részvény 435.—. Hazai bank részv. 286.—

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, október 10.

Készaru-üzlet.

Buza 5 fillérel magasabb

Határvidék-üzlet:

Buza 1909. október 14.44 Buza 1910. április 14.18.
Rozs 1909. október 9.72 Rozs április 10.09. Zab 1909. október 7.63. Zab április 7.71 Tengeri 1910. május 6.98

Dohánytőzsde helyben

a legforgalmasabb utcában elutazás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiu

Pincér tanoncnak

felvétetik a Szarvas szállóba. 3183

Házeldadás.

Csengery-u. 69. sz. ház igen előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a háztulajdonos ugyanott.

Egy istálló kocsiszinnel

kiadó. Bővebbet Király-utca 41.

Urinő keres teljes ellátást külön butorozott szobával. Ajánlatok az ár megjelölésével a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Lakás kerestetik

lehetőleg azonnali elfoglalásra, 3 nagyobb vagy 4 kisebb szobával, mellékhelyiségekkel. Esetleg megvételre kerestetik 4—5 szobából álló ház. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérünk.

Eladó. 1 drb soros és 1 drb 15 soros »Zala drill« jó karban levő vetőgép.

Breuer testvérek, Bánoksztygyörgy.

Tűzijátékok

minden változatban kaphatók

3180 **Strem és Klein cégnél**

gyarmatárnagykereskedők, — Nagykanizsán.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörözdéi-sz. 63. (Széki ház.)

Kivállal minden új épület emelését és tartásukat szolid árak mellett. Kőszobrász és teraszok díjmentesen készítek. Levélbeli értekezésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A z. közönség bizalmát kérem.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.

Telefon-szám: 78,
egy mellékállomással.

Művelődési, bál, kimutatások és magán-
könyvtárak soronként 50 fillér.
Egyszerű és szakmai iratoknak díja
3 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben készletben tartva:
Egy hóra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—
Postai szállítással:
Egy hóra 1.25 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—
Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
Szempontok kíséretével.

Város-tisztaság.

Nagykanizsa, október 12.

Nem bírjuk már leírni sem ezt a szót, amit cikkünk címével választottunk, anélkül, hogy ne mosolyogjunk. Hisz csak a jó Isten tudja, hányadszor írjuk már le! Ha az a tinta, mely Nagykanizsa város tisztasága érdekében már felhasználódott, — vizzé vált volna és a város utcáit moshatná szakadatlanul, talán több sikert is eredményezett volna már, mint az a temérdek jószándéku cikk. Hát az az egy bizonyos, hogy a város-tisztaság tekintetében irtalmatlanul vagyunk. A város lakóinak, — akár benszülöttek, akár ideköltözöttek, — ez az ügy a vesszőparipája. Bármennyire megelégedettek is egyébként az itt levő életviszonyokkal, körülményekkel, a város-tisztaság kérdésébe okvetlenül bele kell botlanunk. Erről beszél itt boldog, boldogtalan. Erről írnak az újságok. Erről tárgyalnak az orvosok. Erről elmélkednek és beszélgetnek a bölcsék és nem-bölcsék. A kávéházakban, a gyűléstermekben, a zöld- és fehér asztaloknál, az utcán, a társaságokban nem az időjárás a megszokott, elmaradhatatlan téma, hanem a város-tisztaság. Az egymással találkozó ismerősöknek itt nem az a sablonos kérdés: »hogyan van? hogy vagy?« hanem: »mit szólsz ehhez az utcai piszokhoz?« Itt minden ember belebotlik az utcai piszokba. Nem azért, mert talán nagyon erős vizslaszemekkel keresi, vagy mert talán nagyon is rosszak a szemek; hanem mert igaz, ami igaz nálunk kissé bőségesen van belőle. Az őr-dög tudja: honnan kerül elő olyan pazar módon; de van. Pedig azt sem mondhatnók, hogy talán nem tisztogatják a várost. Tisztogatják. Azok a jámborképu bácsik, akiknek az a nagyfontosságú foglalkozású tizedelt kenyérkeresetű, hogy Nagykanizsa tisztára söpörjessék, — olyan odaadással söpörjenek, mintha az utca kövezetén és a hosszonyelű seprőn kívül egyéb érzékelhető dolog nem is volna a világon. És mégis egyre azt konstatálják az ő munkájuk nyomán Nagykanizsa lakói, hogy piszkos a város; igazán rettenetes dolog! Mintha csak aféle sisiphusi munka volna ezeknek a szegény utca-seprőknek a vérértéke. Mintha csak az előresöpört szemét valami láthatatlan büvös fordulattal mind visszassurranna az utcák talajára. Még az a

hatalmas, tekintélyes utcaseprő-gép sem igen imponál a nagykanizsai szemének, amit a város tisztaságára költségvetésileg fölvetett nagyobb összegből hozattunk a különböző szemetek, piszokok eltakarítása végett. Mintha csak átok volna ezen a mi szegény városunkon, hogy bármennyire tisztogassák, söpörjék is, meg ne tisztulhasson soha. Mintha csak az eltakarított szemét helyére új szemétgarmadákat, szállítana ide valami gonosz szellem keze. Mert igazán olyanformán tűnik föl már a dolog, mintha ez az eltakaríthatatlan szemét nemcsak itt teremne, hanem nagyrészen ugyköltözött ide. Mintha nem mind őslakó volna csak, de jövevény is. Aztán ehhez a rémséges szemét-fogalomhoz néha olyanféle bajestek is járulnak, mint aminő a minap a Teleky-uton történt, hogy azoknak a bizonyos hordóknak tartalma, — amiket rendszeresen a késő esti órákban vagy éjjel szoktak kiszállítani a mező vagy erdő valamely kijelölt félreeső helyére, — ott ömlött végig a bazaltköves uttesten. Ilyen végzetes éjszakai, kisebb vagy nagyobb méretű kalamitások is járulnak ahhoz, hogy Nagykanizsa város tisztaságának kérdése állandó témája maradjon minden kultúrembernek és fölötte csupán csak az állatok vagy állatemberek térhessenek napirendre. És éppen az a körülmény, hogy nálunk a város tisztaságának kérdése állandó téma, azt bizonyítja; milyen nagy és általános itt a jószándék a várostisztítás iránt. Persze, hogy nagy és általános! Hisz nemcsak magunk előtt, hanem az idegenek előtt is emiatt legnagyobb a mi sajnálkozásunk. Mert az idegennek is mindjárt nemcsak a szemébe, hanem az orrába is »beleütözik« a mi városunk piszka. Hát hogyan röstelendők? És hogyan szeretnénk ezen változtatni! Csak hogy az a baj, hogy ezen kizárólag utcaseprő gépek és emberek útján sem most, sem később nem lehet változtatni. Ha Nagykanizsa várost meg akarjuk szabadítani a mindenkit bántó piszoktól, — erre más mód nem vezethet, mint az, ha vízvezetékét létesítünk. Erről méltóztatnának komolyan és behatóan gondolkodni a gondolatokat cserélni azok, akik igazán meg akarják menteni Nagykanizsát.

Lássunk a színházhoz.

A tájékozatlan képviselőtestület.

A Zala tudósítója meghozta azt a hírt, hogy a város színházi bizottsága ismét memorandum dolgozik, melyben a kormánytól segítyt kér a nagykanizsai színház építéséhez. Adja Isten, hogy legyen eredménye a kérvénynek, mert a pénz mindig elkel a háznál!

A színház ügye a körünkre égett. Ugyanis a keresztutcai Thaliát kiszállították korházat hajlékká, meliőt más szállásról gondoskodtak volna a részére. Be kell látnunk, hogy e kérdés rendezésében nem voltunk elég buzgók. Azt ugyanis már hét év előtt, mikor az arénát építették, minden árcsometer megjelöltatta volna a városnak, hogy ezek a deszkák most örökéletűek és az ő elmulásuknak is megjön a napja. Ez a nap elérkezett s a kanizsai muszáj beraktározhatjuk a temetőutcai szegényménházba. Most pedig széles mederben megkerdük a színházkérdés rendezését, mert, ugy-e bár, azt csak felelőtlen és könnyűelmű képviselőknek tekintetűnek, hogy nem baj, ha 5-6 esztendőn át nem is ágnának teatriátka a kanizsai »blinéc«. Ez bizony baj lenne; sőt több: szegény és skandalum!

No, de ezt a botrányt a fölgerjedt színház-építő ambíció el fogja távoztatni tőlünk. Semmi kétségünk sincs az iránt, hogy a dolog mone-mete most már nem fog phenni és meglesz a közsínház, vagy az új aréna.

Vagy, vagy. Ez a két vagy kissé leverőden hat, mert azt jelent, hogy mi még most sem tudjuk, mit akarunk építeni. Nem a gyűlés és nem a memorandum az első teendő, előbb azzal kell tisztába jönnünk, hogy mit akarunk. És pedig a bizottság nem döntheti el, arról közgyűlési határozatot kell provokálni. A bizottság kellemetlen helyzetbe kerülhet, ha a közgyűlésnek akár a memorandummal is pre-judikál.

Eznek a cikknek nincs is egyéb célja, mint hogy rámutasson arra a vizslás helyzetre, hogy a színházépítés kérdését szövik és bogozzák minden piscon és minden fórum előtt, egyedül a városi képviselőtestület marad kívül a színen. Az építéshez rendelkezésünkre álló anyagok ma már tisztába vannak. Tudjuk, mit van, mitk lesz és mit remélhetünk. És három ismert tényezővel tud számolni minden városatyja és most már az ő kötelességük kijelölni a megoldás leghelyesebb módját.

Minden egyéb művelet, mely a színház érdekében közgyűlési irányjelölés nélkül folyik, experimentálás, mely esetleg teljes meddő és általan is lehet.

Csupán a képviselőtestület állástoglalása adhatja meg a színház ügyének azt a kívánt lendületet, mely legtehetősebb meggyőződésünk szerint már a leggyorsabb sikert is biztosítja.

Hirdessünk a Zalában.

Rablódráma Pátrón.

Kanizsai ember volt az agyonlőtt.

Huszonhét lövés.

— Saját tudósítónktól. —

Megirtuk tegnapi számunkban, hogy városunktól alig másfél óra járásnyira fekvő somogy megyei *Nemespátró* községben minő borzalmas dolgok történtek. A házkutatás alkalmával egy parasztházban véletlenül felfedezett két fegyveres alak kétségbeesett ellentállást fejtett ki a nyomozó csendőrökkel szemben, mire ezek *huszonhét lövést* intéztek azaxok ellen. E rengeteg lövés közül az egyik alakot öt lövés érte, amittől az holton terült el. A másik alak, kit csaklóján sebesített meg egy golyó, erre megadta magát, de, bár ezt magát a szentmihályi csendőrök felfismerék, egy szó utbalgaltatást nem akart adni agyonlőtt társa személyére nézve. Mint-hogy a felfismert Kotnyek József-től tudták a csendőrök, hogy Nagykanizsa környékén is szokott garázdálkodni, jónak látták a kanizsai rendőrséget segítségül hívni, hátha az fellemeri az agyonlőtt gazembert. A helyszínen megjelent kanizsai rendőrök csakugyan felfismerék az agyonlőtt rablót, aki nem volt más, mint a kanizsai rendőrség réme, *Török György*, sok évi fegyházat állt 43 éves nagykanizsai hivatásos betörő. Tegnapi közleményük kiegészítéseképpen itt közöljük a borzalmas esetről vett legújabb értesüléseinket.

Az agnoszkálás.

A somogyiszentmiklósi csendőrség értekezésre a nagykanizsai rendőrkapitányság *Varga Vendel* tizedest és *Dezéry György* rendőrt küldte ki tegnap reggel az agyonlőtt rabló agnoszkálása végett. A kanizsai rendőrség már jóformán előre tudta, hogy kire fog találni az agyonlőtt emberben. Három notórius gazembert tippelt *Hajós Ferenc* rendőrbíró. *Prószár Sándor*, *Marion Vendel* és *Török György*-t. A rendőrök a hullának már a ruhájáról felfismerék *Törököt*, arról a katonaruhásról, melyet ez a loávató bizottság katonának Teleky-utcai szállásáról ellopott. Igazololta ezt az az összehasonlítás, melyet a rendőrökkel hozott fénykép segítségével az időközben szintén megjelent kaposvári törvényszéki orvosok a hullán eszközöltek.

Mi történt szombaton délután?

Mint megirtuk, a szentmiklósi csendőrség szombaton délután egy nagyobb lopási bűnügyben nyomozott *Nemespátró* községben. A nyomozás szálát *Drakszler József* pátrói parasztgazdához vezettek, ki már több ízben volt kisebb-nagyobb lopások miatt büntetve. A csendőrök, kik egy ellopott hordót kerestek *Drakszler*-nél, ennek udvarára érve felhívták a velük volt kisbíró, hogy bolgassa meg a pajtában szénát és növe meg, mince-e ott a hordó. A pajta a földtől kezdve mintegy 3 méter magasságig volt megtöltve szénával. A kisbíró leállt tehát egy ládára, mely pajta mellett volt, hogy először a széna tetejét megnézzé. Nagy csodálkozással látta akkor, hogy a pajta oldala felé a széna tetején egy nagy négyesgleterű áreg táton, s odalopózva, rémületes felfedezést tett. A szénabavájt áreg mélyén két elszánt arcvonású fegyveres alak állt, előttük pedig edények, evőeszközök és ételmaradékok heverték. Kétségbeesett kiál-

tással ugrott le a felfedezésre a kisbíró a ládáról, mire a csendőrök a legnagyobb hidegvérrel arra szólították fel a rejtélyes alakokat, hogy jöjjenek elő. A felelet három puskalövés volt, melyet a pajta deszkafalának réslein át intéztek a felfedezettek a csendőrökre. A golyók nem találtak, mire a csendőrök lekaptak fegyvereiket, alig egy-két perc alatt egymásután huszonhétszer belőttek a pajta oldalába. A huszonhetedik lövés után kétségbeesett ordítás hangzott a pajtából. *Kotnyek József*, a notórius somogyiszentmiklósi lótolva volt az ordító, aki midőn kegyelemért eső szavaira a csendőrök beszüntették a tüzelést, előmászott rejtekéből. Kezéből csurgott a vér, egyik lövés kéztörőn találta. A csendőrök erre odaugrottak a pajtához és a szénában a másik rablónak, kiről csak tegnap derült ki, hogy kicsoda, borzalmasan megroncsolt holttestét találták. A halálos lövés a feje tetején érte, midőn a szénagyón fekvő és *Lancaster* fegyverrel a csendőrökre célozva találta a gyilkos lövedék.

A hullát ott hagyták egyelőre a széna körött, a másik rablót, valamint a gazdát, *Drakszler Józsefet* és feleségét pedig azonnal letartóztatták és egyelőre a község házára kísérték, mert kétségteleen lelt, hogy a rablót *Drakszler* rejtegette házában és a többször büntetett parasztgazda azoknak cinkos-társa.

Török Gyuri és Kotnyek Jóska.

Az agyonlőtt rabló kiűnőben ismert alak a kanizsai rendőrség előtt. Valóságos réme volt rendőreinknek. Több mint 30 év óta volt baj vele és ahány feiderithetlen betörés és lopás történt három évtized óta Nagykanizsán és vidékén, az majdnem mind az ő felkísmeretét terhell. Züllött, gonoszindulatu fiú volt már serdületlen gyermekkorában, 16 esztendő korában pedig már mint fegyveres rablót ismerték. A rendőrség jól tudta, hogy az a rengeteg ki nem derített lopás és betörés, mely a nyolcvanas években a város körbiztonságát oly nagyon veszélyeztette, mind a fiatal *Török Gyuri* személyéhez fűződik, de elfogni soká nem sikerült. A 30 éves bandita félszót nem tudták felfedezni a Cserszőhegy körüli erdők rengetegében, mely akkoriban még ősi vadtságában állt. Itt volt elrejtve a rengeteg rablott és lopott holmi, élelmiszerek, fegyverek, sőt lovak és marhák is. Két évi garázdálkodás után, 1887 áprilisában, midőn pont 300 bűncselekmény miatt hajszolták már, nagy nehezen, több heti üldözés után a kanizsai rendőrök a környékbeli csendőrség segítségével elfogták. Ez alkalommal *Kozári Vendel* rendőrtizedes majdnem életével fizette meg sikerét, mert az üldöző csendőrök golyója őt találta, de szerencsére csak könnyebb sebesülést szenvedett. A törvényszék ekkor 12 évi fegyházbüntetést szabott *Török*-re, aki büntetésének háromnegyed részét, 9 évet ki is állotta a soproni fegyházban, amidőn feltétlenül szabadon bocsátották, s szigorú büntetés azonban nem tanította meg. Ujra kezdte a garázdálkodásokat s midőn nemsokára sikerült elfogni, hirtelen ötlettel az őrlítet szimulálta.

És ez oly mértékben sikerült is neki, hogy még az országos igazságügyi orvosi tanácsot is nagy meg tudta tévesztelni, hogy felgyintézet helyett *Lipótmezőre* sikerült jutnia. Mivel azonban nem volt valóságos elmebajos, csak természetes, hogy alig két év múltán az őrlítet házból mint gyógyultat szabadon

bocsátották. Ujra rabolt, s újra réme lett az egész külvárosnak, s midőn négy évvel ezelőtt harmadszor is elfogták, már sokkal könnyebb volt régi sikerel alapján tébolydába kerülni. Ezuttal a békéscsabai elmeorvonyintézetbe internálták, ahonnan két esztendővel ezelőtt megszökött. Egy évig senki nem tudta hol tartózkodik, körülbelül egy éve azonban ujra feltűnt Kanizsán és oly sikerrel tudta a hatóság közegelt elkerülni, hogy az utolsó egy évben egyetlen rendőr vagy csendőr szemé nem látta. — Pár hónapja belopódzott *Sebestény Lajos* ügyvéd lakásába és annak két vadászfegyverét, revolverét és egy törött lopta el. Röviddel ezután pedig a loávató katonaként tört be a szőta ezeknek katonaruhájában bujkált. Édesanyja még él, a placon gyümölcsöt árul, egyébként a *Garay-utcában* háztulajdonos. Van egy testvérbátyja is, *István*, a ki kőműveslegény, szintén házigazda a *Petőfi-utcában*.

A 43 esztendő gonosztevő, ki ezelőtt mindig csak magában, minden társ nélkül szokta merész vállalkozásait végrehajtani, a legutóbbi hónapokban szövetekezett a szentmiklósi öreg gonosztevővel, a félszemű *Kotnyek Józseffel*. Ennek nevével legutólszor onnan ismerhetik olvasóink, midőn a tavaszal a kiskanizsai nagy lólopás ügyét írtuk meg. A csendőrök elfogták a tetteseket, kik között a nagykanizsai kir. ügyész az öreg ziványt is megvádolta a bűnrészeséggel, de társa, kit 6 évi börtönre ítéltek, tizhátra mosta cinkos társát és az egész bűncselekmény szerzőségét magára vállalta.

Az utóbbi időben a *Török-Kotnyek* pár elűnt a város vidékéről. Áttették működésük színterét, egy látszik, *Kotnyek* kívánságára, Somogy megyébe. Hónapokon át loptak, raboltak, de rejtekhelyüket nem sikerült a folytonosan résen levő csendőröknek felfedezniük. Végre tegnapelőtt a véletlen rávezette őket és egy csapásra sikerült az egyiket örökre ártalmatlanná tenni, *Kotnyeket* és az őket irtegető parasztszálladót pedig tetten érve lefűlelni.

A boncolás.

Tegnap reggel 9 órára érkeztek meg *Nemespátróra* a kaposvári törvényszék vizsgálóbírója, a törvényszéki orvosok, továbbá a kaposvári csendőrszárnyparancsnok, egy löhadnagy és egy székesfehérvári hadbíró százados. A csendőrszázados és a hadbíró rövid eljárás után megállapították, hogy a csendőrök jogosan használták fegyvereiket, mire kezdetét vette a boncolás.

A boncoló orvosok 5 lövést találtak az agyonlőtt haramia testén, melyek közül kettő feltétlenül halálos volt. Egyik, mely a fej tetején ment be és a mellkason jött ki, a másik pedig, mely a jobb tüdő fölé furta át. Ezenkívül még három lövés érte *Török Györgyöt*, balkarján, házában és jobb kezének három ujján. A feltétlen beható lövés oly roncsoló hatást tett, hogy annak nyomán az agyvelő kicsordult az agyonlőtt bandita koponyáján.

Mi történt a gonosztevőkkel?

A megölt boncolás végzetével nyomban eltemették a hullát a pátrói temetőben. Gyusulatlan deszkakoporsóban jeltelen sírba tették le az emberi érzések nélkülű férfit, kinek csak egy cölja volt életében: minden társadalmi rend feidulása.

A letartóztatott és erősen megvasalt *Kotnyek Józsefet*, valamint a cinkosokat, *Draksz-*

ler Józsefet és feleségét a temetés után, melyen ezernyi ember jelen volt, Kaposvárra szállították. Itt Kotnyeket a városi kórházba vitték, hol felegyógyulásig szigorúan őrzik, Drakszeréket pedig az ügyesség fogházába szállították, hol várják méltó büntetésüket.

Hírek.

Uj pénzeket gyártanak.

A trónörökös arcképével.

A kőrmöcbányai pénzverde titka.

Rendkívül szokatlan figyrelmet kaptunk jelenlést. Fővárosi tudósítónk azt a különös hírt kapta, hogy a kőrmöcbányai pénzverdében aranypénzeket gyártanak *Ferenc Ferdinánd* trónörökös arcképével.

Szent István palástjában, az összes királyi jelvényekkel koronával a fején, jogarral a kezében, ott díszleg az új veretű, csillogó aranyok Ausztria leendő császára, Magyarország trónjának várományosa: *Ferenc Ferdinánd* főherceg. Miért e sietés? Hol kapjuk magyarázatát ennek a példanélküli esetnek? Hiszen csak a király halála után válik esedékessé az a kiállítás, hogy:

— Meghalt a király, éljen a király!

Másfél évvel ezelőtt, amikor elszomorító jelentések érkeztek a aggódva néztünk Bécs irányába, akkor vésték gyorsan érbe *Ferenc Ferdinánd* trónörökös királyi adjutántalában. A kisték lekerültek a kőrmöcbányai pénzverdébe és az igazgatóságot utasították, hogy verhet a pénzt az új király képe. És megkezdődött a munka. Időközben *Ferenc József* föllébadt, de a kőrmöcbányai pénzverdé nem jutott el ez az örvendetes hír. Legalább nem olyan formában, mint kellett volna.

A *Ferenc Ferdinánd* képét viselő aranyat tovább verték, sőt verik még ma is. Vanunk emberek, akik nemcsak láttak ilyen korasított aranypénzt, de a kezükben is szorongattak néhányat. A pénzverde egyik tisztviselője a napokban járt Budapesten és megmutatta az aranyat nagybátyjának, aki számtanácsos a honvédelmi miniszteriumban. A számtanácsos százszoros értéket ajánlott fel a tizkoronás aranyért, hogy megkaphassa, de a pénzverde tisztviselője nem adott tul rajta.

— Főlfüggesztemek, elcsapnak, sőt be is csuknak — mondotta — ha kiadom a kezemből. Titokban kell tartanom a dolgot. Nagyon szigorú parancsot kaptunk.

De hát van-e olyan titok, amely előbb vagy utóbb ki ne tudódnék? Nincs. Ime, a kőrmöcbányai nagy titok is napfényre került.

— Bankgyűlés Sümegen. A zalaszentgróti választókerület függetlenségi polgársága e hó ré-án este fél 8 órakor Sümegen nagy népgyűlést tart, hogy az önálló magyar legybank felállítás mellett állást foglaljon. A népgyűlésen való részvételüket az országgyűlési függetlenségi párt tagjai körül *Holló Lajos*, *Lovány Márton*, *Tolaki Arvéd gróf*, *Sümegi Vilmos*, *Nagy Dezsd*, *Csismánia Endre*, *Baloghy Ernő*, *Eitner Zsigmond*, *Éber Antal*, *Kocsométy Ferenc*, *Kovács János*, *Markos Gyula*, *Patnoky Mór*, *Szentiványi Gábor*, *Vorján Endre*, *Világhy Gyula* országgyűlési képviselők és *Balla Aladár* főispán jelentették be. A kerület polgársága díszes fogadtatásra készült, hogy a népgyűlést minél imponásabbá tegye.

— A városi tisztviselők drágasági pótléka. A 4000 koronás drágasági pótlék aktája, melyet a közgyűlés megszavazás után a múlt hónapokban a megyegyűlés is jóváhagyott, még egyre járja a hivatalos lórumok labrintusát. A minap a pénzügyi bizottság előtt volt az ügy. Most itt is kiutalták a négyezer koronát a 800 frton aluli fizetésű hivatalnokoknak, kik mindnyájan egy évi fizetésüknek öt százalékát kapják drágasági pótlék gyanánt a 4000 koronából. A drágasági pótlékban nem részesülnek a tiszteletbeli állások viselői, ugymint a városi orvosok, ügyészek, kültanácsosok és mezőőrök.

— Egyhuzamos tanítás a felső kereskedelmi iskolában. A felső kereskedelmi iskola igazgatósága a *Zala* tegnapi hírének helyreigazítása képpen közli, hogy az egyhuzamos tanítás megkezdését a tanári kar rendes tanácskozással határozta el. Ez ügyben nem tettezték kérvényt a miniszterhez, tehát a miniszterrel engedély sem érkezhett.

— Utazás egy kitüntetés körül. Néhány hete a *Zala* is megírta, hogy *Steiner Sándor* nagykanizsai származású szombathelyi fogtechnikus a londoni Iparművészeti kiállításán díszoklevelet és aranyérmét nyert. Mint most Szombathelyről írják egy kis baj van e kitüntetés körül. Néhány szombathelyi fogorvos utána járt a dolognak és azt sűtötte ki, hogy a díszoklevél és aranyérmé hamisítvány, amelyvel valami ipari kitüntetésre dolgozó bécsi vállalat csapta be a szombathelyi fogtechnikus, aki busásan megfizette a kitüntetés árát. Ilyen körülmények között természetesen a kitüntetés hirdetése iparkihágást képezne, azért Szombathely város tanácsa feljelentés alapján megindította az eljárást. Egyik legutóbbi tanácsülésen a felek jelenlétében megtartották a tárgyalást, amelyen maga *Steiner* is kérte, hogy a város nyomozza ki, hogy történt-e visszaélés, hogy ezután a cég is az öt becsapó ügyökh ellen fordulhasson. A városi tanács helyt adott a legszélesebbkörű bizonyításnak. A diplomát és az aranyérmét most az alispán útján elküldik Bécsbe, a király személye körül miniszteriumhoz, honnan Londonba vándorol a kitüntetés és ha visszajön, hát senki sem mondhatja róla, hogy nem látta sohasem az angliusok fővárosát. A vizsgálat ezen stádiumában városszerre nagy érdeklődést kelt annak is inkább, mert időközben a kitüntetés szerző vállalat ügynöke már más szombathelyi cégekkel is alkuba bocsátkozott, hogy nekik is szerez londoni aranyérmét és díszoklevelet.

— Megtámadott körjegyző *Matosa* Mihály feisókirályfalvi gazda részeg állapotban beállított a muraklósi körjegyző irodájába és ott nagy botrányt csapott. A jegyző figyelmeztette, hogy tisztességesen viselkedjék, mire a boros ember annyira nekivadul, hogy jegyzőt tetleg bántalmazta. *Matosa* Mihály följelentette a nagykanizsai kir. törvényszéknél.

— Gyilkos áram. Pécsen és környékén szombat éjjel orkán dühöngött, amely a Buzatérén elkapta a telefonvezetéket s ezzel halálos katasztrófát okozott. A vezeték élesítkezett a villamostelep áramvesztő huzaljával és lecsúngott a földig. A sötétségben arahaladt *Dittrich* Ferenc pincér, belebotlott a dróthuzalba s a nagyfeszültségű áram azonnal agyonnyújtotta. A szerencsétlenséget hamar észrevették, mire a villamostelepen kikapcsolták az áramot és a város egy negyedórát teljes sötétségben maradt.

— Elrontott sörök. E címen tegnap megírtuk, hogy a nagykanizsai sörgyár vignetával élvezhetetlen sörök kerültek forgalomba. Azt írtuk, hogy téves és rosszulmúlú hírek növelték a magában nem nagy jelentőségű eset fontosságát. E hírek rosszszeműségét találán itéltük meg, mert mint ma magunk meggyőződöttünk róla, mindössze 80 hektoliter sör gyártásánál történt némi, alig elkerülhető hiba, tehát oly csekély mennyiségűnél, mely e nagy gyár sok ezer hektoliter évi termelése mellett számban nem vehető, teljesen elenyésző csekélység. A sör, mint minden éllelmi cikk, nagyon kényes portéka és eféle apróbb baleseteknek ki van téve. A kanizsai sör jó minősége mellett bizonyít, hogy ez az egyszeri és részleges minőségesülőkés feltűnést keltezt, amit aztán akadtek, kik rosszszeműen-fokoztak. A sörgyár ma már teljesen tul van működése eme jelentőségtelen, bár kellemetlen mozzanatán.

— A hűtlen barát. *Pavelkovic* Kálmán Nagykanizsán szabadságon tartózkodó 5 ós huszár az éjjel együtt mulatott a Piume kávéházban *Mester Sándor* szabósegédével, ki legutóbb Hlatkó Jánosnál dolgozott. A mulatás jól belenyult az éjszakába és mikor hajnal 3 órakor kijöttek a kávéházból, *Mester* arra kérte a társát, hogy adjon neki az éjjelre szállást, mert nincs nála a kulcsa. *Pavelkovic* készséggel tett elegett barátja kérésének és egy egészen külön szobát bocsátott rendelkezésre. *Mester* azonban rutul visszaelt barátja bizalmával. Megvárta ugyanis, míg a házbeliek elaludnak, s ekkor felkutatta az egész szobát és minden elemelhető elemelt. Elvitte *Pavelkovic* Bélának 50 koronát tartalmazó pénztárcáját, zseböráját, láncát. Majd eiment a saját lakására és ott a vele közös kvartálon levő *Vida* János szabósegédnek is összeszedve 36 koronányi pénzét, óráját, láncát, ezüst cigarettatárcáját, téllkabátját és a katonakönyvét. Ezzel a dus rakományyal aztán a legnagyobb flegmával kísélt a vasuti állomásra és minden valószínűség szerint Szombathelyre utazott. Oia ugyanis kedves emlékek fűzik, amennyiben az ottani ügyészeti börtönben nemrégiben különböző lopások következtében hat hónapig üdült.

— Tördemici lovagiasság. Tapoicáról írják: *Kovács Gyula* tördemici lakos összehozott testvérének-feleségével, *Kovács Józseffel*. *Kovács Gyula* az összehozalkozás hevében fejszét és hest fogott és azzal ugy összevagdalta és szurkálta testvérének feleségét, hogy az most súlyos betegesen fekszik. A bűnös embert a bíróság elé vitték.

— Szökött katoná A Klagenfurtban állomásozó huszárezrednek egyik két hónapos közkatonája, csakhamar megunta a szigorú Reglement-t angolosan elbucsuozott a kazsárnya kapufélfájától, neki vágva a nagy világunk. Október elején már Kotorban járt, ahova civilruhában állított be a megszökött. Itt azonban a község katonaviselt bírójának csakhamar feltűnt az éhes vitéz esetlen és gyanus magaviselete. Azonnal vallatóra fogta; a szökött katoná eleinte ki akarta magát vágni azzal, hogy a község végén pihenő svadronnak szénát keres, de aztán futásnak eredt. Sziládi Boldizsár rendőr hosszabb hajszá után elfogta és bekísérte a község házába, ahol *Hajdu Lajos* községi jegyző neje étellel látta el a teljesen kiéhezett katonát. A szökvevény új erővel vígan lépegetett ki az állomásra s onnét rendőri kíséret mellett beérkezett a nagykanizsai hadkiegészítő parancsnokság börtönébe.

— Zala és Somogy rémel. Zala és Somogy-megyék reitgeit két alakja volt a közelmult időkben Horváth József Zurka és Kolompár József Lajos, körösíti többesörös lótolvajok és rablóügányok. Valahány lótolvajja és egyéb merész éjjeli rablása történt, a nyomozás szálai mindannyiszor a két veszedelmes rabló haramia felé vezettek. A Zala már több ízben megírta rabló garázdálkodásait a ezuttal annál szívesebben hoz rájuk tudósítást, mert most azután egy csendőrorjárat ébersége és elszántasága révén minő a keztől elfogták. Mint mágoosi tudósítónk jelenti: Ma reggelre virradóra fél hat óra tájban ért a mágoosi csendőrorjárat a M Magyareregry és Szotsák között elterülő erdőszögbe, ahol nem sokára az erdőbe érkeve után éles fűtlyentéseket hallottak. A csendőrök előtt ismeretes az ilyen rabló fűtlyentés, tehát lesbe állottak és vártak, miután az mindig közelebről hallatszott a mindig két különböző irányból. Nem is soká kellett várakozniok: egyszer csak a bokorból felütt Zurka alakja és ismét hiány akarta társát, a ki eközben már szintén láttávalba érkezett. A csendőrök egyelőre hagyták közelebb jönni egymásbax a két rablót, s a mikor azok találkoztak, előugrottak rejtkehelyükből és megadára szólitották fel a zelványokat. Kolompár József Lajos erre futásnak eredt de csakhamar megbottolt egy fatuskóban és úgy elesett, hogy gyorfutására már képtelen volt. Ezt a pár pillanatot használta fel a két csendőr, Horváth József Zurka megkötözésére. Horváth megkötözése után Barkovitz csendőr utána vette magát az egyre távolodó Kolompár József Lajosnak, a ki észre véve, hogy a csendőr öt oldalról, kétszer hátralótt az üldözőjére, mindkétkezten hirtelen célba véve a csendőrt. Barkovitz csendőrtizedése a feléje irányított, de eredménytelen lövésekkel mit sem törődve érte utol Kolompár Józsefet és heves dulakodás után ezt a másik haramiavezért is megkötözte. A két haramiát aztán beksörték a mágoosi örhöz.

— MAYER KAROLY első dunántúli gézmű-tesztő, vegyészeti ruhásztító, guvrirozó és epilszrozó gyára Nagykanizsa, Kőlesei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Táviratok

és telefonjelentések

Országgyűlés.

Budapest, október 12. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt. A ministerek körül jelen vannak Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf és Josipovich horvát miniszter. Elnök a parentálta Turics József horvát képviselőt, ezután felolvasatja azon képviselők névsorát, kik a legutóbbi ülésen harmadszori olvasáskor nem voltak jelen. A Ház nem kívánja hogy a képviselők ellen a házszabályok szigorát alkalmazzák.

Bozóky Árpád a házszabályokhoz szól, melyek megtilják, hogy egy és ugyanazon indítvány, ugyanazon বিষেসzokon tárgyalassék. Az alelnöki fizetések eltorlesztésére vonatkozó indítványt ebben az ülésesszokban már adott be a balpárt, ezt az indítványt akkor tárgyalják és elvetették. Kéri tehát, hogy Bozsa Barna indítványát az alelnöki fizetések törlesztésére vonatkozólag vegyék le a napirendről.

Justh elnök kijelenti, hogy Bozóky téved, mert a balpárt indítványát annak idején nem tárgyalta a képviselőház.

Bozsa Barna megindokolja indítványát Elmondja hogy 1903 lg az alelnökök nem kapták fizetését, 1904 ben aztán egyszerre 12 ezer korona fizetését állapították meg a részükre. Most,

hogy az elnöki állásokat a függetlenségi párt fogja birtokolni, a párt csak az elnök díszeti és munkáját akarja magának, a fizetésre nem reflektál. Nehéz pénzügyi viszonyaink között járjon elől a képviselőház jó példával, Kéri indítványának elfogadását.

A Ház elhatárota, hogy az indítványt legközelebbi ülésének napirendjére tűzi ki. Később megválasztották a kivándorlási tanács négy tagját. Szükségek Ferenc Ismert mentelmi ügyében elfogadták a mentelmi bizottság azon javaslatát, hogy a Ház a képviselő mentelmi jogának megsejtését nem látja megállapítva. A Ház Lukacu ezzel ellenkező indítványát elvetette.

Végül még mentelmi ügyeket tárgyaltak.

Andrássy Bécsben.

Budapest, október 12. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma délután Bécsbe utasott. Andrássy holnap délelőtt jelen meg királyi kihallgatáson, melynek politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Az iglói választás.

Igló, október 12. Az iglói kerület országgyűlési képviselő választására erősen készülnek a pártok. Különösen a néppárti kösd teljes erejével, hogy hivatalos jelöltjét, dr. Dömötör Mihályt megválasztassa. Ma több néppárti képviselő ide érkezett.

Öngyilkos orvos.

Bátaszék, október 12. Ma reggel itt szenzációs öngyilkosság történt. Korányi János fiatal orvos agyonlőtte magát. Állítólag reménytelen szerelem ragadta kétségbeesett cselekedetére.

Elfogták a zarándi rablógylöket.

Arad, október 12. Néhány napja van annak, hogy az aradmegyei Zaránd mellett meggyilkolták és kirabolták az éjszaka kocsiján utazó Pisztor György kereskedőt. A gyilkost ma csendőrök Nász István csavargó személyében elfogták. A gyilkos elfogatásakor az őt üldöző csendőrökre lött, de nem talált. Vasrúgva vitték az aradi ügyézség fogházába.

Öngyilkos lapszerkesztő.

Nagykőrös, október 12. Bacso Kálmán a „Nagykőrösi ujság” szerkesztője és kiadóulajdonosa, ma hajnalban melibe lötte magát. Életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. A szerkesztő vőlegény és a napokban lett volna az esküvője.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat)

R. Pestli Magyar Rezeskedelmi Bank, nagykonizsai főhíjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 768.50 Osztrák hitel részvény 664.25 4%, magyar koronajáradék 5140, Kereskedelmi bank részvény 3480 — Balgótariáni köszénbánya részvény 642 — Rimamurányi vasúti részvény 63 — Adri-tengerhajózás részvény 438 — Hazai bank részv. 285.

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, október 12.

Készaru-üzlet.

Buza 10 fillérel magasabb

Hataridő-üzlet:

Buza 1909. október 14.59 Buza 1910. április 14.30. Rozs 1909. október 9.80. Rozs április 10.74. Zab 1909. október 7.67. Zab április 7.74 Tengeri 1910. május 6.98

Igazi jótétemények

Érzi az anya és a gyermeke abban a gyakori esetben, a mikor az anyatej időnek előtte elapad, ha „Kufeké” vel folytatják a táplálást. A „Kufeké” könnyen emészthető, a legjobb tápláló anyagok vannak benne s még a leggyöngébb csecsemő gyermek is jó elbirja. A gyermek pompásan fejlődik vele és megmenekül a gyakori emésztési zavartól.

Egy istálló kocsiszínnel

kiadó. Bővebbet Király-utca 41.

Dohánytőzsde helyben

a legforgalmasabb utcában elutasás miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Házeladás.

Csengery-u. 69. sz. ház igen előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a háztulajdonos ugyanott.

Tűzijátékok

minden változtatban kaphatók

5160 Strem és Klein cégnél

gyarmatárnagykereskedő, — Nagykanizsán.

Récei Miksa Zalaszabolázon

mészáros és korezmáros

üzletvezetőt keres leszámolásra

november hó 1-ére.

1520, 1581/1103. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. o. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 412. 123. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. V. 1103. 1104. 1105. számú végzése következtében Konigl. Landesbefugte Agrarmer Lederfabrik, Strem Bernál és Fial, Geiszl Viktor, Klausner Robert, Heller Isidor, Friedrich és Hára, Funkenstein M. H., Zalamegyei Takptár és társ. javára 6295 K. 45 f., 500 K., 4500 K., 1600 K., 116 K. 40 f., 68 K. 12 f., 418 K. 60 f., és 19785 korona 60 fillér s járuléki erejű fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1868 koronára becsült bolti berendezések, kocsik, szababutorok, stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 60/3 824/s számú végzése folytán fenti tőkék és járuléki erejű a fizetett összeg levonásával (Nagykanizsán, Erzsébetkirályné tér 3., és Magyar utca 2. sz. háznál) leendő eszközölésére 1909. évi október hó 14 ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitérték és abbax a venni szándékozók oly megjegyzéssel hitvatnak mag, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A mennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. o. 120 §-a és a v. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 30-ik napján.

Maximovits György

kir. b. r. végrehajtó.

Szőlőültványokat

szőlő amerikai sima és gyökerez vasszóktól különférfajokban, fajtisztaságot jótallva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmagbízhatóbbnak ismert:

Kiskuküllőmenti első szőlőültvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 28 u (Nagykuküllő megyre).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elsőmő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint irásbellel bizonyoságot szerezhet magának fenti szőlőtelep felettélen megbízhatóságáról.

3180

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Ejegyzei és akadémiai értesítések díja
8 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Égész évre 12.-

Posta székkelküldéssel:

Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Égész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladó szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

ünneppnapok kivételével.

Az erkölcsi erő.

Nagykanizsa, október 29.

(*) A népeknek igazságuk öntudatában s a szabadságnak szeretetében hatalmasabb fegyverük van a védelemre, mint van a császároknak a rabszolgalelkek készségében. A tekintély államfenntartó elve csak ugy emelkedhetik erkölcsi erőre, ha összhangzásban van a nemzetek igazságával. Szár maztasság a tekintély, az államfenség elvét az Istentől, vagy a nép akaratából, az eredmény egy marad. Az Isten nem adta a hatalmat egyes családoknak, nem tette urrá a császárokat és rabszolgává a népeket. Az Isten kegyelméből származtatott tekintélyvel, hatalommal nem verhetnek láncokat a szabadságukat féltő nemzetekre s ha vernek, Isten akaratával élnek vissza, elveszítik a tekintély erkölcsi elvével nyert erejüket. Annál kevésbé foszthatják meg az államhatalom nevében szabadságuktól, alkotmányos jogaiktól a polgárokat, ha az állam felséget a néptől eredettnek tekintjük. Magyarországon, mint királyválasztó, királyával szerződő országban épen lehetlenség, hogy az egyoldalú királyi akaratot az államfenséggel csak egyenlőnek is vegyük, annál kevésbé ismerhetjük el, hogy a királyi felségjoga fölötte állana a nemzet alkotmányának, szabadságának, törvényeinek.

Sőt ezen már túl is vagyunk, hiszen ha nem is a király hozzájárulásával, de tudomásával, tiltakozásának elmaradásával proklamálta három év előtt a volt szabadelvű párt, hogy a királyi felségjogának forrása az alkotmányos nemzeti akarat s az előbb nyert jogok is a törvényes uton megvalósíthatók.

Ha az ellenzék keveselte is a volt szabadelvű párt programját, azért a felségjogok körülírásában megtudott volna nyugodni, ha ötfelséget a rosszlelkű tanácsadók a békétől el nem térítik, rá nem bírják, hogy oly jogok elismerését követelje, melyek az alkotmányosságot lényegétől fosztanák meg; a nemzeti akarat helyett a császári akaratot tevén minden jogunk forrásává. Ez abszolutizmusra vezet s az abszolutizmus erkölcsi alap nélkül szűkölködő, a dinasztának jövőjét veti kockázat elé.

A szent koronának elméletében az államfenséget gyönyörűen testesíti meg a magyar közjog.

A korona joga Ausztriában, mint hűbérállamban, helyes kifejezés lehet, de Magyarországon gondatlanság volt, hogy megengedték, sőt felkapták »a korona joga« elnevezést oly értelemben, hogy a királyban egyesül a szent koronának államfensége. Nem, a király csak egyik alkotója, helyesebben képviselője a szent korona tartalmát alkotó erkölcsi erőnek, állami jogoknak. A jognak forrása a szent korona, melytől az alkotmányos népakaratnak elismerése elválaszthatatlan. Hamis elméleteket eleget gyártanak az osztrákok s így helytelen cselekedet, hogy folytonosan a korona jogáról beszélnek, holott a koronának csak az a joga: hogy a nemzeti akaratot a szent korona eszméje megvalósításában teljesítse.

Természetes, hogy mikor így felhízlalták a »korona jogkörét«, az abszolút felségjogok hirdetőinek adtak fegyvert a kezébe s a nemzetnek legnagyobb fegyverét, az igazságot kiejtették kezükből. A korona viselője abszolút jogokat követel s ellenesetben nem állottak elég erősen lábra a magyar kormányok soha. Pedig a királyokra is áll a logika törvénye, nekik is meg kell hallaniok az ellenérveket s ha azok erősebbek, bizony engedelmeknek kell az igazságnak.

A fönix halhatatlan, — a kétféjű sas monstrum a természetben, a politikában, jogban egyaránt.

Uj kibontakozási terv.

Szakadatlan tanácskozások.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A válság megoldását célzó tárgyalások tudvalevőleg új stádiumba jutottak azaz, hogy Kossuth Ferenc új kibontakozási tervet készített és most efelől tárgyal a függetlenségi párt ama tagjaival, kik vele együtt a párt bizalmának letéteményesei. Hogy miben áll Kossuth terve az még nem került nyilvánosságra. A néppárti Alkotmány mai számában tudni véli, hogy a terv a következő:

Kossuth terve szerint az összes pártoknak el kellene ismerniök valamely ünnepes formában, hogy a függetlenségi pártnak törekvése az ország gazdasági függetlenségére jogos, ezzel szemben a függetlenségi párt nem jándó megszavazni az állami szükségleteket és választói jogot olyan kormányoknak, amelynek elnöke az utóbbi politikai harcokban nem exponált valamely előkelő politikus lenne, miniszterluma tagjainak pedig a legnagyobb része függetlenségi volna.

Ez az Alkotmány értesülése, vagy talán a néppárt óhaja.

A helyzet ma egész világosan ott áll, hogy ha Kossuth Ferenc utolsó kísérlete nem sikerül, — a függetlenségi párt maga fog véget vetni a bizonytalan és tarthatatlan helyzetnek és latba teszi egész erélyét, ha ez mindjárt a király és parlament közötti küzdelem nyílt kitörését jelenti is.

A mai nap folyt tanácskozásokról a következő távirati tudósításokat kaptuk:

Budapest, október 29.

Kossuth Ferenc állapota annyira javult, hogy holnap már az ágyat is elhagyhatja. — Ma délelőtt magához kéréte Hoitsy Pál és Szentiványi Árpád függetlenségi képviselőket, majd Sztéreyhi József államtitkár keresse fel a minisztert és hosszasan tanácskozott vele. Délután egy órakor Justh Gyula, a képviselőház elnöke látogatta meg Kossuthot. Elterjedt hírek szerint Kossuth és Justh a függetlenségi párt értekezletének sürgős összehívásáról tanácskoztak. Két órakor Wekerle Sándor miniszterelnök látogatását fogadta Kossuth.

Budapest, október 29.

Justh Gyula képviselőházi elnök, ki tegnap este érkezett vissza Budapestre, délelőtt a képviselőházban hivatalos ügyeket intézett el és számos függetlenségi képviselő látogatását fogadta. Eddig ötven képviselő jelentette ki, hogy november 7-én Justhöt elkísérik a makói beszámóiójára. A függetlenségi pártban biztosra veszik, hogy Justh Gyula Makón nagyfotosságnak kijelentéseket fog tenni és hogy ennek nyomán a függetlenségi párt döntő lépésekre határozatai magát. Az első lépés a képviselőház összehívása lesz és így kijelentés van rá, hogy ha válság november 8-án nem intéződik el, a konfliktus a király és parlament között nyíltan kitör.

Budapest, október 29.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma Tiszadobra utazott és az ünnepek utánig ott marad.

Kossuth Ferenc a helyzetről

Csak üszertetés!

Mérey Lajos országgyűlési képviselő, a képviselőház legutóbb megválasztott alelnöke, — mint a Zala jelentette — tegnap délelőtt félgy órakor meglátogatta Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert. Egy hírlapíró beszámolót folytatott a képviselőház kiváló alelnökével, aki a következőket mondotta:

— Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a függetlenségi párt már elment az engedékenységnek addig a határáig, amelynél tovább semmi szín alatt sem mehet. A gazdasági függetlenség követelése a miniszternek annak, amit a függetlenségi párt jelenleg programjából megvalósítani akar. A ki-

rály a legutóbbi koronatanácsos a legnagyobb jóakarattal kijelentette, hogy inparlamentáris kísérletekre bocsátkozni nem fog a azért felkért bennünket, hogy tőlünk lehetőleg működünk közre a válságból való kibontakozás előkészítésében. Mi a király kivonásának eleget is tettünk. A függetlenségi párt elment a végső határig, most már azután a 67-es pártokon van a sor, hogy a függetlenségi pártokhoz közeledjenek.

— És gondolod, kegyelmes uram, — kérdeste Mérey Lajos, — hogy ez a közeledés meg fog történni?

— Én remélem, — válaszolta Kossuth Ferenc meggyőződéssel, — mert hiáz a 67-es pártok programjával nem ellenkezik az ország gazdasági függetlenségének megteremtése. És viszont más megoldást a jelen helyzetben el sem tudok képzelni.

— Én meg vagyok győződve, — mondta azután Mérey Lajos, — hogy a függetlenségi párt törekvései előbb utóbb diadalra fognak jutni, dacára azoknak a törekvéseknek, melyek a függetlenségi párt egységét akarják megbontani. Ha Kossuth és a függetlenségi párt összetart, akkor a válság csak a függetlenségi párt diadalával érhet véget.

— Az összetartásra három nagy közgazdasági kérdés miatt is szükség van, — válaszolta Kossuth Ferenc. — Ezekben a kérdésekben rendkívüli szívóssággal és rendezetesen törnek az osztrák körök a magyar érdekek ellen. Ilyen volt a Déli Vasút kérdése. (Ebben tudvalevőleg Kossuth Ferencnek sikerült eredményesen megvédeni a magyar érdekeket.) A másik a dalmát kereskedelem elvonása. — Ausztria ugyanis egy dalmáciai osztrák hajózásságnak óriásos szubvenciót adott, csak hogy a szállításokat neki biztosítsa. A harmadik kérdés pedig a nemzetközi távirtdalmozgalmak elvonása Magyarországtól. Az összetartás tehát ezen kérdések miatt is nagyon szükséges, mert az osztrák körök rendkívüli károkat okozhatnak az országnak, ha nem lesz olyan miniszter, aki az ország érdekeit megvédi.

Iskolaavatás.

Sümege ünnepe.

— Saját tudósítónktól. —

Lélekemelő ünnepség folyt le vasárnap Sümegyen. Ekkor avatták fel az új állami iskolai épületet, melynek építése 200 ezer koronába került. Az emeletes épület kálós díszével és modern berendezésével ékecsége Sümegnek.

Sümege város iskolaavató ünnepe reggel 9 órákor templomi misével kezdődött, melyen 700 növendék jelent meg a képviselve, voltak a hatóságok is. A közkutatás, kormány képviselőjében *Ruzsicska* Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő jelent meg.

A templomból a menet az új iskolához kísérté *Németh* János szentszéki ünnök, ki az iskolát beszéd kíséretében felszentelte, amit a Himnusz elénekzése követett. Azután *Lukovich* Gábor tb. főorvos, gondnoksági elnök mondott nagyon tartalmas felavató beszédet, melyben az épület létesítéséért a város hálafejeletét *Apponyi* Albert gróf közkutatási miniszter, *Tóth* János államtitkár és *Ruzsicska* Kálmán dr. kir. tanfelügyelő iránt.

Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelő előbb *Tóth* államtitkár nevében, majd a maga részéről foglalkozott az iskolaavatás jelentőségével. A nagy hatást keltett, gyönyörű beszédből a következő részeket idéztük:

— A nemzeti létünket, vagy enyészettünket eldöntő fajti és szellemi többségnek alapját már az elemi iskolában kell elvetnünk, bennünket már itt kell felkeltenünk gyermekeink szívében.

— Az oktatásügy nagy szervezetében bőltendő fontos hivatását nem mindig a jelleg, de az iskola szelleme dönti el. A kövek tömegét csak az Isten féltékének, a lángoló honszerelmenek, a tiszta erkölcsnek és nemes emberszeretetnek eszményei avatják fel a tudás, boldogság és földi megnyugvás templomává.

— A magyar kultúra szeretetének, a magyar faj, a magyar agy erefének, a nyelvében, érzésében, művelődésében egységes Magyarország után igaz törekvések, a nemes rajongásnak kiadnia, lankadnia soha, de soha nem szabad!

— Kérem Isten áldását a szép iskolára, — mely a szobrok és szent sírok közelségében örökké emlékeztessen mindenkit arra, hogy a város, melynek ily hűséges fiai és derék társadalmi van, fényes alakjaiban megfoghatók nem fog soha!

Báfi Alajos igazgató beszédével és két növendék szavalatával véget ért a nagyszerű ünnepély. Az ünnepélyről táviratilag üdvözlőtek *Apponyi* kultuszminisztert, *Tóth* államtitkárt és *Batthyány* Pál gróf főispánt.

Délben társasbéd volt, melyen számos felköszöntő hangzott el.

Hirek.

— Városi közgyűlés. Szerdán, november hó 3. án városi közgyűlés lesz, melynek legfontosabb pontja a város 1909. évi zárszámadásának tárgyalása lesz.

— Szűnik a tifusz. Optimizmusunk, mely a városban terjedő tifusz jelentéktelenségére vonatkozott, alaposnak bizonyult. Nap-nap után élénk figyelemmel kísérjük azokat a hivatalos jelentéseket, melyeket minden egyes újabb megbetegedésről a kezelőorvosok kötelessége megtenni a polgármesteri hivatalban. Több napon át azonban egyetlen bejelentés sem érkezett és így ma már azt az örvendetes hírt közölhetjük, hogy a legutolsó tifuszbejelentés 1. hó 23-án, tehát éppen hat nappal ezelőtt volt, ami azt a kellemes bizonyosságot jelent, hogy a veszedelmes kór még szörványos esetekben is szűnőben van.

— A reformáció emlékűnepe. Vasárnap, tolyó hó 31-én, a reformáció emlékűnepe, délelőtt 10 órákor a nagykanizsai református egyház imatermében (*Batthyány* utca 16. szám.) *Kádár* Lajos lelkész, hálaadó istentiszteletet tart, a melyre a református hívek figyelmét ez uton is felhívjuk.

— Új bárói család. A hivatalos lap mai számának közlése szerint a király dr. *Babarcal Schwartzer* Ottó főrendiházi tag, megye. kir. udvari tanácsosnak, valamint törvényes utódainak a Vörös-kereszt egyet. Erzsébet kórházának fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a magyar bárói méltóságot adományozta.

— Katonai kinevezések. A nagykanizsai honvédtisztek előléptetéséről közölt tudósításunkból tévedésből kimaradt, hogy Kossuthfalvi *Kossuth* Elek nagykanizsai 20. honvédszolgálati hadnagyot főhadnaggyá neveztek ki. — A hivatalos lap ma a közös hadsereg kebelében történt előléptetéseket és áthelyezéseket közli. A cs. és kir. 48. gyalogezredhez áthelyezték *Lenz* Részó századost, *Kaysersheimb* Károly főhadnagyt az 4. századossá, *Kahlan* Erik hadnagyot főhadnaggyá, *Petermann* Ottó századost hadnaggyá neveztek ki.

— Gyászmise. Az Első nagykanizsai temetőben egyet a szokásos évi gyászmisét a Szentferencrendiek templomában november hó 3-án d. e. 9 órákor tartja meg.

— Az Irodalmi kör felolvasásai. Mint már említettük, a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör rövidesen megkezdte felolvasásainak ídel sorozatát. Az első felolvasó délután a kör vezetőségének közlése szerint november 7-én tartják meg.

— Rónai Horváth Jenő távozása. Rónai Horváth Jenő altábornagy, az V. honvédsereg parancsnoka, mintán hasonló minőségben Kassára helyezték át, távozik Székesfehérvárról. A távozó altábornagy előtt — mint fehérvári tudósítónk írja — tegnap délelőtt 11 órákor tisztelgett *Dämpf* Henrik ezredes, dandárparancsnok vezetésével Rónai Horváth Jenő altábornagy meleg szavakban vett búcsút a tisztikartól, amelynek minden egyes tagja sajnálja távozását. Rónai Horváth Jenő rövid székesfehérvári tartózkodása alatt számtalan esetben adta tanujelét a polgárság iránti jóakaratainak és így nemcsak a katonaság, hanem a város egész polgárságának tisztelete és szeretete kíséri új állomáshelyére.

— A Dráva vízierőinek kihasználása. — Laibachból jelentik, hogy az osztrák kormány a magyar kormányval egyetértőleg egy magyar vállalkozónak engedélyt adott a Dráva vízierőinek kihasználására. Ez a kihasználási jog a Dráva középső szakaszára terjed a Stájerországban fekvő Friedau községtől Vasardig. A magyar társaság a Dráva erősfolyású vizét a magyar területen létesítendő ipartelepeknek hajtóerőül fogja szolgáltatni. Lehet, hogy ez a hír összefügg a Zala ama közleményével, mely arról szól, hogy a Dráva vizét, erejét nagy vidék villámvilágítására akarják felhasználni.

— Értekezlet a zala—vas—soproni vasút ügyében. A zala—vas—soproni vasút érdekeltisége tegnap Sárvaron *Batthyány* Lajos gróf v. b. t. t. orsz. képviselő és *Horst* Géza alispán elnöklése alatt történt, amelyen az új vasút építésének előkészítő munkálatai felel tanácsok voltak. Az elnök üdvözlő szavai után *Horst* Géza alispán bejelentette a részvényjegyzések eddigi főbb eredményeit. Jelentette, hogy a vonat trasszírozása már elkészült, a tervek is már fenn vannak a kereskedelmi miniszteriumban úgy, hogy november hó végére a vonat közigazgatási bejárása remélhető. Az engedélyokirat kiadása után a tavasszal a vasút építése már meg kezdődhetik. *Batthyány* Lajos gróf bejelenti, hogy Sopron- és Zala vármegyék már kitalálásra helyezték hozzájárulásukat, ami a jegyzések nagy részét jelentősen előléri fogja. A rum—túrjai vonalat az eddigi jegyzések biztosítják. Sárvar 100 000 koronát szavazott meg és ez az eredmény teljesen kielégítőnek mondható. Az értekezleten ezután a vasutépítési részletek kérdései beszéltek meg. Elhatározták, hogy Zsedeny, Jákfa és Répceszentgyörgy községeket, amelyek a vasút céljaira mit sem szavaztak meg, újból felhívják a részvények jegyzésére. Ezzel az értekezlet véget ért.

— A fővárosi tejhamisítás. Budapestről jelentik: A tanács a fővárosi tejjel való ellátásról s a tejkereskedelem rendezéséről javaslatot készített. A javaslat kimutatta, hogy az 1907. előtti forgalomba hozott tejnek több mint fele hamisított vagy romlott volt. A tejkérdés általános megoldása érdekében az ügyosztály azt javasolja, hogy:

1. Határozza el a közgyűlés, hogy a fővárosi közegészség és a fogyasztó közönség érdekében a tejkereskedelem rendezése céljából az érdekeltekkel szövetséget alakít.

2. Hatalmazza fel a közgyűlés a tanácsot, hogy a szövetséget megalkotása érdekében az előterjesztésben foglalt irányelvek alapján a Budapesti Központi Tejcarnok Szövetkezetet lépjen összeköttetésbe és folytasson tárgyalásokat, a melyeknek eredménye szerint tegyen a közgyűlésnek megfelelő javaslatot.

3. Irjon fel a közgyűlés a földmivéltésügyi miniszterhez az iránt, nyilatkozzék az alakítandó szövetségekben való részvétel iránt.

— **Kereskedők bankja Szombathelyen.** Szombathelyről jelentik: Szombathelyi kereskedői körökben komolyan foglalkoznak azszal a kerrvel, hogy egy kereskedelmi bankot alapítsanak Szombathelyen. A bankalapítás háttérben egy budapesti bank áll, amely célul tűzte ki, hogy a bank létesülését 1910 év elejére elősegítse. A bank százezer korona alaptőkével van tervezve. A kereskedelmi bank forrásunk szerint kereskedők számára akarna olcsóbb hitelt nyújtani és a fizetési zavarokkal küzdő kereskedők pénzügyi szanalását is programjába vette.

— **Férj és feleség.** Barcsról jelentik: Hauptmann Simon barcsi lakos radikális módon akart segíteni felesége éles nyelvén. Újabb összeszólalkozás után tegnap feldühödve kést rántott és felhasította felesége alsó és felső ajkát és egy fogát kiverve, az asszony nyelvét akarta levágni, de a házbeliek az asszony sikoltozására bejöttek és az asszonyt kiszabadították. A súlyosan sérült asszonyt óriási műtétnek kellett alávetni.

— **Három fiu, egy leány.** Kaposváron Sokvári Ferenc földmives felesége a huszonöt éves Pászti Nagy Julianna, a ki egyszerre négy gyermekkel ajándékozta meg az urát. Az újszülöttek közül három fiu, egy leány. Egy fiu halva született. A három gyermek és anyjuk kitűnő egészségben vannak.

— **Az akták humora.** A most folyó és általános érdeklődéstől kísért pénzügyi bizottsági tárgyalások alkalmából eleventik fel ezt a két valóban megtörtént józú esetet:

Valamelyik régi városi zárszámadásba a következő tétel került bele a kiadások rovataiba: 25 korona kocsonyáért. Érthető, hogy a vármegye, mely finansziálánkat felülvizsgálja, ezt a kérdést intézte a tanácshoz, mielőtt jóváhagyta volna a zárszámadást: ki ette meg a kocsonyát? Kiderült, hogy a zárszámadásba stiláris hiba folytán került bele akár a Pannónia étlap árát is megszegyenítően drága étel, mert azt így akarták írni: 25 korona hektograf-kocsonyáért.

A másik eset egyik régi bizottsági ülés feljegyzett epizódja. A mérnöki hivatalnak volt egy 2000 koronás tétele a városi költségvetés tervezetben, melyet valamelyik utca padkájának elkészítésére kívánt a költségvetésbe felvenni. Midőn az előadó felolvasta az említett passzust a tervezetből, a feles kiadások egyik nagy ellenzője, az egyik bizottsági tag rögtön elkapta a szót: »Mit kell nekünk 2000 korona patkóra, azt olcsóbban is be lehet szerezni, hisz ennyi pénzéért akár egy egész lovaseredet is el lehet látni patkókkal — méltatlankodott. Nem kis fáradságába került a referensnek, míg meg tudta érteni a bizottsági taggal, hogy itt nem patkóról van szó, hanem a kilnkeres utnak arról a részéről, mely a kilnker és a járda között húzódik.

— **A gyufamonopolium.** Az osztrák pénzügyminiszter tegnapi exposéjában bejelentette, hogy Magyarországon is követni fogják Ausztria példáját és be fogják hozni a gyufamonopoliumot. Az osztrák pénzügyminiszter csak egy hét múlva fogja ugyan betervezni a gyufamonopoliumra vonatkozó törvényjavaslatot, de már most megjelölte annak jobb intézkedéseit. E szerint termelési és kereskedelmi monopoliumpól van szó. Az állam maga fogja előállítani és elárulítani a gyufát. Átmenetileg a termelést valamely üzemtársulat vevné át. A fennálló gyárakat megváltják. A kicsiben való elárulást a trafikokra fogják bízni. A monopoliumpól pénzügyi hasznát a miniszter 15 millió koronára kalkulálja, alapul véve egy skatulya gyufának 4 filléres árát.

— **Betiltott zugkorcsma.** Namosak zugkorcsma, zuggyűzők, és zugbukmókerek vannak, hanem van zug korcsma is. Legjobb is volt, még pedig Kiskanisznán a Jakabkúti utca 120. számú házban. A rendőrségnek a napokban tudomására jutott, hogy *Poszovecz* János kiskanisznai polgár bort mér ki a házában, anélkül, hogy erre engedélye volna, sőt még anélkül is, hogy csak a fogyasztási adót megfizette volna. Így aztán egy pint bort 20 krajcárért lehetett kapni Poszovecznál, a zug korcsmaosznál, aki képzeltben nagy forgalmat produkált a titkos italméréssel. Ma délelőtt meglepték a rendőrök Poszovecot, ki épp egy kis mezitlábos parasztyereknek töltötte tele az üvegjét a jó ujjborral, melyből azonban mindössze már csak 28 literre volt sikerült lefoglalni, amit a bórdóval együtt elkoboztak. A vétkes paraszt ellen a városi fogyasztási adóhivatal feljelentése folytán a pénzügyigazgatóság jövedéki kibégási eljárást indít.

— **Halálos favágás.** Megrendítő szerencsétlenségről értesít lentli tudósítónk. A halálos kimenetelű baleset a zalamegyei Pórszombaton történt. Szabó Döme földbirtokos uradalmában volt alkalmazva Farsang János gépez, a gépez minap fát vágott a géphez és egy lehasított faszilánk a *gyomrába turódott*. A sérülés oly súlyos volt, hogy a szerencsétlen ember három napi kintlódás után meghalt. A gépez 42 esztendő volt; halálával három kicsiny gyermek maradt apátlan árva.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeres ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kőlcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Arjegyek ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

MEGHIVÓK, NÉVJEGYEK,
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK

nagy választékban, izléses dívafois kivitelben készülnek a

„ZALA” nyomda R.-T.-nál Nagykanizsán.

Törvényték.

§ Czerszegtomaji csendélet. Egy egész kis gárdája a czerszegtomaji legényeknek állt tegnap a nagykanizsai kir. törvényték előtt. Két 16—20 éves fiatal suhanc volt a vádlott, akik fölött nem mindennap előforduló dolog miatt itélkezett a bíróság. Még májusban történt, hogy egy este *Vida* István és Góth János kiskeszthelyi lakosok valahonnan Badacsony tájáról hazafelé gyalogolva betértek Czerszegtomaj mellett egy korcsmába. Ekkor azonban már ott voltak a korcsmában a tegnapi vádlottak, névszerint Bujtor Gyula, Perneck József, Csörnyei József, Rádi Ferenc, Szentel Ferenc és Simon Márton kiskoruczerszegtomaji legények. A két utas csendben borozgatott egész kilenc óráig, miközben a legények már korábban távoztak a korcsmából. Kilenc órakor utra kelt a két keszthelyi, alig haladtak azonban az est sötétjében pár száz lépést, irtózatos középör zúdult rájuk. A megtámadottak futva menekültek vissza a korcsmába, honnan fél óra múlva ismét neki vágtak s vesseledelmes utnak. A titkoszatos középör azonban megújult, de most már a holdvilág segítette leleplezni a támadókat.

A megtámadottak elmenekültek és az érthetetlen támadást a járásbírósnál bejelentették, mely eljárást indított a czerszegtomaji suhancok ellen. Elleinte csak könnyű testi sértés miatt idézték a legényeket a keszthelyi járásbíróshoz, itt aztán kiderült, hogy az esetnek sokkal súlyosabb elbírálást kell adni. Áttették tehát az ügyet a nagykanizsai ügyészséghez, mely magánsok elleni erőszak és súlyos testi sértés büntetési címén emelt vádat a fiatal gonosztevők ellen. — A főtárgyaláson kiderült, hogy az volt az érthetetlen támadás oka, hogy a megtámadottak egyikének, *Góthnak* valami pere volt a suhancok egyikének, *Csörnyei* Józsefnek apjával és a gyerek felelőssége miatt, hogy támadják meg Góthékat. — Míg Góth csak egy-két napig érezte a kódobások következményeit, addig társa, *Vida*, kit pedig nem is akartak bántani, másfél hónapig nyomta az ágyat, míg súlyos sebeitől felépült. A törvényték mind a hét legényt elítélte és pedig fejenként egy-egy havi fogsárra. Az ítéletben az elítéltek megnyugodtak.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényes, csukorbetegségeknél — hurutos návalmalnál különösen.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ártóvizetkiszáradt állapotban vagy a Szeged-Lipóthy Salmos-forrás Yalólatnál Budapest, V. Eszakiúthpart 8.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsdé.

— Mai árjolyamok —
(Távirat.)

R pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése

Magyar hitelrészvény 774.50, Osztrák hitelrészvény 662.75, magyar koronajáradék 91.75, Kereskedelmi-bank részvény 3470. — Salgótarjáni köszönbánya részvény 525. — Rómamurányi vasmű részvény 687. — Adria tengerhajózás részvény 433. — Hazai bank részv. 285.30.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, október 29.

Készaru-üzlet

Változatlan

Határidő-üzlet

Buza 1909. október —. Buza 1910. április 14. 17.
Rozs 1909. október —. Rozs 1910. április 10. 20. Zab 1909. október —. Zab 1910. április 7. 63. Tengeri 1910. május 6. 85

Nyerünk!!

Ezen jeiszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet

Milhofer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenbergt féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyi-irodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen.

Táviratok és telefonjelentések.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, október 29. A német pártok tegnapi tanácskozása után valószínű, hogy a kormány a négy tartománygyűlési javaslatot szentesítés végett a király elé fogja terjeszteni. Ezek után minden a csehek állásfoglalásától függ, mert ha obstinálnak, akkor a kabinet saját kijelentése szerint a 14. §-al fog kormányozni, minden valószínűség szerint feloszlátván a képviselőházat. A Reichsrath mai ülésén a cseh radikálisok már adtak izellőt az obstrukcióból. Az ülés elején óriási botrányt csaptak és majdnem tetteleg bántalmazták *Pattai* elnököt, amlatt, hogy tegnap a német pártvezérek gyűlésén részt vett. A botrány félóra hosszat tartott és csak nagynehezen lehetett lecsillapítani.

A leánykereskedő urinő.

Budapest, okt. 29. A rendőrség ma délben letartóztatta *Molnár János* Máv. tisztviselő feleségét, született *Varga Julit*, kitől kiderült, hogy rendszeres leánykereskedést űz és e működését a vidékre is kiterjesztette.

Legyilkolt rendőrjárát.

London, okt. 29. Perzsiából érkezett távlevél jelentés szerint Tifliszben ismeretlen tettesek egy egész rendőrjárát legyilkoltak.

A kivándorlás nem szünetel.

Alsókubin, okt. 29. A hatóságok arra a tapasztalásra jutnak, hogy az új kivándorlási törvény minden szigorja sem képes arra, hogy a kivándorlást megakadályozza. Az ide kirendelt csendőrség az éjjel is több kivándorló családot fogott el közel a galicai határhoz. A kivándorlóknak később sikerült megszökniük a csendőröktől. A hatóságok a legvirágosabb intézkedések foganatosítását rendelték el.

Most jelentek meg a következő könyvek:

Dr. Bloch Iván, „Korunk nemi élete” ára 16 korona — Garami Ernő, „Marx és Engels élete” ára 50 fillér. — „Egy munkás éany gyermekora” elmondja a történet szereplője, *Rebel Agoston* előszavával, ára 1 korona. *Dr. Bauer Gabor*, „Egy színésznek kálváriája” új színdarabot keltő regény, ára 2 kor. — *Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.* Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldetik meg.

Elutazás végett egy kis

ZONGORA

jó karban 100 koronáért eladó. — Rákóczi utca 46-ik szám alatt. 3243

Négy szobás lakás,

Arany János utca 9-ik számú házban, minden hozzátartozó helyiséggel, esetleg istállóval együtt május hó 1-ére kiadó. — Bővebbet ugyanott. 3273

Magyar királyi Államvasutak.

307,889/1909. szám.
Fiva.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Budapest nyugoti pályaudvar állomáson áru- és kocsiforgalom folytán beállott rendkívüli forgalmi viszonyokra való tekintettel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi október hó 24 én kelt ad. 81061. sz. engedélyével, a vasúti üzletszabályzat 63. §. (3) 2., valamint a vasúti áruforgalomra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6. §. (3) 2. pontja alapján az érvényben lévő szabályzatszerű szállítási és póthatáridőkön kívül úgy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban folyó évi október hó 25 től kezdve visszavonásig:

a Budapest nyugoti pályaudvar állomáson fel- és kúvára kerülő teherárúkra — élő állatok, friss hús, riss gyümölcs, friss főzelék és tojás küldemények kivételével — még további 5 napi időleges szállítási póthatáridő fog alkalmaztatni.

A magyar királyi Államvasutak igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy folyó évi október hó 25-től kezdve további intézkedés Keresk. Miniszter urnak folyó évi október hó 4-én ad. 81061 sz. alatt kelt engedélyével az üzletszabályzat 69 § (7) pontja alapján az üzletszabályzatban és a díjszabásokban megállapított és már 9 órára korlátozott be- és kirakási határidőt Budapest nyugoti pályaudvaron 6 nappali órára szállítja le.

Budapest, 1909. október 25-én.
A forgalmi főosztály igazgatója:

Kotányi.

Rz QUÉR több mint 2000 orvos által e megbizhatobbnak ajánlta.

Az elárulító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandá te. ámot ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien 11,149. Praterstrasse No. 57.

Bármely magyar és külföldi napilapra hetilapra folyóíratra divatlapra megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt eszközli, az csak időt és pénzt takarít meg.

Szülőoltványvessző első oszt. gyökéres fáv. oltvány ezre 160 korona, II. oszt. 100 kor., I. oszt. gyökéres zöld oltvány ezre 180 korona borsfai települőkön.

Burgondia takarmányrépa métermázsánként Csömödér állomás a szállítva eladó. — BREUER testvéreknek Bánok-szentgyörgyön. 3244

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vározdai-u. 63. (Hajót ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Kétszázötöt és tervek díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Bassó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvasalást, kocsik átalkítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös kereszt”

Nagykanizsán. 2674

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatásait a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST, MÓBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bocskay, Széktérrel és Törzs utcák, Budapest, II. ker. Blm-ut 21. sz. 260

Szerkesztőség és kiadóhivatalok
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mutatók, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 10 fillér.
Eljegyzési és esetleges árterhek díja
8 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1—K.
Negyedévre 3—
Félévre 6—
Egész évre 12—
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9—
Egész évre 18—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos: ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.	Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felölős szerkesztő: NAGY SAMU.	Megjelenik naponként este 6 órakor szünnapok kivételével.
--	--	--

A gyújtó.

Nagykanizsa, október 30.

Tíz esztendeje cigarettát vásároltam egy belgrádi trafikban és sétálni indultam a kilátásos Kalimgdánon. Gyökeres otthoni szokás szerint gyufát nem vettem, mert hiszen kérhetek tüzet minden szembejövőtől. Egy iparos formájú emberrel találkoztam s mivel nem dohányzott, gyufát kértem tőle. Oly idegenül tekintett rám, mint ha magyarázatot kérne, aztán szó nélkül tovább ment. Részemre nem maradt egyéb, mint hogy bosszankodjam a rác udvariatlanság felett és kéréssel egy másik szembejövőt terheljek. Nálunk az a szokás, hogy elővesszük az iskátulyát, egy szál gyujtót végigsercentünk és már lobogó lánggal kilájkjuk meg a ránk szorult vad idegent. Belgrádban más a szokás, elért a mi gavallér udvariasságunktól. A második szerb tekintetében is csodálattal felfedeztem a meglepett tájékozatlanság réveteg kifejezését, amint egész doboz gyufáját kikereste a kabátja belső zsebében és azt bizalmatlanul átadta nekem. Aztán a kincsét féltő zsongori döbbenetével nézte, hogy oltja ki a friss husvétii szél a kezemben. egyik gyufaszál lángját a másik után. Mikor már a harmadik szállal is hiába kísérleteztem, nagyon durván kiragadta a kezemből a skatulyát és szó nélkül a fáképnél hagvott.

A közös ebédnél felpanaszoltam a rácdurvaságot, mire egy ismerősöm ilyen magyarázattal szolgált:

— Ijja barátom, a gyufának ára van. A szerb is udvariasan adna tüzet, ha a gyufagyártás nem lenne állami monopólium és egy skatulya gyújtó ára a tíz pénzetek szerint nem két és fél krajcár lenne. Emellett a skatulya oly kicsiny és a gyujtósálak oly vastagok és oly hasznavehetetlenek, hogy egy közepesen pipáló ember naponta 2—3 skatulyával elfogyasztott. De a legtöbbben csak kovás masinát használunk.

Akkoriban olvastam először egy apró közgazdasági kézikönyvet és ennek tanulságaitól telíve megborzadtam attól az országos nyomortól, mely már a szegény ember masináját is monopolizálja. — És ime, mint a Zala tegnap megírta, Magyarország is monopolizálja a gyujtót, ahogy ezt bejelentették — az osztrák parlamentben. Igen, gyufát csak az állam fog gyártani és skatulyaként 4 fillérjével árulja. Ha ez sem emeli ki állami háztartásunk megrekedt szekerét a kátyuból, akkor Rothschildok minden ökre sem segít rajta.

Boldog idők, mikor a jogászyerek azzal tüntet Pest utcáin, hogy Wekerle Sándor miniszterelnöktől kér tüzet és a miniszterelnök egy krajcárt ad neki, hogy vegyen egy skatulya gyufát. A gyufa nem

az udvariasság, nem a szívesség cikke és ténye töbőé, hanem komoly állami monopólium, mely egyenlő rangra helyezkedik a legendás fejkósszal, melyet bírói ítéletel huznak ki a szegény ember feje alól.

Quo vadis? Mi lesz ezután? Mit nyel még el a hadsereg, a dreadnaughtok, ágyúk és léghajók iszonyu gomra? Olyan országban, melyben a tehervelési képesség alig fokozódik, mi következhet még a gyujtó után?

Mit ér a végrehajtási novella messze-menő liberalizmusa, ha a kapát, kaszát, viselő kabátot és fejkóssal elviszik a fogyasztási adók és a monopóliumok? Ki hiszi ezek után, hogy népek érdekelt és nem csupán dinasztikus érdekeket véd a készenlébbe helyezett európai szuronyerdő, ha ezen ambiciósus népvédelemben belesír a kicsiny ember eredménytelen vergődésének, munkájának keserű panaszai? És mit ér az állami finanszenialitás, ha a deficitmentes költségvetéseknek az állami bevételeknek adósróffal és gyujtómonopóliummal való erőszakolása a magyarázata? Hová vezet ez? Várjuk, mikor kerül a kenyérgyártásra és a husvágás monopóliumára a sor.

Közben pedig légy büszke, verd a melledet, jó magyarom: szuronyerdővel biztosított nagyhatalom vagy. Amid van, add mind a szuronyok oltárára, hogy a külső

Jilosban.

Írta: Tóth Dezso.

Még nyár volt, de már a végét járta. Korai és késői csapatok nedvesítették a rét fűvét s a gomolygó köd gyenge párázataból néha-néha füstöt vetett az idő. A nappalok azonban tikkasztóan melegek voltak s a kis vasuti bakterház falára kussó futórózsaszínű leveleit szinte már fonyasztotta az erős verőfény.

Nehezen futtatva, mint az aszkóros beteg igyekedett a sínpáron s a masina s a két spékás bakter, aki egyszersmind az állomás lövőkli titulust is bitorolta ott, erősen legyezett a két karjával, figyelmetlenül a vezetőt, hogy meg kell állni, mert passzát kiadóknak.

Az egyik lövőkli béliit kocsiha csak beállított ám egy talnos passzát menyecske. Amint jött a kocsihára, hátra hátra tekintett, de vissza már nem fordult, nehogy előlre előle az állás. Meghúzódott a sarokban az ablak mellett s kinézett, aztán türelmetlenül járatta végig szemelt a többi utasos.

Egy anyóka gunnyasztott a közelében, kényen vigyázott arra, hogy a vasúti szolnnyás valahogy hozzá ne éjjen a mellette ülő természetes urt ember porcellán nadiágjához.

A menyecske egyideig bizalmatlanul nézgette az öreg anyókat, de aztán bátorságot vett magának és megszólította:

- Hová utazik nénemasszony?
- Porpácza.
- Porpácza? Hm!

Aztán hi telen fordított a beszéde sorján. — Nem szállt be magukkal a másik stáclónál egy pecőli legény?

S mikor ezt kimondta, egy kissé rózsaszínű pirosra verődött a halovány orcája.

Nem is szólt többet csak babrált a kezével a köténye csipke szegélyzetén és néha-néha megmutatta a vakító fehérségű fogait. Egyszerre csak megint csepődött az ajtó. Megtermett, szép szál legény lépett be rajta. Ünneplő ruhát viselt s meglátszott rajta, hogy a harmonikás csizmájától nem igen sajnálja a subickot.

- Jó napot adjon az Isten!
- A hangok hallatára feleresztte a menyecske.
- Fogadj Isten! Már abban a hitben voltam, hogy eltevesztette a vonatot.
- A legény nem szólt erre a beszédre. Csak félt a menyecske közvetlen közelébe s nézte annak a két szentjánosbogár szemét, meg a mindinkább pirosodni kezdő orcáját.
- Pedig nem szeretne volna ugy-e?
- Hát nem tudom mi az istencsodáját csináltam volna itt idegenbe? Mégis csak jobb, hogy magával együtt mehetek.

- De csak a szomszéd állomásig!
- Hájsszen én is ott szálllok ki.
- Ott aztán szét is válik az utunk. Az a kis gyalogut, amerre megyünk, nem is keresztezi egymást.

— Nagy hiba bizony a!
— Ahogyan vesszük. De hát így jobb. Mit szólna az uram, ha bírül adnát neki, hogy magával együtt jöttünk? Hirtelen természetű ember, aztán meg sokat forgolódt az urak között, hát féltékeny természetű.

- Kik félt?
- Bibassz! Hát engem.
- Aztán kitől félt?
- A legényektől.
- Az — e!
- Az ám! Bucsukor nem kíváncsihatom a nagykosmába, azt, aki táncra kérne, ki is nézné tán a faluból.

— Ejnye, de átkos szokás van! Pedig azt gondoltam, hogy Mihály napján fordulhatok egyet kettőt a leveles szin ajtát.

A menyecske megint villogtatta a fehér fogorát s önkéntlenül is csak közelebb csuszított a legényhez. Aztán halkán, alig hallhatóan valami-nótát zümmögött, amibe benne van az is, hogy:

Ilyennel, olyannal kötik össze a nemzet, Kire soha rá sem vetem szememet. A legény csak hallgatta egy ideig s két kezével csöndesen ütögette hozzá harmonikás

ellenség ellen védve légy, az mit se vehessen el tőled. Nem vehet, mert mindenedet odaadtad önként. És vigasztalódj; csak addig adhatsz, amíg lesz miből, ennek a terminusa pedig hamar lejár, mert akik nyomják a prést, annak ellene vannak, hogy a te liferáló képességed is növekedjék. Bankot kérsz és vámterületet, hogy összerogyás nélkül bírd a nagy hatalmi terheket. Vajjon megkapjuk-e? Ha nem: lássuk, hogy a monopolizált gyufaszálaból meddig tudják megtámasztani a szuronyos, dreadnoughtos, léghajós nagyhatalmat.

A mi kegyeletünk.

Akiket Nagykanizsa elfeledett.

Nagykanizsa, október 30.

Megint csak olyan valamiről akarunk szólni, ami a *mienk*. Kizárólag a nagykanizsaiaké. Egészen eredeti. Nem utánozhatóan: de nem utánozandó. Ad formam: »Kegyetlen kegyelem«, nevezhetnők talán *kegyetlen kegyeletnek*. Teljesen nagykanizsai specialitás, ami nem azt jelent, mintha másutt is nem volna ilyen kegyeletlen kegyelet; csak azt, hogy ami másutt van, az mint csak gyöngye utánzat. Az eredetiség, az elsőség a *mienk*. A szabadságot mi foglaltuk le erre. És senki sem veheti szemünkre, hogy a legelkesmeretesebben ki nem használjuk a szabadsági jogot. Aki nem hiszi, hát azt egész udvariasan fölkerjűk: emlékezzék meg kislé a megholtakról. Nem valamennyiről; mert ez elbíráhatlan lenne Nagykanizsa közönségének lelkére nézve, amely lehetőleg hosszabb életet akar biztosítani a testnek, tehát nem fogékony, nem vállalkozó a test életét meg rövidítő terhek iránt. Nem is mondjuk mi most halottak napja küszöbén, hogy: »*momento mori*«; mert ez a nagy általánosság nagyon kifárasztaná Nagykanizsa közönségének lelkét. Csak arra kérjük, gondoljanak azokra a halottakra, akik a nagykanizsai temetőben arról álmodnak az álomtalan örökéjszakában, hogy alvó poraik fölött itt a közkegyelet örökösök. Igen ám, de ez talán még

lélekfárasztóbb munka lenne, mint az általában való megemlékezés. Mert vajjon ki tudja azt ma már, hogy a nagykanizsai temetőben szegény *Mihály Endre, Bátorfi Lajos, Torsáneczky József, Taboly Viktor* írók hamvai pihennek. Talán már szegény *Baboss Lászlóra* sem igen gondolna valaki, pedig, alig néhány hét előtt került a boldog feltámasztást várók csendes világába. Hát még *Erdősi Zsenire*, az egykor ünnepeit művésznőre ugyan ki emlékeznék ma már? A mi kegyeletlen kegyeletünk alaposan gondoskodott róla, hogy közönségünk jól elfelejtse így azokat, mint mind azokat, akik egykor Nagykanizsa közéletében nagy szerepet játszottak, a *Babóchayakat, Albaumchokat, Hegedűsöket, Tárnokokat*. — Egyetlen egyszer gyűjtötte meg az emlékezet szerény mécsesét *Erdősi Zseni, dalművész* nő sírja fölött halottak napján az egykor való Irodalom- és Művészetpártoló Egyesület, amelynek nevében dr. *Csompasz Kálmán* tette le a kegyeletlen megemlékezés koszorúját. Máskor nem történt semmi. De mégis! A már szintén »*megboldogult*« Munkásképző Egyesület is megemlékezett egyszer elhunyt elnökének, *Szalay Mihálynak* porairól. Ezzel vége. Csupán a diákok kegyetele örökösök még kegyelettel az elhunyt tanárok sírja fölött. Egyébként minden közéleti vagy más életi kiváló szereplőnek hamvai vagy csupán a magánkegyelettel vagy a feledésűl. A közkegyelet nálunk a közélet terén nem keresleti tárgy, mert nem hoz dividendát, sőt még csak közönséges gyim-gyom 4 százalékos kamatot sem. Mi pedig a kegyelet poézisiből is csak annyit respektálunk, amennyit saját, külön érdekeink megkívánnak.

Mikor a kéményseprő ujságot ír.

Sajtóvétségi tárgyalások a nagykanizsai törvényszéken.

— Saját tudósítónktól. —

Nem mindennapi tárgyalása volt tegnap a nagykanizsai törvényszéknek. Még élénk emelkedésben van olvasóközönségünknek az a rémes gyilkosság, mely az idén télen Zalaegerszegén történt. Az összes magyar lapok részletesen közölték a borsalmas esetet, mely az első közlések szerint úgy történt, hogy

Mikor valami emelkedéshez értek, a legény odamutatott a kezével a vasúti töltésoidalra:

— Huncut ez a baltacim! Ha vizes árukba vetjük, hát azt egészen elszapósítja.

Több szó nem esett köztük. A vonat még rakatolt és erőlködött egy ideig; majd sípolás lassan-lassan beért a stációra.

Az utasok elhélodtek.

— No Isten vele, — szólit bucsuzón a menyecske s hosszan tartotta kezében a legény kezét.

— Isten megáldja!

A menyecske lépett ki előbb utána lassu léptekkel indult utnak a legény. A menyecske odaadta a bilétáját a baktornak, a legény még mindig a kezébe szorongatja. — A menyecske tul járt már az állomás területén, de a legény akkor is ott támasztotta a falat.

Egy pár kőhajításnyira aztán megállt az asszony. Egyideig, mintha tusakodott volna magával s egyszerre csak mégis visszatért.

Hogy ezt észrevette a legény, sebes léptekkel rohott utána.

És mentek ismét egymás mellett, de nem egyenes a taguton, hanem keresztbe, kasba a kőörösluvirágos réteken.

Stefanecz József egerszegi kéményseprő mester az éves Gyula nevű fiának viszonya volt egy cseléddel, s mikor e szerelemnek gyümölcse lett, a pár hetes csecsemőt a fiatal apa a Zala folyóba ölte. A gyilkosságnak azonban véletlenül szemtanuja volt a kéményseprő 14 éves Inasa. Megtudta ezt a gyilkos apa és nehogy a fiu elárulhassa, — írták a lapok — egy este megvárta, míg az Inas elalszik, csendesen ágyához sompolygott és egy csákánnyal *halálra sujtotta*. A fiut valamint kedvesét, *Zsoldos Marit* letartóztatták, de csakhamar igazolódott, hogy *Stefanecz Gyula* mind a két gyilkosságban teljesen ártatlan és hogy azokat a *cseléd követte el*. A zalaegerszegi kir. ügyész tehát í. év febr. 14-én hozott határozatával a *Stefanecz Gyula* elleni nyomozást megszüntette és szabadlábra helyezte, míg a cselédet eliltették.

Ezt az esetet a *Nagykanizsai Berlesz* Jenő szerkesztésében megjelenő kéményseprő segédnek szaklapja a „*Jövendő*“ február hó 20-án, tehát egy héttel *Stefanecz Jenő* szabadlábra helyezése után megjelent számában megírta abban az első formájában, amint azt a lapok először tévesen közölték. De nemcsak, hogy megírta, hanem azt a legféltelenebb gyűlölet hangján és a legnagyobb szenvedélyességgel eresztette fel és megrakta a legválogatottabb sértésekkel. Atonkívül az alma nem esik messze a fájától: közmondás kapcsolatával dörgedelmes kirohanást intézett az apa, *Stefanecz József* kéményseprő mester ellen is, — mint aki a dunántúli kéményseprő munkások réme, s aki, amerre csak jár, ott többé fü nem nő.

A megrágalmozott kéményseprő mester és fia felejelentést tettek a cikk szerzője ellen és a vizsgálóbíró előtérít, hogy ez nem más, mint *Szakos János* 26 éves nagykanizsai kéményseprő segéd.

De nemcsak ez az egy vád terhelte az ismeretlenség homályába jól elrejtett kis szaklap oly kevéssé óvatos munkatársát. — Mert állg, hogy az első idézést megkapta a vizsgálóbíró elő, már egy másik, hasonló, de nem ilyen nagyméretű ügyben is citálták mint szerzőt kihallgatásra. A „*Jövendő*“ február 6-iki számában ugyanis úgy találta megnyomni a tollat a „szakiró“, hogy *Nagy Ignác* hatvani kéményseprő mestert röviden „szarnoknak“ titulálta, kitől óva int minden kéményseprő segédet. Ebből is sajtóper lett.

Mindkét ügyet tegnap tárgyalta a nagykanizsai kir. törvényszék büntető tanácsa, — melynek elnöke dr. *Kovács Imre*, — szavazó bírái: dr. *Fischer József* és *Kaysor Elek* törvényszéki bírák voltak.

Az első vád tárgya nyomtatvány utján elkövetett rágalmozás és becsületsértés, a második csak nyomtatvány utján való becsületsértés volt.

Szakos János, a vádlott, nagyon meg volt szeppeve és a fő tárgyaláson sehogy sem lehetett benne fölismerni a fulmináns újságközlemények szerzőjét. Védekezése csak anynyiból állott, hogy ő nem eredeti szerzője a zalaegerszegi gyilkosságról írt cikknek, mert annak tárgyi részét a Pesti Hírlapból és az Uj Lapból vette át. A másik vádra, a hatvani kéményseprő vádjára nézve pedig csak annyit mondott, hogy erre nézve csak a valósgot írta meg.

A törvényszék azonban nem fogadta el ezeket a védekezéseket. A kurial döntvényre való hivatkozással kimondta a teljes szerzői felelősséget, mert a *Szakos János* által leközölt cikket az eredeti szerzők tudta és bele-

csalmáját, a taktust. Kis vártatva aztán megszólalt:

— Kár vót! — mondta.

Majd hitelen mástra terelte a beszédet.

— Cudar idő járt az idén! Elfagyott a cserebők is. Tavaly pedig mennyi volt! Alig győdtük rázni.

Az asszony is kontrázott hozzá:

— Az anyagszűrés is mind kipusztult. Kár vót! Hanem azért csak élünk. Huzunk, vonunk; tépünk, nyívünk. Én édes Jézuskám, milyen hamar is megy az idő, ha így beszélgethet az ember.

— Ha így, magával beszélgethet. Akkor is ilyen hamar ment, amikor jöttünk. De már csak elkísérhetem egy darabig az utján, hogy megint hamarabb menjen? Háziszen nem mászáj éppenséggel a taguton menni! Mehetünk mi keresztbe, kasba is.

— Meleg van. Nem jó ilyenkor keresztbe, kasba menni!

A szeme vallomása azonban rácafolott eme állítására. Anszal bizony mintha csak azt mondta volna: Háziszen ha lehetne, teveled elmennék a világ végéig is!

De nem lehet! Kötésbe van, ki bonthatná meg azt?

Igy éresték ezt mindketten és csak nétek az utra, az ut porától hamvasra mázolt vadcserecsnyé lákra.

egyesése nélkül közölte, a így működése megállapítja a teljes szerről tevékenységet. Az első ügyben a 92. §. alkalmazásával 14 napi fogház, a másodikban pedig 20 korona pénzbüntetés szabtak a szorongó kéményseprő segédre, ki ezal a két drága cikkel alighanem befejezte újságírói tevékenységét. Az elítélt különben mindkét ítélet ellen felelberzett.

Justh Gyula kormányprogramja.

— Liberális tömörülés. —

Hetven képviselő Makón.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Hír szerint Justh Gyula Makón kormányprogramot fog adni. A makói beszámoló népgyűlés valószínűleg tengelye lesz a válságnak azért is, mert ez lesz a függetlenségi párt nyílt izenetküldésének a színhelye, az íranta való érdeklődést még fokozza az, hogy Justh Gyula a kormányvállalásának lehetőségét fogja igazolni. E kormányvállalás sarkalatos két pontja a *liberalizmus és a gazdasági önállósítás* lesz, olyan két programpon', melyeknek egy táborba kell egyesíteni mindazokat, kik az ország európai haladását és gazdasági megerősítését óhajtják. Minden pártfőnök, mely ebbe a széles keretbe nem tudna beleszalkalmaskodni, csak lérgese lehet a nemzeti politikának és ezért nem kár, ha lebullik.

Nem tudjuk, hogy a híradás csakugyan fedl-e Justh Gyula konkrét tervét, de hogy egyenlő befogását és politikai meggyőződésével egyezik, az bizonyos. Társadalmi téren a legmesszebbmenő liberálizmus és politikában az ország gazdasági megerősítése: oly gyönyörű, nemzeti program er, felzereze az európai felvilágosodottság legnemesebb kelleivel, mely tista kifejezője a 48-iki hagyományoknak.

Tudósításunk a következő:

Budapest, október 30.

Justh Gyulát ma délelőtt tömegesen fölkeresték a függetlenségi képviselők és közölték vele hogy elkísérik makói beszámolójára. Eddig hatvan képviselő jelentette be, hogy jelen lesz a makói beszámoló gyűlésen.

Budapest, október 30.

Justh Gyula környezetében a legpozitívabb formában híresztelik, hogy Justh Makón a bankkérdés kimerítő tárgyalásán kívül azzal is foglalkozni fog, hogy kifejtí programját, mellyel ő és hívei egy jövőnd kormányzás felépítését óhajtják. A programadás keretében Justh az ország gazdasági függetlenítésének követelésén kívül *nyomatékosan hang súlyosni fogja a liberális haladás szükségességét*. E célból az a legsürgősebb teendő, hogy az ország összes liberális elemoit egyesíteni kell a gazdasági önállóság megvalósítása érdekében.

Budapest, október 30.

A holnapi debreceni nagy népgyűlésre az ország képviselői ma délután tömegesen elutaztak Debrecenbe.

Zalaegerszeg, október 30.

Batthyány Pál gróf zalamegyey főispán ma Budapestről Debrecenbe utazott, hogy a holnapi népgyűlésen jelen legyen.

MELYIK JOBB?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a **SCOTT-féle Emulsió.**

Jobb, mert könnyen emészthető és ennél fogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végigkérj — a halászt — kérjük figyelmezzünk!

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfokú lefonteni (norvégországi) csukamájolaj használatát engedtetik meg a

A SCOTT-féle EMULSIÓ készítőjére: mert csak ez a leg táplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

Hírek.

— A hétfői ünnep miatt a Zala legközelebbi száma kedden este jelen meg.

— Keszthelyen új járásbírószék épül.

A fejlődő Keszthely város rövidesen díszes és nagyarányú új középülettel fog gazdagodni. Az igazságügyminiszter értesítette a nagykanizsai kir. törvényszék elnökét, hogy Keszthelyre új járásbírószéki épület emelését határozta el s ennek építési költségeit már a jövő évi állami költségvetésbe fölveszik. Az új járásbírószéki épület a Georgikon utcában épül. A keszthelyiek bizonyára örömmel hallják ezt a hírt, mely a városi fejlődés újabb mozzanatát jelenti és azért is, mert a járásbírószék mai épülete már nem felel meg a rendeltetésének.

Mint említettük, az új járásbírószék a keszthelyi Georgikon utcában épül. A járásbírószéki épülete, — mint a tervek mutatják — díszes egy emeletes palota lesz, melynek udvarára építik a földszintes fogházat. A járásbírószéki építésére 85324 koronát, a fogházra 34609 kor. 29 fillért irányoztak elő, tehát összesen 119933 kor. 89 fillért. Az építésre természetesen versenytárgyalást írnak ki december 15-i határral. Akiiket érdekel és pályázni akar, az összes munkák előmértetét 15 koronáért, az egyes munkaméreteket 3 koronáért kaphatják meg a nagykanizsai kir. törvényszék elnökli irodájában. Ajánlati lapok is itt kaphatók díjtalanul.

— Személyi hír. Dr. Szenthe, a szombathelyi állami gyermekmenhely igazgató-főorvosa ma Nagykanizsára érkezett, hogy az itt elhelyezett menhelyi gyermekek egészségi állapotát és lakás s egyéb gondozási viszonyait ellenőrizze.

— A pénzügyi bizottság újabb üléséből. Még két ülés lesz a pénzügyi bizottságnak és ezzel véget ér az 1910. évi városi költségvetés. A legutóbbi két ülés működéséről közöljük az alábbiakat: Zalamegyey alispánja leirt a város-hoz, hogy a városi bábák létszámát fel kell emelni. A pénzügyi bizottság ezt ellenzi, ellenben a két eddigi bába fizetését 160-ról a törvény szerinti 240 koronára emeli fel. Sorra került még az a 10 ezer koronás tehertétel, mely összeget a város a villamosítási tárgyalásokor szakértőkkel szerepelt Martos és Hollós szakértői díjaira már kifizetett. A bizottság tekintve, hogy Martos műszaki tanácsos járandóságai egészen kifizetve még nincsenek, a 10 ezer koronás tételt törölte a költségvetés tervezetből és úgy határozott, hogy az összeget abból a 14 ezer koronából fogja levonni, mely az új villamosítási szerződés szerint a városnak évente megmarad. Végül egy indítvány is elhangzott az ülésen: városi könyvtár és muzeum létesítése és annak a tanácstermében való elhelyezése. Az indítványt a bizottság egyhangulag elfogadta.

— Gyászrovat. Medved Lajos bottornyal jegyző tegnapelőtt rövid betegség után 36 éves korában elhunyt. Az elhunytban, két özvegye és öt apró árvája sirat, Muraköz jegyzői kara egyik érdemes és rokonszenves tagját veszítette el. — Nagykanizsán e héten elhunytak: Zábó Imréné szül. Streifer Karolin magános 66 éves, Magyar József vasúti főkezelő 29 éves, öz. Arvai Istvánné szül. Bogárné Anna városi szegény 80 esztendő, Tóth Ilona 3 éves, Csóka István napszámos 82 éves, Graff Antal kertész 82 éves, Sosterics Rozália napszámos 35 éves, Hochmann Anna 16 óras, Opernica Borbála 26 napos, Zselbrik János cipész 50 éves, Bauer József mészáros 51 éves, Parkas István napszámos 40 éves, Tobák György pincér 34 éves és öz. Geiger Vilmosné szül. Politzer Rozália magános 84 éves.

— Vonatösszeütközés Csáktornyan. Csáktornyai tudósítók táviratozza, hogy ott ma reggel kisebbszerű vasúti katasztrófa történt. Az állomás közelében két tehervonat tolatott és a két mozdony egymásnak szaladt. Szerencsére a vonatok személyzete idejekorán leugrott a mozdonyokról és így egyik sem sérült meg, azonban a két mozdony pozdorjává tört. A reggeli forgalmat átszállással lehetett lebonyolítani.

— Eljegyzés. Bay Irénke - Millényi Gyula jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Új törzsorvos. A novemberi kinevezések között a király dr. Fröhlich Vilmos nagykanizsai 48. gyalogezredbeli ezredorvost törzsorvossá nevezte ki.

— Távozás Nagykanizsáról. Oesterreicher Bernát kereskedő családjával ma elköltözött Nagykanizsáról Budapestre. Oesterreicher tagja Nagykanizsa város képviselőtestületének, melynek közgyűléseit szorgalmasan látogatta. E tisztességéről le fog mondani.

— Ezredesi kinevezés. A király Zingler Ferenc cs. és kir. huszárezredet a nagykanizsai pótlóavató bizottságnál ezredessé léptette elő.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító. ERNESTO PAGLIANO orvos. Nápolyban. Calata S Marco 4.

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kínálatra a gyógyszerészeti kiállításokon 1894-ben, a Hygienikus kiállításokon 1900-ban és a maiban nemzetközi kiállításokon 1908-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (poralékban) valamint comprímált tablettákban (pikulus) minden nagyobb gyógyszerboltban kapható. Rére mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Magánorvosok tudósításai miatt lassan Real-Appothek Socrate Bracchetti Via (S. Ivo) Torcello.

— A vasárnapi munkaszünet. A nagykanizsai kereskedők *Heltai* Józsefhez, a Keresk. Társulata titkárához fordultak, hogy október 31-ikére, vasárnapra, a munkaszünetnek délig való felfüggesztését a miniszternek táviratilag esküdjölje ki. *Heltai* Józsefnek e tárgyban a keresk. miniszterhez intézett táviratára a következő távirati válasz érkezett: *Vasárnapi munkaszünet felfüggesztése iránti távirati kérelmét teljesíthetőnek nem találom. A miniszter helyett: Satoróczy, Államtitkár.*

— A legényegylet szórakoztatója. A kath. legényegylet vasárnap d. u. 4 órától kezdődőleg a Polgári Egylet emeleti nagytermében szórakoztató délutánt tart a következő érdekes műsorral:

1. Utolsó alamizna. 2. Patóftól: szavajja Csarmák László e. tag. 3. Magyar ábránd. *Abraham* Katának a kitűnő diletánsnak zongoraszáma. 3. Miért nem jelent meg ellenségeinek a feltámadt Jézus? Irta és felolvasta *Gergely* Sándor állami el. isk. tanító. 4. Chaud' amour Linktől. Zongorán és gordonkán előadják *Abraham* Katinka és Lukács József e. alelnök. 5. „Az Alarcos bálon.” Vig monológ *Molnár* Ferencz-től, előadja *Pávekovi* Annus. Helytárs: *Penn* tartott díshelyek: 30 f., egyéb díshelyek: 20 f. karzati állóhely: 10 f., páholy: (6 személyre) 2 korona. Este 8 órától kezdve ugyancsak a Polgári Egylet nagytermében táncal egybekötött társas összejövetel. Belépti díj 40 fillér.

— Alapszabálytámogatás. A belügyminiszter a hadacsontyomái iparosok és kereskedők körének alapszabályait látta mosta.

— Házasságot kötöttek e héten Nagykanizsán: *Gudlin* László földműves Gyergyák Erzsébettel, *Kók* Ferenc székesházi rendőr *Neumayer* Katalinnal, *Lendl* János kefékötő *Kovács* Annával és *Kancsal* Kálmán asztalos *Laski* Gizellával.

— A Déli vasut tarifaemelési. Ausztriában erősen mozgódnak a Déli vasut igrifaemelésé ellen. A Déli vasut mentén fekvő városok képviselői az osztrák kormány előtt tiltakoztak a tervezett tarifaemelés ellen, amely szerintők, nagy kárt okozna ezeknek a városoknak. Az osztrák vasuti miniszter azonban kijelentette, hogy a Déli vasut rossz pénzügyi helyzete sürgeti a tarifaemelését, mert ez az egyetlen módja, hogy a Déli vasut finansziális helyzetén segítsenek s így a tervezett tarifaemelés meg nem akadályozható. Ausztriában még az is meglehetősen nagy izgalomra adott okot, hogy *Schonka* Ferenc osztályfőnök, ki a tarifaemelésnek tervezését elkészítette, lesz a Déli vasut igazgatója. A Déli vasut tarifaemelésé miatt az osztrák képviselőházban interpellációt terjesztettek be. A magyar kormánnyal folytatott tárgyalások közel vannak a befejezéséhez s a magyar kormány kijelentette, hogy a tarifaemelés adminisztratív s így dacára, hogy a kormány lemondott, mégis hajlandó az ügyet tárgyalni. Tárgyalta is s minél sikerült a társaság s a kormány között felmerült ellentéteket megszüntetni, a magyar kormány beleegyezett a tarifaemelésbe.

— Értesítés. A nagykanizsai segélyegylet azöveket (Csengery ut. 4. Pesti mag. keresk. bank palota) értesíti a részvényesit, hogy a november 1-ére, hétfőre eső befizetésnek, az ünnep miatt a következő hétfőn, vagyis folyó évi november hó 8-án fognak megtartani.

— Elhalasztott befizetések. A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított össegélyező szövetkezet, a hétfői befizetésit tekintettel az ünnepre, pénteken fogja megtartani.

— Gyászmise. Az Elnök nagykanizsai temetkezési egylet a szófásos évi *gyászmisét* a Szentferencz-déki templomban november hó 3-án d. e. 9 órakor tartja meg.

— Tanítók gyűlése. A Zala megyei Általános Tanítótestület zalamegyezségi járási köre október 28-án rendkívüli közgyűlést tartott Zalamegyesegben az Állami elemi iskola egyik tisztségében. A gyűlést *Calász* József járásköri elnök vezette. Tárgya volt a Tanítók Országos Szövetségébe való belépés kérdése. A gyűlés egyhangú határozattal kimondotta, hogy belép a Tanítók Országos Szövetségébe. Egyben megkéri a központi elnökséget, hogy az alapszabályzat módosítása iránt oly értelemben sziveskedjék intézkedni, hogy a tagsági díj 2 koronáról 2 korona 50 fillérré emeltesék. Ez az 50 fillér lenne a Szövetségbe fizetendő tagsági díj minden tag után. Ennek beszoigáltatása iránt, t. i. a járási körnek kell intézkednie a maga jog- és hatáskörében. Az alapszabályzatnak ily értelemben való módosításához a közgyűlés már most akkorra hozzájárult. Amíg ez megöröszhetik, a járáskör tagjait felhívják, hogy tartják erkölcsi kötelességüknek az 50 fillér szövetségtagsági díjnak önként való befizetését. Ezzel a kérdéssel bizonyára a többi járási körök is foglalkoznak Zalamegyesegben és a zalamegyezségi járási kör nyomán mind elhatározzák a Tanítók Országos Szövetségébe való belépést, mely ilyként egy táboros fogja tömöríteni Magyarországot egész tanítóvágt.

— Segít a válságot megoldani. Szombathelyről írják: *Toma* János napszámos nagyon szeretne az itókat és úgy látszik az alkohol mértékellen éiveset megzavarta az esztét. A minap ugyanis egyszerre csak nagyon zavarosan kezdett beszélni és folyton azt hajtogatta, hogy felmegy a királyhoz. Segít a válságot megoldani. Hogy mi a terve azt nem mondta, csak háromszáz elezánt harcosról beszélt, meg valami pávatollas kiténtetéséről, a mit a királytól fog kapni. Beszélt még fehérruhás szüzekről is, kiknek nyilván a nemzet megmentőjeként kellett volna őt ádvözölni. A politikus napszámost hozzátartozói felvittek a tiszti orvoshoz, aki ezonnal elmebáborodottságot konstátált. Miután azonban *Toma* minden áron Bőcsbe akart menni, csak csellel tudták őt a rendőrségre vinni. Azt mondták neki, hogy államkötségen viszik nemzetmentő utjára, de ehhez a rendőrségen kap irást. Ezer aztán vonakodás nélkül állt be a kocsiba, csak mikor valami pállukás bolt előtt haladtak el, akkor elégedetlenkedett egy kis szivósejtőért. Mikor aztán megmagyarázták neki, hogy pállukaszagban nem mehet a király elé, akkor nyugodott meg ismét. A háborodott alméjű embert egyelőre a rendőrségen tartják.

— Szamárköthögésnél és a gyermekek és felnöttek görcsös köbögésének más jelszínai orvosi tudósítások szerint mint értékes és hatásos készítmény válik be a Thimomel Scilla.

— Megmárt postaszolga. Kedeményletnek a rendőrség legerélyesebb intézkedésel, hasztalan járja a gyepester is hetekint több ízben pecérelve a várost, a harapós kutyák gazdái mégsem teljesítik kötelességüket, mely szerint ezeket a kutyákat szájkosárral ellátva és megkötve kell me tartaniok. Ma reggel az *Attila*-utcában mart meg egy postaszolgát egy borjú nagyságu szellendek. *Molnár* József postaszolgának dolga akadt az *Attila*-utcában, amint azonban onnan visszatérőben volt és éppen *Francsos* János háza előtt haladt, a házból kirohant a háztulajdonos nagy kutyája, egyenesen a postaszolgának rottott, letépte ruháját és testét több helyen fájdalmasan megmarta. A rendőrség az eset tudomásul vételével azonnal intézkedett, hogy a veszedelmes kutyát a városi állatorvos vizsgálja meg, nincs-e veszetsége, a megmárt embert pedig dr. *Goda* Lipót vette gondozásába. A gondatlan kutyatulajdonos ellen eljárást indítanak és példás büntetésben fogják részeltetni.

— Vasutügyi miniszteriumot terveznek. Budapesti tudósítók jelent: Jó forrásból azt halljuk, hogy úgy az államvasutak igazgatási reformjára vonatkozó munkálatok publikálása, valamint az államvasutak igazgatóságánál az elnöki állás betöltése azért késik, mert Bőcsben fölmerült az a kívánás, hogy Magyarország is állítsa föl osztrák mintára a vasutügyi miniszteriumot. Ennek a miniszteriumnak a keretbe akarják beolvasztani a máv. központi igazgatóságát. A vasuti miniszterium élére kerülő főnökeknek körülbelül azt a hatáskört akarják adni, ami az államvasutak elnökének volt. Az igazgatóság hatás és munka köre so sokat változhat. A vasuti miniszterium alá közvetlen kerülőnek a mai illetékesóságok, természetesen megnagyobbított hatáskörrel és illetékeságai címmel. Számukat három-négy központi hellyel megszaaporítják. Igen érthetően ezek a tervek és kombinációk a politikai válság megoldása után lesznek aktuálisak.

— Zalamegyeli gazdák Győrött. Győről írják: A Zalamegyeli Gazdasági Egyesület 70 tagja Kiszér-Bábolnán tett tanulmányi kirándulásukból tegnapelőtt délután Győrbe érkeztek. A kirándulók álló társaságot *Sárközy* Viktor egyesületi titkár, *Mayer* István a novai járás főszolgabírája, *Uj* Stadel János földbírtokos, *Farkas* Csiky Endre, *Böröcz* István uradalmi gazdaszolgák *Reisberger* Károly m. kir. állathívcsa vezették. Itt meglátogatták a város nevezetességét, majd a Stadel gépgyárat, hol *Biró* Lajos igazgató kalauzolta őket. A gyártelep meglátogatása után a gyártulajdonos az egész nagy társaságot megvendégelte a Mojzer-féle étteremben.

— A rendőrség és a halottak napja. Rendőrségünk minden esztendőben plakátokon szokta közölni a közönséggel azokat az intézkedéseket, melyeket halottak napjának előestéjén a temetőben a rend érdekében fogandó intézkedési szokott. Az idén a plakátok nem jelennek meg, mert a rendőrkapitányságnak az a véleménye, hogy a közönség az évek során át úgy is megtanulta a rendnek megfelelő viselkedést. Mégis ez uton tudatja a rendőrkapitányság, hogy *Mindenszentek* estéjén a temetőben az elhunyt évi rendeletok érvényesek.

Ferromanganin az aligmet legjobb szot vérszegénység, sápkór, szivdohogás, ideggyengeség, gyengeségi állapot tisztátalan vér, kiütés, keles, gorrélykór, stb. esetén amennyiben a vért tisztítja és vért képez. A vér a forrás mire az egész testünk fel van építve s mely az egész testünket táplálja s mellyel testi és szellemi erőnköt visszaszereljük. Váskálással ügyelünk a törvényesen védett szóra: **Ferromanganin**, ára övegenként 3.80 K. kapható **Ferromanganin** Cie. Budapest. VI. Király-utca 12. szám.

Arverési hirdetmény.

„Néptakarékpenztár részvénytársaság
Nagykanizsán”

zálogosztályában

1909. november hó 16-án arverés lesz, amelyen az 1909. október hó 17-ig lejárt és ki nem váltott, vagy meg nem hosszabbított tárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében arverésre.

Arverés kezdete d. u. 2-kor.

Magyar királyi Államvasutak.

307.839/1909. szám.
FIVA.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Budapest nyugoti pályaudvar állomáson Áru- és Kocsatorlás folytán beállott rendkívüli forgalmi viszonyokra való tekintettel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi október hó 24 én kelt ad. 81061. sz. engedélyével, a vasuti üzletszabályzat 63. § (3.) 2., valamint a vasuti áruforgatásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6 § (3) 2. pontja alapján az érvényben lévő szabályzat szerinti szállítási és póthatáridőkön kívül úgy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban folyó évi október hó 25 től kezdve visszavonásig:

a Budapest nyugoti pályaudvar állomáson fel- és kiadásra kerülő teherárúkra — élő állatok, friss hús, friss gyümölcs, friss főzelék és tojás küldemények kivételével — még további 5 napi időlegesen szállítási póthatáridő fog alkalmaztatni.

A magyar királyi Államvasutak igazgatósága értesíti az érdekelteket szállító közönséget, hogy **folyó évi október hó 25-től kezdve** további intézkedések Keresk. Miniszter urnak folyó évi október hó 4-én ad. 81061. sz. alatt kelt engedélyével az üzletszabályzat 69 § (7) pontja alapján az üzletszabályzatban és a díjszabásokban megállapított és már 9 órára korlátozott be- és kirakási határidőt Budapest nyugoti pályaudvaron 6 nappali órára szállítja le.

Budapest, 1909. október 26-án.

A forgalmi főosztály igazgatója:

Kotányi.

Bármely magyar és külföldi
napilapra

hetilapra

folyóíratra

divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedése Nagykanizsán.Aki rendeléseit ezekre itt eszközli,
az csak időt és pénzt takarít meg.

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az állomástól, déli uszod. Park,
egyedüli nyugodt, tó, sziget mellett 200 szobával,
jó és olcsó. 2 koreosztól feljebb.

Legjobb

POROSZ SZÉN

kapható

Strem Károlynál

Kinizsy-utca 4. szám.

100 kg-ért 4 koronáért házhoz szállítok.

3238-6 Telefon 127.

KÖNYVPIAC.

Most jelentek meg a következő könyvek:

Dr. Bloch Iván, „Korunk nemi élete” járn 18 korona — Garami Ernő, „Marx és Engels élete” Ára 50 fillér — „Egy munkás leány gyermekora” elmondja a történet szereplője. Rebel Agoston előszavával, Ára 1 korona. Dr. Bauer Gábor, „Egy színész nő kálváriája” új színdarabot keltő regény, Ára 2 kor. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldetik meg

Fűszerüzletben

egy inas felvétetik. — Fischer Ferenc
Erzsébet-tér. 3262

Biztosító

részvénytársaság, mely az életágazaton kívül minden ágazatot kultivál, Nagykanizsán Zalamegyére terjedő főügynökséget szándékozik szervezni. Reflektánsok, kik jó összeköttetéssel bírnak, küldjék jelentkezéseiket „Existencia 3281” jeligére Haasenstein és Voglerhez (Jaulus és Társa) Budapest. 3260-2

K. 3.20 az ára a mai naptól fogva
a 25—40—60 gyertya-
fényű összes minőségű o o o o
fémszálas lámpáknak.

70 százalékos árammegtakarítás!
1000 égési óránál szavatolunk. 3261
ALT ÉS BÖHM NAGYKANIZSA.

Winkler József

szőlővesző és szőlőoltványtermelő
ARAD Batthyány utca 13.

Telefon 410. — Telefon 410.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives
tudomására hozni, hogy évi terméséből

kb. 1.000.000

kiváló szép, fajtiszta dus gyökéretű bor- és
csemegefajta

szőlőoltvány

ugyszintén szőlők pótló kiválóan alkalmas 1 és
2 éves gyökéres Ripári. Portálts szőlővesző kerül
eladásra mérsékelt árák mellett. — Árjegyzékkel és
bővebb felvilágosítással szívesen szolgálWINKLER JÓZSEF,
(ARAD), Batthyány-utca 13.

3245

3707/1kv 1909. Évk. aug. 25.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság mint tkvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy a Csáktornyal takarékpénztár r.-t-nak
Lackovics Lénárd és neje, Lackovics Flórián és neje,
ösv. Lackovics Lénárdné, dr. Tamás János és a Zala-
megyei gazdasági takarékpénztár r.-t, végrehajtató-
nak — Lepper Iván törökudvari lakos elleni végrehaj-
tási ügyében 1200 K tőke, ennek 1907. évi szeptember
hó 13-ik napjától járó 6%, kamatai, 78 K 80 f. költség,
20 K évi elvont haszon és 258 K 25 f. költség, illetve
85 K 80 f. perkoltság-tőke, ennek 1907. évi augusztus
17-től járó 6%, kamatai, 8 K 60 f. végrehajtási költség,
illetve 80 K tőke, ennek 1902. évi február 27-től járó
6%, kamatai, 7 K 65 f. óvadék, 1/2% váltódíj, 18 K 42 f.
per- és végrehajtási, valamint 14 K 80 f. árverés ké-
relmi költség behajtása végett a nagykanizsai kir. tör-
vénszék (a perlaki kir. járásbíróság) területén fekvő
következő ingatlanok, u. m.: a törökudvari 76 sztkvben
felvett A + 1 sor 113/2 hrsz. szántó rét Pad Berek a
Halla dűlőben 130 K, 2 sor 156/a hrsz. szántó a Robja
dűlőben 129 K, 3 sor 206/c hrsz. szántó a Grabica
prodhesnyu dűlőben 69 K, 4 sor 424/b hrsz. szántó rét a
Zavorníca Preenca dűlőben 54 K, a törökudvari 12,
sztkvben foglalt A/I. J sor 12 hrsz. ház, 13. sz. a. ud-
var és kertnek, továbbá a legelő és erdő illetménynek
B 18 és 19. sz. a. Leppen Iyán nevével álló 1/2-od része
225 K, a törökudvari 96 sztkvben felvett A + 398
hrs. a. foglalt szántó Temisek Presnica dűlőben Lep-
pen Iyán nevével álló 1/2-od része 74 korona kiküldési
árban mint becsárban, az 1909 évi november
nó 10-ik napján d. e. 9 órakor Törökudvar
község házában dr. Tripammer Rószó nagykanizsai
ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megírtandó
árverésen eladtni fognak. Az ingatlanok a kiküldési
ár (1/2) kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhat-
ók és aki az ingatlanért a kiküldési árnál magasabb
ígertetet tett, ha többet ígérti senki sem akar. köteles
nyomban a kiküldési ár százaléká szírint megállapított
bátpénzt az általa ígért összeg ugyanannyi százalé-
kájé kiegészíteni.

Venni szándékozők figyelmeztetnek, hogy az ár-
verés megkezdése előtt a fenti kiküldési ár 10%-át bátpénz
fejében letenni s a vevő a vételért 3 évenlő
részletben lefizetni köteles és végre az árverési felté-
teleket a hivatalos órák alatt szulirt tkvi hatóságnál és
Törökudvar község előjáróságánál megtekinthetők.

Az árverés az ingatlanra feljegyeztetik.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Perlak, 1909. augusztus 26-án.

Szenes

kir. albiró.

3255

Az

2471

összes

írógépek alkonyát

jelenti

a

Stoewer-Record

mindenkinek bemutatja

SCHWARCZ H. ARMIN

BUDAPEST,

U., Váci-körut 60. szám.

Elutazás végett egy kis
ZONGORA
jó karban 100 koronáért eladó. — Rákóczi
utca 46-ik szám alatt. 3243

Négy szobás lakás,

Arany János utca 9-ik számú házban, minden hozzátartozó helyiséggel, esetleg istállóval együtt május hó 1-ére kiadó. —
Bővebbet ugyanott. 3223

OLLA Gumi-különlegesség
A tudomány mai állása szerintbe bizonyítottan jobb létező
GUMMI ÖV-SZER. Kapható gyógyszerárakba és drogeriákban.

Szokorvosok által megvizsgált és legjobbnak minősítve. Két évi átírás. Ára fúvalonként 4, 6, 8 Ft.

Az Olufi több mint 2000 orvos által megbizhatóbbnak ajánlva.

Az elárúító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklamot ingyen küld az **OLLA** gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

"NIGRIN"
LEGJOBB cipő krém
Legtisztább és legegyszerűbb kezelés. Az alsó rész egyszerű fogatásával az elfogyasztott krém pótolva lehet és így nem száradhat ki.
ST. FERDINAND
Bécs III/1. Ca. és kir. udv. szállító.

gyűjtő hüvelyben
Törvényesen védve.
Ára 40 Ft-ér.

"EVOE"
hajcsodaszer
bizonyíthatólag hatásos.

Hopogóság, hajhullás, hámlás elleni szer. „Evoe” erősíti és megújítja a fejbőrt, erősíti és elősegíti a hajnövekedést. Egy nagy üveg ára: igen kiadós 5 korona, három üveg 12 korona.
„Evoe” csoda-krém ránc, vörösség, pirosság ellen. Nagy tegegy 4 korona.
„Evoe” keleti széplőszappan 1 korona. Utánvétele.
Az „Evoe” társaság főraktára:
Wien, II., 517. Praterstrasse 57.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban
mindent, ami egyáltalán mosható és tisztítható, csakis
Schicht szarvasszappannal
tisztítunk. E szappan évtizedeken át folytatott bebiztosító és lelkisimító tanfolyamának eredménye. Mosóereje rendkívül szavatolt, tiszta és ment minden káros károsító. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol káros szappan felmondja a szolgálatot vagy különösen gondos szükségeltetik.

Akar nőszülni? Hiszgyektől (ezek között vannak törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500,000 korona vagyonnal is vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnokkúliak is), akiknek komoly utódokuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak a címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.** 3046

Bassó József
kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.
Elvállal lovasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótlék
egy régóta bizonyított hasznos, mely már sok óta legjobbnak bebizonyított bizonyított készítménynek. —
Figyelmeltetés. Bőnyű hamisítások miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.-50, K.1.40 és K.2 és ügyesül minden gyógyszerárakban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest Dr. Richter gyógyszerüzére az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szőlőoltvány,
szőlőveszélyről és berről nagy képes árjegyzékemet **INGYEN** és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai szőlő és gyökereveszélyekből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett **Több ezer elismerő levél,** közt több hercegi és grófi uradalmától.
Cím: **Szücs Sándor fia, szőlőtelepe, Bihardiószeg.** 3146

KÖHÖGŐ
gyermek- és felnőtteknek
a leghatásosabb és legeredményesebb
THYOMEL SCILLAE
készítményi ajánlják az orvosok, mert leggyorsabban enyhíti a gőrsős köhögési rohamokat, oldja fel a nyálkásodást, megszünteti a lélegzési zavarokat. — Száraz meg száraz orvos véleménye szerint meglopó és gyors hatása van a „Thyomel Scillae”-nek rekedtség és köhögésnél.
Tessék orvosát megkérdezni.
1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az ötszög előzetes beküldése mellett a K. 90 áll. 3 üveget küldök bérmentve 7 kor. és 10 üveget 20 korona előzetes beküldése mellett.
Készítő és főraktár:
FRAGNER B. ca. és király udvari szállító.
gyógyszerára a „Fekete Sas”-hoz Prága, Klounstr. 203.
Orvostudományi szerkesztés.
Pályázatok: a kúrák és a szer nevére és védjegyre.

Szőlőoltványokat
szállít amerikai szőlő és gyökereveszélyekből különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:
Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPAR FRIGYES,** Medgyes 78 sz. (Nagyküküllő megye).
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, amelyekben minden szőlőbirtokos megemlíti a telep megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy 200, mint irásbelileg bizonyított szerkesztet magának fenti szőlőtelep felettélen megbizhatóságáról.
3180

"Club"
a legártalmatlanabb
cigarettapapir,
mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz semmiféle vegyi keveréket.
Egyedüli raktár: **SCHWARZ ÉS TAUBER**
m. kir. dohánygyárgyártóknak

HIRDETMÉNY.

Az 1862. évben alakult és 48 év óta
fennálló

Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet

1910. év január hó 1-én
az alapszabályok 4-ik szakasza értelmében
egy hat évi időtartamu

1910—1915 évi Új évtársulatot

léptet életbe.

Befizetés szerda délelőtt.

Üzletrészt-előjegyzések az ujonnan
nyitandó évtársulatra a szövetkezet
helyiségében Csengeri-ut, a Pesti
Magyar Kereskedelmi Bank épületé-
ben folyó évi október hó 1-től kezdve
a hivatalos órákban mindenkor el-
fogadtatnak.

Üzletrészek, valamint kölcsönök előjegyzé-
seért díj nem fizetendő. — Könyvecskék és
egyéb nyomtatványok díjtalanul adtnak ki.
Betétek intézetünknel a legjobban gyümöl-
csöznek és kölcsönök gyorsan és olcsón
eszközöltnak.

Kelt Nagykanizsán, 1909. szept. 23-án.

Nagykanizsai Segélyegylet-Szövetkezet
igazgatósága.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatásúak a legmekeszebb gyomor- és a testbántal-
malmak, gyomorgörs és gyomorhev. okozott
székrekedés, májbántalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, e jeles háziasszonynak szüzeket óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak: — Hamisítások törvényileg fenyíttetnek
2 korona.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel,
„A. Moll“ feliratu óno-
záttal van zárva. A Moll-
féle sósborszesz ne-
vezetesen mint fajda-
lomcsillapító bedör-
zsölésiszer közzvény,
csúsz és a meghűlés egyéb
következményeinél legin-
tezetesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja. Legfinomabb, legújabb
módszer szerint kész-
ítik gyermek és bölcszappant a bőr ókszerű dör-
lésára gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon-
ként 40 fillér, öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva

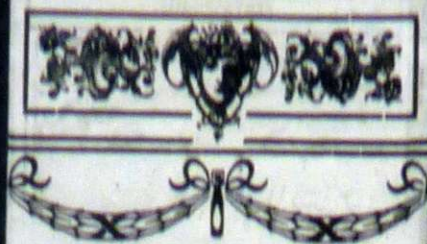
Főzetkötés:

Moll A. gyógyszerész. cs. hir. udv. szállító által
Bees, Tuchlauben 9 sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét melletti
teljesítetnek.

A raktárakban tessék hadározzottan „MOLL A.“ alá-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Közp. Nagykanizsán: ROSENFELD ADOLF PIAL.

Zala nyomda

és

hirlapkiadó rt.

Nagykanizsán

Nyomdai iroda

Kiadóhivatal és
Szerkesztőség

Razinczy-utca 3.

(Melcer-ház.)

Telefon: 78.

Legújabb berendezések-
és felszereléseinkkel . . .
minden nyomdai és könyv-
kötészeti munkát a legtisztább
és legzölésesebb kivitel-
ben szállítunk.

Személyzet szaporítás

folytán minden megrendelést a
leggyorsabban eszközölünk.

Áraink a legfűlányo-
sabbak

Hirdetéseket

a „Zala“ politikai napilap és
„Nagykanizsa“ reggeli lap
részére kiadóhivatalunk a legmér-
sékeltőbb árak mellett vesz fel.

Stechenpferd- Liliumtejszappan

Legenyhább szappan arcborra és
szepítő ellen jó hatással.

MINDENŐTT KAPHATÓ!

Palkó Péter

építő

Nagykanizsa, VI. ker. Varazdi-u. 63. (Bojál ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tatarozását szolid árak mellett. Költ-
ségvetést és tervet díjmentesen ké-
szíték. Levélbeli értesítésre személye-
sen megjelennek, vagy levélben vála-
zolok. A n. é. közönség bizalmát kérem

EGY LITER

legtinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös kereszt”

Nagykanizsán.

2674

Mérleghitelesítés

Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „Mértékhitelítésséről“ szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolos, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyor-
san és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. Minden mérleget műhe-
lyemből hitelesítve szállítok el, úgy
a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozsám be nem szállítható mér-
legok javítására vidékre is elsőrendű munkásal-
mat küldöm.

A mérleg pontoságáért kezeséget válllok.
Munkáim az ország elsőrendű mérleggyarainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízását kérem.

Kohn Samu

épület, műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.